

Áldás, békesség!

A Pomáz-Csobánkai Református Társegyházközség lapja

V. évfolyam 1. szám

2016. január – február

„De amikor megjelent a mi üdvözítő Istenünk jósága és emberszeretete, nem az általunk véghez vitt igaz cselekedetekért, hanem az ő irgalmából üdvözített minket újjászüelő és megújító fűrdője a Szentlélek által, akit kitöltött ránk gazdagon Jézus Krisztus, a mi Üdvözítőnk által, hogy az ő kegyelméből megigazulva reménységünk szerint részesei legyünk az örök életnek.” (Tit 3,4-7)

Tartalom

- 1 Szikszai Béni: Böjt
- 3 A bizodalom, amelyre támaszkodunk
Hálaadó istentisztelet; 2016. jan. 24.
- 5 Nyilas Zoltán köszöntője
- 7 Pap Lászlóné: MIÉRT?
- 8 SZÓLAZ IGE – Úrvacsora
Nyilas Zoltán esp. igehirdetése
- 10 Kerekes Balázs: Karácsonyi küldetés
Osváthné Laár Katalin: Karácsony sok ismétlődéssel
- 11 Osváth Dorottya: „Köszönöm, hogy mindennap megtart a kegyelem!”
Idősek karácsonya – képekben
- 12 Rádiós istentisztelet közvetítése Pomázi Ról
Megérkezett hozzánk az Úr
Nyilas Zoltán esp. ünnepi prédikációja
- 15 Lelkipásztori jelentés 2015
- 19 Czák Ildikó: A Baba-mama kör adventi vására
Osváth Zsolt: Közös kincsről
- 20 Ki fontos Istennek? 1.
Csere Mátyas lpt. csobánkai evangélikációja
- 22 Máthé Zoltán: A testvéri indulat
- 24 Soós László: Kinek mi volt a neve? 1.
- 26 Haranginé Csuta Anna: Az ajándék
- 27 Puskás Attila: Isten szeretete
- 30 Sebestény-Jáger Orsolya: Versek
- 31 Óvárné Herpai Dóra: Valóban szabadok
A dömösi iszákosmentő misszióról
- 32 Alkohol, drog depresszió?
A pomázi Kékkereszt csoport felhívása
- 33 Siklós József: Pohárcsere - vers
- 34 Hardi Péter: Emberi szavak a svábok elűzésének idején
Demeter József lelkes helytállása
- 36 KÖNYVAJÁNLÓ
Máthé Melinda: Új életre születve
NÁLUNK KERESZTELTEK
- 37 Sebestényné Jáger Orsolya: A zörgető
- 40 NAPLÓ
Ökumenikus imahét 2016 – képekben
Főgondnok választás

A böjtről általában nagyon téves felfogások terjedtek el. Van felfogás, mely szerint a böjt az imádsággal párosulva mintegy kényszerítő erő lehet Istenre nézve. Azért, mert én böjtölök, Isten valamit tenni fog, amire én vágyom. A másik felfogás az, amely csak bizonyos ételektől való tartózkodást jelent. Mondanom sem kell, hogy kedvesnek látszhatik a maga választotta istentiszteletben, de csak a test hizlalására való.

Az Úr Jézus határozottan beszél a böjtről, sőt maga is böjtölt. Így szól: „Ez a faj csak könyörgéssel és böjtöléssel üzhető ki.” (Mk 9,29) „Mikor böjtöltök, ne legyen komor a nézéstek.” (Mt 6,16) Amikor azonban a farizeusok felelősségre vonják, azt mondja, hogy az ő tanítványai nem böjtölnek: „Böjtölhet-e a náznép, amíg velük van a vőlegény?” (Mk 2,19) Ő pedig velünk marad a világ végétéig. Eszerint tehát nincsen szükség böjtre. De ellentmondhat Jézus önmagának? Semmiesetre sem.

Akik a böjtöt tévesen értelmezik, mindig ott fognak mellé, hogy a keresztyén, igeszerinti böjt alatt naptárszerűen előre elhatározott koplalást értenek. Azt leszögeztük már előbb, hogy Isten elhatározásai változhatatlanok, azon sem böjttel, sem más egyébvel változtatni nem lehet. Semmi egyéb tehát az, mint az ének a hizlalása, amikor én elhatározom, hogy ma, vagy a jövő hét valamelyik napján, vagy 15-én és 30-án, vagy minden pénteken

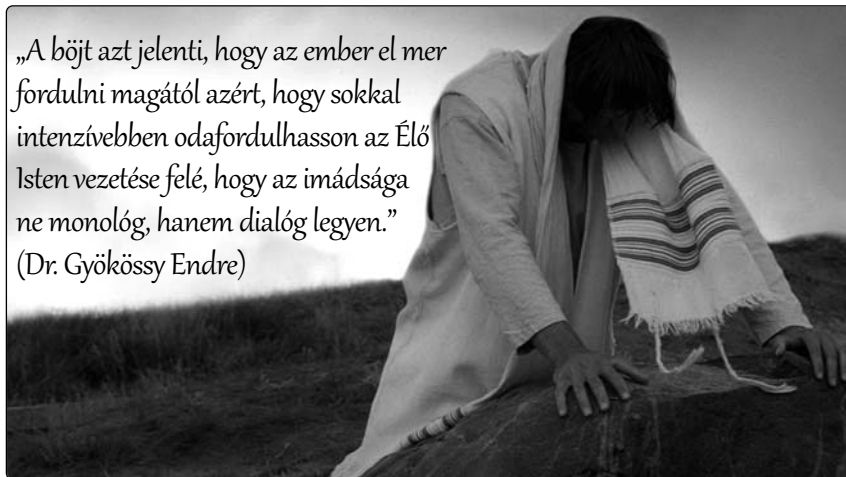
és így tovább, nem eszem, hogy Istent valamely dologban más elhatározásra bírjam. A böjtnek a hívő ember életében az imádság, az Istennel való együttléttel előre el nem határozott következményének, hogy úgy mondjam, természetének kell lenni.

Igen, de Jézus is böjtölt. Igaz, de az nincs megírva, hogy tudatosan koplalt. Nem tudom, nem volna-e káromlás azt mondani, hogy Jézus a pusztában negyven napon át küszködött az éhséggel, a testi táplálék kívánásával, hogy gyakorolja magát teste fölötti uralkodásában. Vannak, akik szeretik ezt így beállítani, de ez Jézust nem Isten Fiává magasztalja, hanem fakírrá alacsonyítja. Igenis azt olvassuk, hogy „végre” – a negyven nap elteltével – „megéhezék”, és sehol sincs megírva, hogy utána még egy órát is böjtölt volna, illetve nem vett volna magához táplálékot azonnal, amint alkalom adódott reá. A negyven nap megszentelt csendjében annyira elmerült a lelkiélemben, hogy az évszázadok óta teljesen kikapcsolódott életéből. A keresztyén böjtnek egyedüli alapja ez lehet.

Magam is tapasztaltam olyan együttléttel Istennel, amikor szinte szentségtörésnek látszott a tányércsörgés. Sokkal szentebb dolog, ha az Istennel való egyedüllét idején a Szentlélek lesz úrrá a test fölött annyira, hogy megszűnik élni, mintha kétes kimenetelű harcot kezdek a testtel, hogy böjtöljek. Ilyen böjtöt pedig előre elhatározott szándékkal tartani aligha lehetséges, mert a szél fú, ahová akar. Aminthogy a hajnalnak nem parancsolhatok, hogy jöjjön elő, úgy a Léleknek sem. Jön akkor, amikor itt az ideje, amikor Isten jónak látja azt.

Jézusnak az a kijelentése, hogy „mikor böjtöltök, ne legyen komor a nézéstek”, határozottan ezt igazolja. Ragyogó arccal böjtölni az tud, akit Isten Lelke az előbb említett módon készített fel erre. A másik kijelentés,

„A böjt azt jelenti, hogy az ember el mer fordulni magától azért, hogy sokkal intenzívebben odafordulhasson az Élő Isten vezetésére felé, hogy az imádsága ne monológ, hanem dialóg legyen.”
(Dr. Gyökössi Endre)

mely szerint bizonyos démonok csak könyörgéssel és bűntőléssel űzhetők ki, könnyen érthető... Az említett bibliai szövegben azonban a bűntőlés csak helyes könyörgésnek lehet az eredménye.

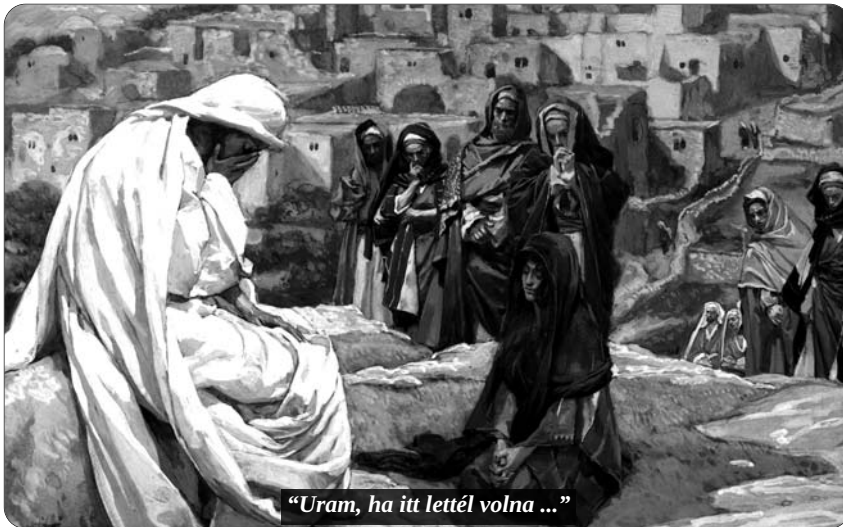
6) Milyen reménytelenül csüggesztő volt a nővérek helyzete! A szomszédok jártak hozzájuk: Üzentetek Jézusnak? Igen – hangzott a válasz. És nem jön? Eddig még nem. Hát lehet fontosabb dolga, mint ide sietni? Per-

hogyan megcsalt, látod, hogy elhagyott!”

Kell ezeknél az időknél kínzóbb böjt a lélek számára? Bizony, számtalanszor tesztünk is áthatja a nyomorúság. Vannak idők, amikor az étel sem esik ilyenkor jól.

Ott a Mária és Márta történetében azonban van valami, amire még nem kaptunk választ. Mivel szerette őket Jézus, azért nem sietett segítségükre, illetve azért hagyta el őket. Ezt maga Jézus is aláhúzza, amikor így szól: „Lázár meghalt és én örülök, hogy nem voltam ott, ti érettetek.” (Jn 11,14-15) Nem csodálatos? A vőlegény elvételében Isten mindig nagy áldásokat rakott le a hívő lélek számára. Az Úrnak minden útja kegyelem és hűség azokhoz, akik bíznak benne (Zsolt 25,10). Mária, Márta, Lázár és a tanítványok soha nem tapasztalhatták volna meg enélkül az elvételés nélkül, milyen hatalom adatott Jézusnak. Az ilyen lelki bűntök mellett, hogy áldások forrásai, a menyasszony bizalmát is nagy próbára teszik.

A Sátán ezzel kísért. „Megcsalt Istened. Rászedtél és rászedtettem. (Jer 20,7) Hűtlen lett hozzád.” Igen ravasz tőre ez az ördögnek. El is buknánk benne, ha ott közel nem volna hozzánk Jézus. Elképzelem, milyen aggódó szeretettel nézte azon a bizonyos hajnalon a tanítványokat, amikor Péter, a kőszikla így szólt: „El-

Még egy ígére kell itt rámutatnom, ami aztán a Jézus szerinti böjtnek a tulajdonképeni lelki értelmét megadja: „Böjtlhet-é a nárszép, amíg velük van a vőlegény? De jönnek majd napok, amikor elvételük a vőlegény, akkor majd böjtlőni fognak azokon a napokon.” Hozzáteszi azonban, hogy senki sem tölt új bort ötömlőbe. Nyilvánvaló tehát, hogy Jézus itt nem a régi fajta böjtről beszél.

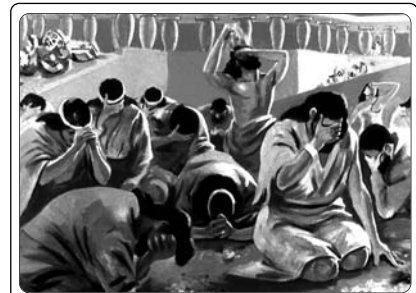
Aki Krisztussal jár, igazat fog nekem adni a következőkben. Minden keresztyén ember életében eljön az idő, amikor elvételük tőle a vőlegény, amikor megbotránkozik Krisztusban. Aki ezt tagadná, az nagyobbá tenné magát Keresztelő Jánosnál, akiről azt mondja Jézus, hogy az asszonyoktól születettek között nincsen nála nagyobb (Mt 11,11). Ő volt, aki először látta meg Jézusra leszállni a Lelket, ő tett bizonyosságot róla először így: „Ímé az Isten Báránya, aki elveszi a világ bűneit” (Jn 1,29), mégis eljött életében az idő, amikor így szólt: „Te vagy-é aki eljövendő, vagy mást várjunk?” (Mt 11,3)

Oh minden keresztyén megtapasztalja azt, hogy a vőlegény megtalálásának első szerelme után egyszer csak jön az idő, amikor magárahagyottan sóvárog a vőlegény után. Feltör lelkéből a sóvárgás: „Mondd meg nekem te, akit az én lelkem szeret, hol legeltetsz, hol delectetsz délben?” (Énekek 1,7) Az ígében felüldülést hiába keres a szomjazó szív, lelkének békét és nyugalmat hasztalan kíván, nem talál. Milyen sötétség tud ilyenkor ráborulni, milyen éjszaka! Hogy eltakarják a fellegek a napot, milyen értelmetlennek látszanak a sötét fellegek! Elvételtek a vőlegény.

Gondoljunk itt egyszer a bethániai Máriára és Mártára. Lázár beteg. Üzentek Jézusnak, „Szereti vala pedig Jézus Mártát és annak nőtestvérét és Lázárt; mikor azért meghallá, hogy beteg, akkor két napig maradna azon a helyen, ahol vala.” (Jn 11,5-

sze, csak a kenyereket tudta megenni, a szállástokat igénybe venni, most bezegem nem siet, hangzott a szemrehányás. Mária és Márta is sokat töprengtek: miért nem jön? Ha itt volna, nem halna meg Lázár. Ha itt lett volna, nem halt volna meg Lázár. Jézus pedig, mivel szerette őket, két napig maradt azon a helyen, ahol volt. Nem különös?!

Nem láttam még, hogy jobban elvételtek volna valakitől Jézus, mint tőlük. Hasonló helyzetbe azonban mi is jutunk. Hiába várjuk, hogy imádságaink meghallgattatnak, hiába keressük az ígét, olyan, mint a bepecsételt titok. Heteken, hónapokon át bajban vagyunk, hiába hívjuk segítségül az Urat. Jön az ellenség: „No, hát hiába imádkozol? Hol van Istened, akiben bízol?” Egyszer csak még a szívünk is elhagy minket és a nagy vizek a lelkünkig hatolnak (Zsolt 124,4). Elhagyott a vőlegény! Pedig szeret, pedig Isten ígéretei nyilván vannak. Meg van írva, hogy hívj segítségül a nyomorúság idején és én megszabadítlak téged (Zsolt 50,15). Meg van írva: „...aki az ő tulajdon Fiának nem kedvezett, hanem őt mindnyájunkért odaadta, mimódon ne ajándékozna vele együtt mindent nekünk?” (Róm 8,32) Odatesszük ujjunkat az ige mellé, sírunk, a mellünket verjük, és az ég mégis zárva marad, Jézus nem jön, imádságunkra nem kapunk választ. Az ellenség pedig kacag: „No, imádkozzál csak! Hát van Isten? Hát törődik veled az Isten? Látod,

„Ninive lakosai azonban hittek Istennek, böjtot hirdettek, és zsákruhát öltött a város aprajagya.” (Jónás könyve 3,5)

megyek halászni.” Jaj de keserves éjszaka volt, csak az tudja ezt megmondani, aki már átélte, mit jelent a hívő lélek számára Jézus nélkül lenni. Küzdöttek, vergődtek, eredmény semmi. Jézus pedig ott állott a parton, nézte őket (Jn 21,1-4). Téged is néz, mikor vergődsz, mikor újra rád borul bűneidnek éjszakája, és nem fénylik a szabadító kereszt. Lát téged, amikor az éjszaka negyedik szakában küzdesz a hullámokkal, a szél pedig szembe fúj. Sőt imádkozik érted a hegy magányában. Mit félsz és mit rettegsz? Dicsekedj a háborúságban is (Róm 5,3). „Búsulásom felbuzdulatában elrejtém orcámat egy szempillantásig előled, de örök irgalmassággal könyörölök rajtad, így szól könyörülő Urad.” (Ézs 54,8) Ha még te hitetlenkednél is, Jézus hű marad, nem tagadhatja meg magát (2Tim 2,13). (Részlet Szikszai Béni: Mécsvilág című könyvéből.)

Á BIZODÁLOM, ÁMELYRE TÁMASZKODUNK HÁLAADÓ ISTENTISZTELET TEMPLOMUNK MEGÚJULÁSÁÉRT 2016. január 24.

Hálaadó istentiszteletre gyülekezünk január 24-én, vasárnap, a pomázi református templomban, hogy közösen hálát adjunk a dicső királynak. „Ki az a dicső király? Az erős és hatalmas Úr” (Zsolt 24,8), Aki által minden oldalról megújulhatott immár 200 éves templomunk teljes külső homlokzata és tornya; egyedül Övé a dicsőség – Soli Deo Gloria!

A délután három órakor kezdődött ünnepi hálaadó istentiszteleten Mazaray Sándor presbiter testvérünk a presbitérium és gyülekezetünk nevében köszöntötte főtiszteletű Dr. Szabó István püspök urat, a meghívott lelkipásztorokat, jelenlévő házastársait, az egyházmegyei előjárókat, a testvérgyülekezeteink képviselőit és valamennyi vendégünket. Majd az apostoli köszöntés után a gyülekezet elénekelte először a 122. zsoltárt, majd pedig a 166. dicséretet.

*

Dr. Szabó István püspök úr ezt követően Ézsaiás könyve 36. fejezetének 1-4. verseit, majd a 7. fejezet válogatott verseit olvasta fel prédikációja textusaként. Püspök úr meg is jegyezte, hogy még maga sem próbálta így – ennek most Pomáz az első tanúja –, hogy visszafelé olvassuk a Bibliát, de igazából előrefelé olvassuk, mert bár a két történet között legalább harminc év telik el, mégis szorosan összetartoznak.

A 36. fejezetben a próféta leírja azt a jól ismert történetet, amelyben az asszír király – miután már egész Júdat elfoglalta –

megtámadja Jeruzsálemet, és az asszír király főpohárnoka, Rabsaké azt kéri Ezékiás király követeitől, kérdezzék meg tőle: „Micsoda bizodalom ez, melyre támaszkodol?” (36:4) Hiszen a helyzet emberileg szólva, teljesen lehetetlen, Ezékiás mégsem adja fel a várost és nem adja meg magát.

Harminc évvel korábban, Akház (Áház) király idejében is támadták Jeruzsálemet, akkor a kisebb Szíria és Izrael királyai, és mindkét történetben közös, hogy ugyanazon a helyen játszódnak le az események: a felső tó folyásánál (a felső tó csatornájának végén), a ruhamosók mezejének útján. Ugyanazon a helyen hangzik el az, hogy: „*ád jelt nektek az Úr maga: Ímé a szűz fogan méhében, és szül fiat, s nevezi azt Immánuelnek*” (7:14), ami azt jelenti: „Velünk az Isten!”; majd harminc évvel később, hogy: „*Mondjátok meg kérlek Ezékiásnak, így szól a nagy király, Assíria királya: Micsoda bizodalom ez, melyre támaszkodol?*” (36:4)

Egy rabbinusi igemagyarázat szerint Rabsaké valószínűleg hallotta a harminc évvel azelőtti jóvendölést, ezért van nagy ironia a szavaiban: Lehet, hogy harminc évvel korábban azok a királyok nem tudták legyőzni Júda királyát, de most a királyok királya, Assíria királya érkezett ostromra. Püspök úr azonban ettől eltérő magyarázatot adott, amit a mi ünnepünkhöz is kötni lehetett.

Az a hely, ahol elhangzott az a csodá-

latos ígéret, hogy az Úr megerősítő jelet ad a vonakodó, bizonytalankodó királynak, és ez a jel messiási jóvendöléssé válik, és végső módon az Úr Jézus Krisztusban teljesedik be – szent hely. Nem lehetett másként, hogy

harminc évvel később azon a szent helyen kellett elhangoznia annak a kérdésnek, amit most az ellenség tesz fel: „Micsoda bizodalom ez, melyre támaszkodol?” Ezékiás király azonban tudta erre a kérdésre a választ, mert a történet végén azt olvassuk, hogy miután követi átadták neki az asszír király ultimátumát, hívatta a prófétát, hogy meghallja az Úr szavát. Vagyis azzal, hogy Istenhez folyamodott, egyben válaszolt is a kérdésre: Isten az én bizodalomam, Isten az én oltalmam, Isten az én segítségem, Óréá támaszkodom. Többek között azért, mert harminc esztendővel azelőtt, azon a szent helyen Isten jelet ígért, adott; és mi tudjuk, hogy nemcsak ígéret volt akkor az Ő népének, hanem amit a mi Urunk, Jézus Krisztusunkban be is teljesített.

Azért van templom Isten népe életében, hogy az a megerősítő bizonyosság és jel – *Immánuel; Velünk az Isten!* – újra és újra felhangozzék az istentiszteleti közösségekben, Isten Igéje által ebben megerősödjünk, hogy a sákramentumok a szentségekhez bepecsételjék, és aztán hogy újra meg újra egymásnak is boldog bizonyossággal egymás hite által épülve ezt elmondjuk. És azért is van szent hely, hogy ez a kérdés: „Micsoda bizodalom ez, melyre támaszkodol?” eltalálja a szívünket.

Mert ennek a megrendítő, 2700 évvel ezelőtti történetnek a legmélyebb tanulsága nem is abban van, hogy jól tette Ezékiás király, hogy helytállt, hogy hallgatott az isteni szóra, hogy hívatta a prófétát, és újra megerősödött az Isten ígéréteiben, hogy tartassuk ki, ne adjátok meg magatokat. Hiszen úgy is lett valóban! Beteljesedett, mert körbezárta az asszír sereg Jeruzsálemet, elkezdték ostromolni, aztán egy éjszaka az Úr angyala megverte a sereget – ez terminus technikus: pestisjárvány tört ki a hadseregben, elhullottak a katonák –, és szégyenszemre el kellett vonulni. Megszabadította az Ő népet az Úr, és

Dr. Szabó István püspök

örvendezhetett volna Ezékiás a sikerének, hogy kitartottak, de egész más fordulatot vesz a történet.

Az Úr elküldi a prófétát Ezékiáshoz, hogy mondja meg neki: Készülj, mert meg fogsz halni, és nem uralkodol többet! És akkor ennek az embernek, a királynak, aki megtisztította népe életét a bálványimádástól, még az erckígyót is darabokra törepte, mert már babonás szokások kapcsolódtak hozzá, aki megtapasztalta ennek a régi ígéretnek – *Immánuel; Velünk az Isten!* – csodálatos beteljesedését, rá

lesz holnap – engedje egészen közel a szívéhez ezt a kérdést: „*Micsoda bizodalom ez, melyre támaszkodol?*”.

A mi bizodalomunk, a mi reménységünk, a mi erősségünk, a mi megkegyelmezőnk, a mi megkönyörülőnk, a mi szabadítónk – az Úr! Aki ott, a felső tó folyásánál, a ruhamosók mezejének útjánál harminc évvel azelőtt ezt mondta: Ez a jel, velünk az Isten! És itt is Immánuel; és leginkább és döntő módon a mi Urunk Jézus Krisztusunkban: Immánuel – Velünk az Isten! Ebben bizakodom, erre tá-

odaadó imádságban kell lennünk.

Hadd kérdezzem meg hát bennünket a mi Istenünk az örömünkben, a hálaadásunkban újra meg újra: „*Micsoda bizodalom ez, melyre támaszkodol?*”, és hadd feleljünk boldog szívvel: Immánuel. Őrá támaszkodom: Szabadítómrá, Uramra, Királyomra, Üdvözítőmre, az én Krisztusomra. Legyen ez bennünk teljessé! Ámen!”

*

Dr. Szabó István püspök úr szolgálata után a Psalmus kórus énekelt, *Bíró Krisztina* karnagy vezetésével, majd a jelenlévő lelképásztorok egy-egy igével köszöntötték a gyülekezetet. A 197. dicséret eléneklését követően *Nyilas Zoltán* esperes úr mondta el köszöntőjét, melyet külön elolvashatnak a testvérek a következőkben. Köszöntötte gyülekezetünket *Hadházy Sándor* országgyűlési képviselő, és testvérgyülekezeink képviselőjében *Püskös Sándor Csaba* zilahi és *Márkus Gábor* verőcei református lelképásztorok, majd az esperes úr köszönetet mondott a templom felújítását segítőeknek, egy-egy kis ajándékot, virágot nyújtva át részükre, majd hasonlóképpen a lelkészek házastársainak is virággal kedveskedve. Végül *Sántha János* presbiter testvérünk adta át *Nyilas Zoltán* esperes úrnak, kedves feleségének, *Andreának* és *Dr. Nagy István Péter* presbiter testvérünknek gyülekezetünk ajándékait és a virágot, kifejezve ezzel közösségünk halálját a megvalósulásért legtöbbször fáradozó szolgálóknak. Az ünnepi istentisztelet Dr. Szabó István püspök úr által elmondott áldással, és a Himnusz eléneklésével fejeződött be, majd a résztvevők a gyülekezeti házban megterített asztal mellett is osztozhattak örömünkben.

Köszönetünket fejezzük ki gyülekezetünk minden tagjának, akik imádságban hordozták az építkezést, és amely imádságok nélkül nem lett volna erő, kitartás, szorgalom, Isten iránti engedelmesség és szeretet a szolgálatokban. Még egyszer: hálás szívünket emeljük fel Urunkhoz, Istenünkhöz, Akitől minden jó ered, és Aki nélkül semmi jó sincsen. ■

kellott jönnie, hogy nincsenek sémák. Mi is analógiásan gondolkodunk. A világ dolgait, meg az Istennel való dolgunkat, meg az egész életünket úgy gondoljuk el, hogy ha valami váratlan helyzet bekövetkezik, akkor valami séma szerint kapjuk a megoldást. De ilyen nincs.

Ez a megáldott király, a Királyok könyve fogalmazása szerint jó ember, akiről semmi rosszat nem tud mondani, befordul a fal felé, és mint egy beteg kiscsiga sír. Sír a király. Tegnap még micsoda diadalt aratott! A nagy birodalom hadserege eltakarodott a városfal alól! Ott állt mögötte a Seregek Ura, a Királyok Királya, a Teremtő Isten, és most ez az ember befelé fordulva sír. És az a kérdés: „*Micsoda bizodalom ez, melyre támaszkodol?*”, már nemcsak a királyhoz, az uralkodóhoz, a politikushoz, a hadvezérhez, a népe oltalmazójához szól, hanem ahhoz az egyes emberhez is.

A püspök úr a következő gondolatokkal fejezte be igehirdetését:

„Ugye nem ünneprontás, kedves testvérek, ha ma delután ezt ennek az igének a fényében megkérdem? Mi több – azt gondolom –, így jutunk el az ünnep mélyére, az ünnep titkához. Isten megsegítette a gyülekezetet eltervezésében, jó végre jutott a munka, egybegyülekezhetünk hálaadásra – így kell lennie a dolgoknak! Immánuel, velünk az Isten! Mégis, ha volna valaki, aki legszívesebben most otthon lenne fal felé fordulva és sírna, önmagáért, szeretteért, családtagjáért, betegség miatt, megvertség miatt, kilátástalanság miatt, kudarcfellegek miatt, vagy amiatt, mert hát szép ez a mai nap, de nem tudni, mi

maszkodom, ez az én oltalmam. Ezért keresem az Úr szavát, ezért keresem az Ő tanácsát és eligazítását. Nincs méltóbb hálaadás, mint az örömben, a megszabadulásban, a diadalban, a sikerben újra elkötelezni magunkat erre az Isten-gyermekségre: ezután is Őreá fogok támaszkodni.

Milyen csodálatos, kedves testvérek, hogy annak a királynak a legnagyobb győrelmek közepette, a nagy országos gondok között nem kellett csinálnia semmit, csak ki kellett tartania. Csak hagyni kellett, hogy úgy legyen, ahogy az Úr akarja, mert megmondta már harminc évvel korábban is, hogy tartatok ki – megtartalak benneteket. Ha nem hisztek, meg nem maradtok. Ha nem tartotok ki, nem tudlak benneteket megtartani. Működött a dolog magától. És az ő egyéni életében mégis, fal felé fordulva és sírva, meg kellett tanulnia kérni, esdekelnit, könnyeket hullatni.

És milyen csodálatos, hogy a próféta – aki megy hazafelé, átadta az üzenetet –, újabb parancsot kap az Istentől: Menj vissza, és mondd meg, hogy ahogyan visszaáll a napórán a mutató tíz fokot, úgy állítom vissza az életedet, úgy hosszabítom meg ugyanannyival, mint amennyit uralkodtál. A meghallgattatásért, a segítségért, az Istenért való kapcsolatért, mindig ebben a buzgó,

A pomázi lelkészházaspár köszöntése

Nyilas Zoltán
esperes

„Csak a hálás ember lehet boldog ember, csak a hálás ember elégedett ember, csak a hálás ember egyensúlyozott lélek. S mégis ezt az egyet, a háládatosságot tanuljuk meg legkevésbé.” (Ravasz László)

NYILAS ZOLTÁN KÖSZÖNTŐJE

fordula meg fejében a templom építés eszméje.” Feljegyzi továbbá krónikánk, hogy a kövek hordásában „tes Familiának mind nagykovácsi, kalázi, csobánkai és pomázi

Kedves Testvérek!

Gyülekeztünk életének 233 éves múltját őseink írásából ismerhetjük meg. A 18. század végén „a pomázi Dominiumnak Direktora Tekintetes Wattay Pál Úr, kinek ebben az időben sok templomnak építésére tett példás kegyes adakozását, segítségét az Óbudai Reformata, Pátyi Reformata, Kiskőrösi Lutherana, Peregé R. Catholica és más sok Ekklesiák Fírol fira, nemzetségről, nemzetségre által adják.

A család gyülekezetünknek valóságos dajkája, pártfogója volt. Istentiszteleteinket a Wattay-kastély arra kirendelt szobájában tartották eleink 1783 és 1793 között. 1793-ban a pomázi gyülekezet azzal a kéressel fordult a Tekintetes családhoz, hogy hadd vehessen egy olyan telket a falu alsó részén (mely a református néphez közel van) ahol oratóriumot és a rektorlakást is építhetne. 1794-től 25 éven keresztül ebben oratórium/iskola/tanítói lakásban tartották a reformátusok az istentiszteleteket. Ma szinte teljes bizonyossággal állíthatjuk, hogy ez az épület a Révész Optika, az idősebbek által egykori „Pápai” házként ismert épület. Mi tudjuk, hogy ez utóbbi elnevezés ugyan kései, de helyes, mert éppen 150 esztendeje, azaz 1866-ban (november 4-én; ára: 670 osztrák értékű forint) vásárolta meg közösségünkől Pápai Sándor presbiter az épületet.

Az alkalmakat 1819. január 24-ig az iskola épületében tartották a reformátusok. Ekkor, azaz éppen ma, hogy 197 éve „mené bé legelőször a Pomázi nép az Új templomba”.

Két évszázadot megélt templomunk építésének tervét 1814. május 30-án hagyta jóvá az egyháztanács. Mivel a Wattay familia, majd Majtényi Károly „konzillárius úr” tekintélyes segítséget ígért az építkezéshez, a gyülekezet nyomban hozzázkezdett. A familia direktora ekkor ifj. Wattay György, tisztartója pedig nemzeti Mares Vencel volt. Ez utóbbi neveztetett ki a munka „végrehajtójának” (irányítójának) is. Róla a korabeli feljegyzésekben a következőt olvassuk: „Kinek is a szent épület körül való fáradhatatlan buzgó-sága az egész gyülekezet előtt esmeretes és örökös hálaadásra méltó, mint akinek először

jobbágyai valláskülönbség nélkül önként segítségül voltak”.

1828-ban elkészül a torony is, nincs tehát semmi akadálya már a templom felszentelésének. Erre 1828. október 17-én kerül sor, az „időnek mostohán fuvalló szele” közben. Báthory Gábor, a neves tudós dunamelléki

püspök mondott felszentelő beszédet, a „szomszéd ekklesiabeli Rektor Uraknak harmóniás éneklése is díszesítvén az ünnepet”.

110 évvel később, 1938 februárjában tartott presbiteri gyűlésen Paczolay Péter lelkipásztor a következőket mondja: „Isten kegyelméből megértük azt az esztendő, amelyben valóra váltani szándékozunk évek óta tervezett s mára csakugyan szükségessé vált tervünket és a kegyelmes Isten segítségével s az egyháztagok támogatása és áldozatkészségével renoválhatjuk 110 éves templomunkat.” A tervet Kiss Sándor építész-mémők készítette el Isten dicsőségére. A dokumentáció szerint a templomot hosszabbított habarccsal meszeléssel, kőporos bedörzsoléssel, az ablakok kicserélésével, belső meszeléssel és fűtőberendezés beállításával újították meg. Kiss Sándor a felújításkor törekedett a stílus megőrzésére s elkészítette a párkányzatok és síkok beosztását is. A felújításra a gyülekezet (presbitériuma) egyhangú szavazással 10.000 pengőig terjedő kölcsönt vesz fel, melyet a megemelt egyházi adóból fog visszafizetni 10 esztendő alatt.

Kedves Testvérek! Ünneplő gyülekezet!

Isten kegyelméből megértük ezt az esztendő, amelyben valóra vált évek óta formálódó álmunk. A kegyelmes Isten segítségével s az egyháztagok támogatása és áldozatkészségével renoválhattuk 200 éves templomunkat.

A múlt eseményeiből pedig értjük, hogy miért ma vagyunk együtt e havas januári délutánon, s értjük, miért adunk hálát együtt a környékbeli reformátusok (kalászi, csobánkai, szentendrei) és helybéli római katolikusok, görögkatolikusok, szerb ortodoxok és evangélikusok. Természetesen örülünk, hogy zilahi (testvérkórusunk) és verőcei (testvérgyülekezetünk) barátaink és testvéreink is együtt ünnepelnek velünk.

Néhány nappal ezelőtt megállapítottuk, hogy embernek lenni valóban annyi, mint álmodni, annyi mint tervet készíteni és azokat dédelgetni. Álom nélkül lehet talán élni, de nem nagyon érdemes.

A Psalmus Kórus szolgálata

Molnár Zsolt, Böszörményi Géza, Nyilas Zoltán esperes, Kocsis Ágnes, Jakab László, Klaniczay Péter

Az egészséges lelkű ember mindig készül valahová, mindig szeretne valahova bejutni, valamit elérni, valamit felmutatni, és ez teljesen természetes és egészséges így. Akinek üres az élete, mert nem akar semmit, az maga szenved attól a legjobban.

Helyénvaló, ha az ember hordoz álmokat, amik megvalósulásra várnak. Úgy anynyira az, hogy Jóel könyve szerint maga a Szentlélek adja az ő népének álmait: „Azután majd kitöltöm Lelkemet minden emberre.

Fiaitok és leányaitok prófétálnak, véneitek álmokat látnak, ifjaitok látomásokat látnak.”

Kik voltak az álom megvalósítói: Először is Urunk! Majd azok a híveink, akik imádságban hordozták tervünket.

Andrási Katának köszönjük, hogy gondos figyelmével végig követte pályázatunkat. Kocsis Ágnes építészmérnök – gyülekezetünk aktív tagja – által készített homlokzati felújítási tervét 2012. március 10-én fogadta be a hatóság. Klaniczay Péter úr pedig végig felügyelte az építkezést.

Nagy Sándor asztalos mester és édesapja Elemér bácsi, akik vörösfenyőből elkészítették az új hangszigetelt ablakokat és a torony zsalugáteres ablakait. 2013 novemberére elkészült a kerítésoszlopok és egyéb köves, műköves egységek restaurálásával.

Az Északpesti Református Egyházmegye 4,5 millió forinttal, Magyarország Kormánya 6,8 millió forinttal (EOR-15 pályázat), Pomáz Város Önkormányzata 1 millió forinttal és

a Pomázi Református Gyülekezetért Alapítvány 600.000 forint összeggel nyújtott támogatást. Gyülekezeti tagjaink évek alatt felajánlott támogatásával és jó szívvel adott adományaival ez év júliusára teremtődött meg annak anyagi feltétele, hogy a homlokzat külső megújítása megtörténjen.

Köszönöm, hogy sokan meghallották és megértették: „templomunk felújítása elsősorban a mi felelősségünk, de településünk egyik legszebb épülete, így közös kincsünk is. Becsülettel be kell valanunk, hogy 200 év után is csak az előjárók és a hívek összefogásában gondolkodunk.” – mondtam korábban.

Az Örökségvédelmi Hivatal a felújítás kapcsán műemléki szondázó kutatást írt elő, mely megállapította, hogy a XX. század 30-40-es éveiben a templom teljes felújítása megtörtént, így az eredeti színekre, anyagokra vonatkozóan a kutatás alapján nem lehet javaslatot tenni. (Így a mostani külső leginkább az 1938-as felújítás eredményét tudja bemutatni.)

A munka során az eredeti elképzelésekkel szemben köig / tégláig le kellett verni a vakolatot. Át kellett építeni a villámhárító rendszert, és jelentős többletmunkák szükségessége merült fel a bádogozás területén is. A falfelületek festésére a műemlékvédelmi technológiai előírásoknak megfelelő festéket kellett felhasználni. A műkö lábazat tisztítására javítására a befejező fázisban került sor.

A munka generálkivitelezője a

SZENÉTE Kft. volt, Molnár Zsolt vezetésével. A festési munkákat Böszörményi Géza (BG Maler Kft.) testvérünk készítette. Munkájukat ezúton is köszönjük!

A villámhárító átszerelését Malmos Attila és Nagy Attila presbiter testvéreink Isten dicsőségére felajánlva végezték el. A

munkavégzés folyamán a műszaki ellenőri tevékenységet Jakab László látta el, példamutató lelkiismeretességgel. Dr. Nagy István Péter presbiter pedig naponta figyelte, felügyelte és segítette a munkát. Illesse köszönet odaadásáért.

A templomfelújítás (2013-2015) teljes költsége: 20 748 641 Ft, ebből a 2015. évre eső kifizetés 16 686 605 forint volt. Gyülekezeti tagjaink teljes – háromévi – céladománya 7 880 500 forint. A külső támogatások, gyülekezeti adományok, valamint a kiadások maradványa pedig: 31 859 Ft, melyet a templomkert (bibliai növénykert és emlékkert) kialakítására fogunk fordítani. Mindevel párhuzamosan megújult orgonánk is. A mai napon pedig gyülekezeti tagjaink adományából új „írásos” úrasztali garnitúrát vehettünk használatba.

A templomépítés és templom-renoválás mindig a legszentebb vállalkozás, hiszen ilyenkor az Úr háza épül, ahol az ő igéje szólít meg bennünket. Ez a hely az, ahonnan egész gyülekezet imái is szállnak az Ő mennyei trónusa elé.

Legyen Istené a dicsőség, hogy lehetőséget adott nekünk, a pomázi református egyházközség minden tagjának, hogy erőink szerint részt vegyünk ebben a szép és szent szolgálatban. Ezért vagyunk boldog, elégedett és kiegyensúlyozott, egyszóval hálás emberek!

Nyilas Zoltán esperes

**„Miért engedél eltévelyedni minket útairól, oh Uram!
miért keményítéd meg szívünket, hogy ne féljünk tégedet?”
(Ézs. 63:17.)**

(Ézsaiás 63:15 - 64:11.)

A közelmúltban egy huszonharmadik életévében levő fiatal ember, amikor beszámolt elvégzett dolgairól, elégedetten önmagával kijelentette, hogy tettei alapján ő már egy felnőtt ember. A 21. század embere is úgy gondolja, hogy ő már felnőtt. Nobel-díjas eredményei vannak, képes átalakítani a természetet, de nem csupán a körülöttünk lévőket, hanem bele tud nyúlni a gének szerkezetébe, s a fiúnak induló ember-két lányá (és fordítva) tudja "varázsolni".

Minden ember azonban, aki Isten Igéjével él, vallja azt, amit a Zsidókhöz írt levél 5:12-ben így olvasunk: „...arra van szükségetek, hogy az Isten beszédeinek kezdő elemeire tanítson valaki titeket.” Minden tudása ellenére az ember nem felnőtt, aki maga irányítja a világmindenséget és a saját életét, hanem gyermek, akinek tanításra van szüksége. Amint a gyermek kérdez, várja a válaszokat. Istenhez kellene fordulni, de nem ezt teszi, s ennek eredménye az új és új kérdések sora.

A zsidó nép története segít az igazság megismerésében, a tisztánlátásban.

Krisztus születése előtt kb. 1300 évvel Isten a Sínai-hegyen szövetséget köt velük. „Mindent megteszünk, amit az Úr parancsolt és engedelmességedünk.” (II.Mózes 24:7.)

V e z e t ő j ü k ,
Mózes, negyven napja van fenn a hegyen, s a nép máris esküszegő, ráveszi Áront, hogy csináljon nekik isteneket, akiket imádkozhatnak.

A visszatérő Mózes haragja lesújt, ugyanakkor Isten haragjától félve kéri: „Kegyelmezz a mi vétkeinknek és gonoszságainknak, és fogadj minket örökségedd!” (II.Mózes 34:9.) Isten megújítja velük szövetségét. Évszázadok során át

– a bírák kora a példája ennek – szinte menetrendszerűen hűtlenné lettek az Istenhez, majd visszatértek szánva-bánva hűtlenségüket. Ézsaiásnak – de már elődeinek is – feladatul adta Isten, hogy figyelmeztessék a népet: „...a ti vétkeitek választanak el titeket Istentől..., nincsen, aki az igazság mellett szólna..., a békesség útját nem ismerik...” Mintegy a nép nevében pedig azt mondja a próféta: „...elpártoltunk és megtagadtuk az Urat.”

Ezután – természetes volna – csak a bűnbánat és a megtérés jöhet. De nem!

Először egy kis nosztalgizás a régi szép időről. A megszépítő messzeségben Isten hatalmas tettei tűnnek fel, a dicsó múlt, amikor őket bámulta a fél világ, hogy milyen csodálatos, hatalmas Istenük van, Aki megajándékozta őket, s jelenléte beragyogta életüket. De még mindig nem a magukba szállás ideje következett, hanem a méltatlankodásé: „Hol van buzgó szerelmed és hatalmad?” (Ézsaiás 63:15.) Mindenért, ami bekövetkezett, Istent vonja felelősségre. „Te vagy Atyánk, megváltónk, ez a neved öröktől fogva.” Te ígérted, Te kötöttél velünk szövetséget, Te – Isten – Te vagy, Aki tehetsz mindenről!

(Míntha a ma embere szólna, pedig ez több mint félévszázaddal K r i s z t u s s z ü l e t é s e előtt hangzott el.)

MIÉRT? – így kezdődik a 17. vers – az örök miért. Ez a szó a hárítás szava: Én nem tehetek róla! Miért ilyenek teremtett az Isten, Ő tehet mindenről!

Őszintén! Belegondoltál abba, hogy mi lenne, ha mi, mint robotok, a belénk ültetett program szerint beszélne és cselekedne? Isten nem rab-

szolgásra, kényszercelemekre teremtett bennünket, hanem arra, hogy az Ő embert mentő és megtartó tetteire hálás szívvel reagálva, szabad akaratból dicsóítsuk és magasztaljuk Őt.

MIÉRT? – ugyanakkor a magát isteni magasságba emelő tiszteletlen ember szava ez. Akinek Isten nem Úr, nem Fenség, nem Hatalom, nem a legfőbb Személy, Aki teremtett és fenntart mindeneket, hanem „valaki”, akit ki kell javítani, helyre kell igazítani, mert tévedett, rosszul mérte fel a helyzetet, nem csak a tervezésben, de a kivitelezésben is hibázott!

MIÉRT? – Te vagy, Isten, oka mindennek: „...miért keményítéd meg szívünket, hogy ne féljünk téged!” Van egy mondás: Mi volt előbb: a tojás vagy a tyúk? Ézsaiásnak azt parancsolta Isten: „Menj és mondd ezt e népnek: hallván halljatok és ne értsetek, s látván lássatok és ne ismerjétek!” – mert engedetlenség voltak. Ez tehát következmény volt!

Testvérem, kötne meg téged az Isten? Ne

engedne, hogy bálványisteneket gyárts és azokat imádd? Ne engedné, hogy kedvteléseidnek hódolj, hogy egyél, igyál, szórakozz, amennyi beléd fér? Ne engedné, hogy amit Ő megalkotott, átszabd szilikonnal, botox-injekcióval vagy mással? – Nem teszi! De magad hozod magadra azt az állapotot, amiben a zúgólódók vannak: Látván nem látnak! Vagyis az igazat, a valót, Istent és azt a csodálatos életet, amelyet ígért és megad a benne bízók-nak, az Ő hűséggel követőknek.

Messziről indultunk, de azért, hogy lássatok: Isten – hogy énekeljük? – „...nem változik az Ő és az lesz, Aki volt!” – kegyelmes, irgalmas, hű szövetséges. De nem változik az ember sem! Állhatatlan, bűnös volt, és az ma is! Bajában fút-fát ígér, és mert benne semmi nem változik, a kezdeti lendület után visszatér a régi önmagához, sőt az utóbbi állapota rosszabb lesz ez előzőnél. Szívében kell megváltoznia, amihez nem emberi erő kell, hanem maga az Isten! Ő mondja: „Adok nekik egy szívet és új lelket adok belétek és eltávolítottam a kőszívet az ő testükből és adok nekik hús szívet.” (Ezékiel 11:19.)

Bárcsak ismemé fel mindenki, amit így olvasunk a 64:10-ben: „...minden, amiben gyönyörködöttünk, elpusztult...”, talán még nem látható, de látjuk, minden romlandó, mulandó. A megmaradó kincs az Úr személye, és belékapaszkodó hittel, reménységgel teljes élet. Aki így él, az a felnőtt, nem kérdez, hanem érti az Ő akaratát és engedelmes, de hálás szívvel követi Őt.

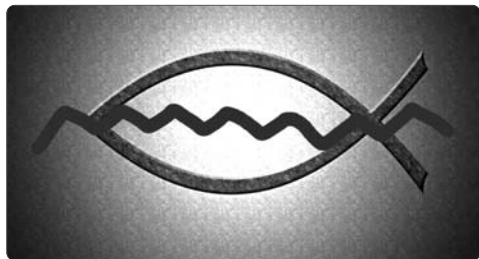
Pap Lászlóné lelkipásztor

Kedves Testvérek! Az elmúlt napon olvastott és hallott igében Pál apostol megállapítja, hogy szakadás van a korinthusi gyülekezetben. Az úrvacsora sákramentuma, mely az egyház építését és jövőjét munkálná, elveszítette eredeti jelentését és a „széthúzás asztala” lett. Tegnap felfigyeltünk ennek kiváltó okára: az önzésre.

Egy apró, magyarázó gondolattal hadd bővítsen mindezt. Az I. világháborút megelőző és követő időszakban gyökerezett meg az egzisztencialista filozófia. Az egzisztencializmus népszerűségét az a valós helyzet magyarázza, hogy a liberális haladásesszéménnyel (liberalizmus) meghasonlott polgári értelmiség a helyét és útját kereste a minden addiginál nagyobb katasztrófákkal terhes világban. Az ember megragadhatja igazi valóját is, mégpedig lehetőségként. Ebben önmagáról van szó; személyes, egyéni, szubjektív létéről, az énről, amit egzisztenciának nevezünk. Tehát az egzisztenciabölcselet középpontja az egyedi ember: a megismételhetetlen, egyszerű, egyetlen egyén. Nem azt kérdik, hogy mi az ember, hanem azt, hogy hogyan éljen, miként valósítsa meg önmagát, hogyan lesz valódi és eredeti.

Ez a gondolkodás természetesen átjárta a teológia mindennapjait is (pl. *Søren Aabye Kierkegaard*). Létezik az egyén hite, az egyén Istenhez való odafordulása; nem pusztán vallásos gyakorlat ismétléséről van szó, hanem személyes meggyőződésről.

Látunk kell azonban azt is, hogy mára sokszor nem a személyes meggyőződésünkről beszélünk, hanem a magunk által választott törvényekről. Ennek a folyamatnak a szomorú „terméke”: az öntörvényű ember. Aki azt csinál és akkor csinálja, amikor és ahol akarja. Szó sincs személyes hitről, személyes vagy közösségi meggyőződésről,

csak önmagáról, magamutogatásról. A mindenáron saját érdekek érvényesítése pedig öntörvényű világhoz vezet. Amikor azért jelennek meg szószólók kicsiben és nagyban, hogy mindenki hadd csinálja azt, amit akar. (2015 áprilisában megdöbbentek a turisták attól, amit Varga Viktor énekes művelt. Eleinte csak énekelt a világhírű festmény előtt, majd egyszer csak átugrotta a korlátot, és megcsókolta a Mona Lisát. Viktor nem mindennapi tettét azonban ő maga és néhány turista is megörököltette.) Így azonban elvészhet az objektív, a tőlünk független igazság és valóság. Am elvészhet az örök igazság is.

Ebben a világban megjelenik újra és újra az önzés, amikor az ember csak magára gondol. Nem a gyermekére, férjére/feleségére, testvérére: csak magára. Ez pedig szemben áll Jézus életével és tanításával, az evangéliummal: „*ő Isten formájában lévén nem tekintette zsákmánynak, hogy egyenlő Istennel, hanem megüresítette önmagát, szolgai formát vett fel, emberekké hasonlónak lett, és magatartásában is embernek bizonyult; megalázta magát, és engedelmeskedett mindhalálig, mégpedig a kereszthalálig. Ezért fel is magasztalta őt Isten mindenek fölé...*” (Fil 2,6-9)

Hogyan gyógyulhatunk meg mindebből? Az apostol a korinthusiaknak nemcsak elmondja, hogy rosszak vagytok, hibázatok. (Nem olyan, mint a rossz apa (sokszor magam), aki a szőnyeg szélére állítja a gyermekeit. És a gyermeki miért kérdésre azt válaszolja: „Csak! Én vagyok az apád!”.) Hanem az apostol – az ezt megelőző igazságszabványban – az úrvacsora kapcsán elmondja a helyes gyakorlatot is. Azokat a szavakat ismétli meg, melyet szinte mindannyian kívülről tudunk: „*Mert én az Úrtól vettem, amit át is adtam néktek, hogy az Úr Jézus azon az éjszakán, amelyen elárultatott, vette a kenyeret, és hálát adva megtörte, és ezt mondta: »Vegyétek, egyétek, ez az*

én testem, amely tiérettetek megtöretik, ezt cselekedjétek az én emlékezetemre.» *Hasonlóképpen vette a poharat is, miután vacsoráltak, és ezt mondta: »E pohár amaz új szövetség az én vérem által, ezt cselekedjétek, valamennyiszer isszátok az én emlékezetemre.*» *Mert valamennyiszer eszitek e kenyeret, és isszátok e poharat, az Úrnak halálát*

hirdessétek, amíg eljön.” (1Kor 11,23-26) Ezt követően pedig egy fontos megállapítással elválasztja a hétköznapi étkezéstől az Úr asztalánál történő vacsorát. Válasszátok ketté mindezt ti is a hétköznapi életben – tanácsolja az apostol. Mert valóság az Úr asztala és valóságos a családi asztalközösség is. (Reméljük, hogy ez utóbbihoz ma este is lesz lehetőségünk leülni szeretteink körében.)

Ki méltó az Úr asztala közösségére, tesszük fel az igei kérdést? Nagyon egyszerű válaszolnunk, a Heidelbergi Káténk segít ebben nekünk. A bevezető kérdések ugyanis eligazítanak. Sokszor halljuk mindezt: „Mi életedben és halálodban egyetlen vigasztalásod?”, majd a második kérdés: „Hány dolgot kell tudnod, hogy e vigasztalással boldogul élhess és halhass?” A felelt pedig így szól: „Hármat. Először, hogy milyen nagy az én bűnöm és nyomorúságom. Másodszor, hogy mi módon szabadítottam meg minden bűnömötől és nyomorúságomtól. Harmadszor, hogy milyen hálával tartozom Istennek e szabadításért.”

Ki méltó? Aki tudja és komolyan veszi, hogy mily nagy a bűne és nyomorúsága. Aki komolyan veszi Isten kegyelmét. Aki tudja azt is, hogy van szabadítója az ő személyes életének. Aki tudja, van kihez mennie, van kihez fordulnia. Aki tudja, hogy nem ragad bele bűneibe.

Pál elmondása szerint, megtérése előtt az Ószövetségért rajongó ember volt. Ha kellett volna, vért is ontott volna az Ószövetség védelméért. Lukács ezért mondja el, hogy Pál (Saul) jelen van István vértanú kivégzésekor. Ő őrzi a ruhákat. S ez a gyilkos indulatú egykori farizeus a Rómaiakhoz írott levél kapcsán megállapította a bűn, a törvény és Jézus összefüggését. Kimondja: a „bűn erős nagyon” (461. dicséret); nem olyan, mint a légy, melyet egy mozdulattal elhessentünk. Biztosan említettem nektek, hogy teológus koromban több nyáron is szolgáltam egy mozgássérült házaspár mellett Veresegyházon. A kötelező diakóniai gyakorlaton túl szívesen segítettem Panni néninek és Tibor bácsinak. Mindketten gyermekbénulás következtében kerültek kerekesszékekbe. Panni néni egész életét úgy élte le, hogy magától csak a fejét tudta mozgatni. Fizikálisan egy dolgot tudott megtenni: ha rá szállt egy légy vagy egy szúnyog egy nagy levegőt vett és lefújta magáról. Minden egyebet például egy falat kenyeret sem tudott elvenni és megenni egyedül.

Nem ilyen a bűn, hogy lerázzuk magunkról. Nem olyan a bűn, hogy egy egészséges ember megemészti (Friedrich Nietzsche). Szó sincs erről. Megismétlem: a „bűn erős nagyon”.

A törvény pedig megmutatja valós állapotomat. Tükröt tart elélem; szembesít önmagammal, és látom hol tartok. A törvény szerepe ebben az összefüggésben ennyi: igazsága van, de nem tud megmenteni, mert nem lehet neki eleget tenni (458. dicséret). A törvény újra csak Náthán próféta szerepét kapja: „Te vagy az az ember!”

S ekkor jön Jézus Krisztus, akinek igazsága és hatalma megszabadít a bűn nyomorúságából. Ezt remélhetem s tudhatom. Van Szabadító! Erre adott válaszom, hogy hálából neki adom az életemet. Ha újra oda kell borulnom Isten lába elé, akkor újra megtehetem. Az úrvacsora az egyetlen olyan sakramentum mely megismételhető; az életben nem egyszer történik. Ha azt hisszük az életben, hogy minden hiábavalóság. Isten azt válaszolja, az élet nem hiábavalóság. A prédikátor végső tanúsága ezért ez: „*mindet hallva a végső tanulság ez: Féld Istent, és tartsd meg parancsolatait, mert ez minden embernek kötelessége!*” (Préd 12,13)

S ha egyszer nem sikerül, akkor minden hiábavaló volt? Nem volt hiábavaló. Isten azt válaszolja: az élet nem hiábavalóság. Újra mehetek hozzá. Újra leborulhatok elé, s hiszem, hogy van bocsánat. Nála van bocsánat és szabadítás, mert neki van hatalma erre. Aki komolyan veszi, hogy kegyelemből van élete, akinek fájnak a bűnei, aki megvallja azokat, az a méltatlan ember, s nem méltatlanul úrvacsorázik. Ő az, aki bűnéért kárhozatot és halált érdemelne, de Krisztus áldozatáért megkönyörült rajta az Atya. Aki tudja, hogy nagy a bűne és nyomorúsága, aki tudja, hogy megragadhatja Isten kegyelmét, aki valóban

Csók István: „Ezt cselekedjétek az én emlékezetemre”

hálás akar lenni az elvett kegyelemért, az jöjjön, és nyugodtan úrvacsorázzék. Akiből mindez hiányzik, az valóban jobb, ha nem úrvacsorázik. „Hát jöjjetek, Bűnös lelkek, Orvosságot kik vártok! Jézus lelke, Szent kegyelme Kírád ma reátok.” (436. dicséret)

Figyeljük meg, az ige nem azt kérdezi, hogy méltó vagy-e az úrvacsorára, hanem nem veszed-e méltatlanul az úrvacsorát? Nem a ki?, hanem a hogyan? a kérdés.

Mi a korinthusi hívek bűne, mi az, amit felró nekik az apostol? Az, hogy úgy vettek részt az Úr asztala közösségében, mintha az semmiben nem különbözött volna a hétköznapi közönséges étkezéstől. A lényegét nem vették komolyan. Nem csodálkoztak rá Isten szeretetére. Nem változott meg az életük. Ezért méltatlanul, hiába és gépies megszokásból úrvacsoráztak. Nem volt semmi jelentősége, semmi haszna a számukra. Ezért mondta az apostol, ez a vacsora nem a jóllakás alkalmá. Ez a vacsora nem a megrészegedésnek a pillanata, nem pogány lakoma. (A pogány kultuszok áldozata ugyanis Korinthusban egy hatalmas eksztatikus étkezésbe torkollott.) Ezért jogos az apostol kérdése: „*Hát nincsen házatok, hogy ott egyetek és igyatok?*” (1Kor 11,22)

Aki érti Krisztus áldozatát, az örömmel veszi a falat kenyeret és bort. Nem más kenyér és bor ez. Anyagában (a szubsztancia külsőleg nem változik) nem változik a kenyér és a bor, ugyanúgy lisztből és szőlőből van. Íze is hasonló az otthon megterített asztalon levővel. Nem ettől különös. Hanem attól, hogy Jézus Krisztusra emlékeztet, és vele köt össze.

Itt kell még elmondani azt, hogy aki így úrvacsorázik, vagyis méltóképpen, helyesen, a lényegnek megfelelően, az másként veszi magához ezt a falat kenyeret és korty bort, mint amikor a munkahelyén előveszi az uzsonnáját, vagy mint amikor este otthon vacsorához kenyeret szegünk. Nem más ez a kenyér és ez a bor, mint az. Ez ugyanolyan közönséges kenyér és bor, és az is marad mindvégig. De mégis az teszi mássá, hogy arra az áldozatra emlékeztet minket, amit Jézus értünk és helyettünk mutatott be a kereszten, és arra a Jézus Krisztusra hívja fel a figyelmünket, aki megígérte, hogy velünk van minden napon, és arról tesz bi-

zonyságot, hogy amit egyedül Istentől kaphatunk meg, azt megkapjuk. Megkaptuk a bocsánatot, az örök életet. Mindez azt is jelenti, „hogy a Szentlélek által, aki Krisztusban és bennünk is lakozik, mi egyre inkább eggyé válunk az ő szent testével – bár ő a mennyben, mi pedig a földön vagyunk –, testéből való testté és csontjából való csonttá leszünk azért, hogy miként a test tagjait egy lélek, minket is a Szentlélek éltesen és kormányozzon.” (Heidelbergi Káté 76.)

Ezért, míg van néhány napunk az úrvacsora közösségéig, elgondolkodhatunk. Steinbach püspök úr magyarázatában ígéssel kapcsolatban a következőt mondja: „Méltatlanná lenni, az úrvacsorát tekintve, főként azt jelenti, hogy nem készülök fel, nem gondolom át, hogy mi történik itt. Nem a bűneink tesznek bennünket méltatlanná, hiszen az úrvacsora a bűnbocsánat és az örök élet bizonyosságát jelenti, hanem az, hogy nem vizsgáljuk meg magunkat, és úgy élünk azzal, bűnbánat, töredelmes szív nélkül. Ez egy „szent étkezés”, amit meg kell különböztetnünk minden más étkezéstől. Betegek, halálisan erőtlenek vagyunk, mert nem vesszük komolyan ezt a valós állapotunkat, és nem vesszük komolyan azt, hogy ebből van szabadulás; aki pedig ezt nem tudja, az belehal az életbe, nem csupán meghal. Önmagunkat megítélni: minden gyógyulás itt kezdődik. Amíg folyton másokra és Istenre mutogatunk, addig „beteges” az élet. Amikor az Úr megpróbál bennünket, összetör, hogy töredelmes szívünk legyen. Urunk, könnyörülj, hogy amikor mentő szeretettel összetörsz, hogy eljussunk önmagunk megítélésére, azaz a bűnbánatra; amikor saját bőrtünkön tapasztaljuk a szenvedést; akkor azt szeretőd kezed simogatásaként élhessük meg.”

Kedves Testvérek, magam is úgy érzem, hogy ezen a ponton fordul meg minden. Önmagunk megpróbálásán. Hányszor mondjuk azt: Miért teszi ezt Isten? Miért ilyen a szomszédunk, gyermekünk, apánk, anyánk?

Próbálja meg mindenki önmagát! Ne környezetünket próbáljuk meg, hanem önmagunkat! Amikor Isten kezébe esünk, még ha fájdalmasan is, a legjobb helyre esünk. Jobb az Isten kezébe esni, akkor is, ha úgy érezzük, összetör. Ne feledd, akiket megsebez, be is kötözi. Arról beszél a terített asztal, minden

úrvacsorai közösség, hogy amikor az Ő kezében vagyunk, megerősödik az életünk. Megerősödik hitünk, megerősödik családjunk, megerősödik gyülekezetünk. Újra és újra megéljük, hogy Jézus szeret minket és ezért mi is szeretettel lehetünk egymás iránt.

Mai ígék így vezet a méltatlanság méltó állapotából – az önvizsgálaton keresztül – Jézus Krisztushoz. Vezessen Téged is Urunkhoz! Ámen

Nyilas Zoltán esperes

VÉGH TAMÁS FOHÁSZ

**Mindennapi szavainkat
Add meg nekünk ma,
Hogy tudjunk
Egymáshoz szólni szépen.
Káromkodjon bár e jelen,
Mi maradjunk meg
Vérpiros ígészetükben.**

**Mindennapi jószágunkat
Add meg nekünk ma,
Hogy ki ne hüljön
Bennünk az a jászol,
Melyből egykor
Kihangzott az Ígélet,
Őszbe leहुल्ल
Nyaraink csendjén törve át.**

**Mindennapi szívünket
Add meg nekünk ma,
Hogy bírja erővel
A reszkető lélek,
Ne legyen sohasem
Szeretni rest,
Ha már fájdalmait
Hozzád felemelte.**

KARÁCSONYI KÜLDETÉS

Gyermekek karácsonya a csobánkai imaházban

Hagyományaink szerint a közös éneklés és lelkipásztorunk, Nyilas Zoltán esperes úr áhítata után a legkisebbek léptek a gyülekezet színe elé. Veronika és Zselyke kis biztatás után verseiket szépen elmondva nyitották meg a gyermekek szolgálatát. Ezután Görbe Marci szavalta el Füle Lajos szép versét, a Karácsonyi könyörgést. Reméljük, hogy a versben elhangzott kívánság valósággá válik sokunk életében:

Szívem istállójába, amely szálást csak barmoknak adott, térjél be hát! Számodra van hely, találsz egy csendes jászlat ott.

Ezt követően egy csodálatos középkori adventi himnusz hangzott el.

Az idei előadásunkat a szokásosnál is nagyobb feszültséggel vártuk, mert sajnos nem sikerült annyiszor elpróbálnunk az előadást, ahányszor szerettünk volna. A színdarabunk – Mária kis szamara – egy szokatlan nézőpontból mutatta meg a betlehemi történetet, a mesélő, Zsófi közreműködésével. Egy lenézett, elhanyagolt, lusta, de mégis rátarti kis szamár (Bami) szemszögéből, aki Mária (Janka) és József (Ábel) gondoskodása és szeretete következtében megváltozik. Élete legnagyobb küldetését kell megoldania: a várandós Máriát biztonságban kell elvinnie a betlehemi istállóba. Szolgálatában természetesen több akadályt kell leküzdeniük: először félelmetes rablók (Vince, Matyi és Nimród) barlangjába kerülnek, akik zsákmányként tekintenek rájuk, de az isteni szeretet és békesség megtapasztalása őket is

megváltoztatja. Majd az emberi szívek keménységével és zártágával kell megküzdenni, de kicsi szamarunk állhatatosan végigmegy az úton, amit Isten angyala (Veronika) mutat neki, és végére, ha teljesen elcsigázottan is, de sikerül elvinnie Máriát és Józsefet a célhoz. Szolgálatának jutalmaként tanúja lehet a világtörténelem legnagyobb csodájának: Isten fia, Jézus megszületésének.

Az előadás folyamán megtapasztalhatuk Isten kegyelmét, hiszen a felkészülés hiányosságai ellenére minden szereplő a legjobb formáját hozta, megilletődésüket teljesen elfeledve, felszabadultan és nagy örömmel játszották el a történetet.

Végül – számunkra is váratlanul – a po-

mázi ifisek Máthé Zoltán tiszteletes úr vezetésével, egy szép gitáros-énekes műsorral leptek meg bennünket.

Remélem, mindenki, aki ezen az alkalmon részt vett, kapott valamit. Nem csak azt a kis csomagot, amit a gyülekezetünk tagjai nagy szeretettel készítettek, hanem a szívükben is hazavitték valamiféle ajándékot: egy ígét, egy gondolatot, egy szép verset, vagy a gyermekeink mosolyát, örömtől sugárzó arcát. És a szolgálat örömét is.

Soli Deo Gloria!
Kerekes Balázs

KARÁCSONY SOK ISMÉTLŐDÉSSEL

A pomázi gyermekek karácsonyi műsorának készítése a gyülekezetben minden évben nagy izgalommal jár nemcsak a gyerekek számára, hanem az én számomra is. Nem mondom újat azzal, hogy életünkben vannak változó és állandó dolgok. A karácsonyra való készülődés izgalma az állandó dolgok közé tartozik, azzal együtt, hogy évről-évre azt kérjük a gyerekektől is, hogy úgy készüljenek, hogy lehetőségeikhez, tudásukhoz méltó ajándékot adhassanak az Úrnak, amikor eljártsszák a darabot, elmondják a rájuk bízott verset vagy énekelnek. Az elmúlt karácsonyon a magasztos és szép dolgok mellett több más visszatérő momentumra is ráébredtem, amelyek nem mind jók, mindenesetre ezeknek fényében mutatom be karácsonyi készülődésünket:

Ismét eljött a november.

Ismét kicsit megkésve, sűrű imádságok közepette elkezdjük a karácsonyi műsor előkészületeit.

Ismét itt a dilemma: van-e valakinek valami új ötlete, vagy válasszunk a régi műsorok közül?

Hagyományörző betlehemes legyen vagy valami más? Az ideai megoldás: több régi műorból egy újat készítünk.

Szerepek, énekek, versek gondos kiválasztása, kiosztása, és *ismét* próbák.

Ismét itt az – azt hiszem, mindenki előtt ismert – karácsony előtti sok-sok egyéb teendő, állandósuló időhiány, a velejáró fáradtsággal, szétzórtsággal.

Aztán *ismét* ügyesek, lelkiismeretesek és lelkesek a gyerekek, *ismét* mindenkire szinte kérés nélkül is számíthatunk, *ismét* összeáll a darab, a kellékekkel együtt (az utolsó pillanatban profi harangzúgást is kapunk a hangtechnikusunktól). Közben láthatatlan kezek elkészítik a csomagokat is.

Imáinkat az Úr *ismét* meghallgatta, és karácsony előestéjén minden a legnagyobb rendben megy, és az izgalomtól kipirult gyerekeket, fiatalokat, büszke anyukákat, apukákat, nagyszülőket és a segítőtársakat látva fellelkesülten *ismét* úgy érezzük, hogy nagyon jó dolog Isten munkatársának lenni.

Így végiggondolva mi más juthatna végül az eszünkbe, mint Pál apostol szavai:

„Örüljete az Úrban mindenkor! *Ismét* mondom: örüljete. ... Semmiért se aggódjatok, hanem imádságban és könyörgésben mindenkor hálaadással tárjátok fel kéréseiteket Isten előtt.” (Fil 4,4,6)

Osváthné Laár Katalin

„Köszönöm, hogy mindennap megtart a kegyelem!”

(Beszámoló az ifisek karácsonyi szolgálatáról)

Az általam címként választott mondattal fejeztük be szolgálatunk kezdő énekét 2015. december 19-én, az Idősek Karácsonyán, majd 24-én, a Gyermekkarácsonyon, ez volt előadásunk legfontosabb üzenete is, melyet rendhagyó módon, csupán a mozdulatainkkal és gesztusainkkal igyekeztünk átadni a közönségnek.

Azt hiszem, az üzenet befogadó fülekre – és ami még fontosabb –, befogadó szívekre talált, ami talán azért is sikerülhetett, mert valamennyien beleéltük magunkat az általunk választott szerepekbe, és *Máthé Zoltán* lelkipásztor segítségével valamennyien magunkévá tettük Isten csodálatos kegyelmének fontosságát és a karácsony valódi lényegét.

Az előadás során az egy-egy szereplő által megszemélyesített emberiséget erő kísértéseket (szerelmet, gazdagságot, káros szenvedélyeket, hiúságot, és a nagyon egyszerű „megoldásnak” számító halált) jelenítet-

tük meg, és azt, ahogy ezen kísértések súlya alatt, az ember végre-valahára felfigyel az Úr mindenkire kiterjedő, feltétel nélküli kegyelmének létezésére és szükségességére, ezáltal pedig megtisztul bűneitől.

És valóban ez a lényeg. Aki elég erős ahhoz, hogy a számára egyszerű, és tömegével kínálkozó, látszólag egyszerű és tökéletes megoldást nyújtó dolgokon túlnézzen, és észrevegye azt, ami mindig is ott volt előtte, Isten feltétlen szeretete és kegyelme, az képessé válik a megtisztulásra. Ez azt hiszem, egy igazán megnyugtató és erőt adó tény.

Osváth Dóri

IDŐSEK KARÁCSONYA

RÁDIÓS ISTENTISZTELET KÖZVETÍTÉSE POMÁZSRÓL

Nagy megtiszteltetés érte gyülekezetünket: **2015. december 26-án** a Kossuth Rádió a pomázi református templomból közvetített ünnepi (karácsony másodnap) református istentiszteletet, melyen *Nyilas Zoltán* esperes úr hirdette az Igét. A műsorkezdés időpontjára tekintettel a csobánkai és a pomázi istentiszteletek összevonásra kerültek, így – rendhagyó módon – délelőtt 10 órakor kezdődött az ünnepi alkalom.

A rádió hallgatói és a jelenlévők először *Demeter Miklós* testvérünk orgonajátékát hallgathatták, Johann Sebastian Bach C-dúr prelúdiumát adta elő. Ez alatt *Fekete Ágnes* lelképásztor, a rádió református műsorainak szerkesztője mondta el bevezetőjét, amit természetesen csak a rádióhallgatók hallhattak. Bemutatta most felújított templomunkat, orgonánkat, és röviden összefoglalta pomázi református jelenlétünk történetét.

A gyülekezet elénekelte a 315. dicséret első két versszakát, majd a 327. dicséretünk első négy versét, *Máthé Zoltán* beosztott lelképásztor igeolvasása után pedig a Psalmus kórus adott elő karácsonyi énekeket. Az énekszámok között *Sebestényné Jáger Orsolya* lelképásztor saját versét mondta el. Imádság után J. S. Bach szerzeményét, a 329. dicséret első versszakát énekeltük közösen. Ezt követte az esperes úr prédikációja, melyet teljes terjedelmében a következőkben olvashatnak el a kedves testvérek.

Az ünnepi istentiszteletnek a rádió nyilvánossága előtti utolsó részében a gyülekezetünk elénekelte a 318. dicséretet, majd orgonistánk eljátszotta J. S. Bach G-moll prelúdiumát, ezzel fejeződött be a közvetítés a rádióhallgatók számára, míg a templomban jelenlévők úrvacsorára készítették fel lelküket.

MEGÉRKEZETT HOZZÁNK AZ ÚR

Textus: Mt 2,1-2. 11-12

Az elmúlt hónapok minden híradása arról szólt, hogy emberek milliói keltek útra, hogy egy új kontinensen, egy új környezetben otthonra leljenek. Utaztak és utaztatták őket. Pályaudvarok, autópályák képei jelennek meg előttünk, s látjuk, hogy mozgásban van a világ körülöttünk.

Arról is hallottunk, hogy a napokban csúcsgörgő volt a csomagküldő szolgáltatóknál, s hasonló várható a vasúti közlekedésben is. Egy-egy adventi hétvége 50-70 százalékos utasforgalom növekedést hoz. Sokan ültek gépkocsiba is, és sokan indultak haza szüleikhez, barátaikhoz is az elmúlt órákban. S persze azokról sem feledkezhetünk meg, akik a mi biztonságunk, egészségünk és kényelmünk miatt ültek ma volán mögé. Köszönjük nekik!

A virtuális tér segítségével mindenütt jelen vagyunk, de idegennek érezzük magunkat gyakran szeretteink között is, hiszen maga az élet is egy gyorsvonat. Elsuhannak mellettünk az évek, gyermekeink nőnek, szüleink és nagyszüleink pedig egyre őszebbek lesz-

nek. A rohanás miatt elmosódnak a határok öröm és bánat, bűn és megbocsátás között. Egy-egy bestiális tragédia még kizökkent a mindennapok sodrásából, s feltesszük a kérdést: hol van Isten? Mivé lett az ember? Utána azonban a szokott sebességgel rohan tovább minden. Találó a költő szava:

*A rohanás e kornak átka,
az ember törli homlokát,
Majd időzavart konstatálva,
mint báb rohan tovább, tovább.*

*Mind sietve szeretnek, isznak,
míg a lélek végül lerogy.
Sietve rombolnak, s megint csak
sietve bánják valahogy.*

Ebben a szédítő száguldásban nincs más remény, mint a megállás bátorsága. Erre hív a mindennapi csendesség, minden vasárnap, minden ünnep. Erre hív karácsony, s így juthat „lélegzethez” a ma embere. Karácsony ünnepe ugyanis állomás, s lassítva rácsodálkozunk a részletekre, megállva pedig szembe találjuk magunkat azzal, ami felfoghatatlan és eltűnő volt. Rácsodálkozhatunk a rohanás miatt felfoghatatlan Istenre és a bennünket nélkülöző szeretteinkre. (Most mikor ezeket a sorokat írom, nyolcéves leányom az ölemben ül, megölel és kedvesen kacarászik. Majd megy és tovább játszik.)

Vajon karácsonykor megállunk-e? Vajon

Fekete Ágnes lpt. szerkesztő

meghalljuk-e az üzenetet, figyelmeztetést, örömhírt: törődik velünk az Isten! Nem fordítja el arcát! Krisztusban közénk jön: emberré lett. Szeret bennünket! A Biblia, a maga nyelvén ezt így mondja el: „Az Ige testté lett, közöttünk lakott...” (János 1,14); vagy máshol: „Mert megjelent az Isten üdvözítő kegyelme minden embernek...” (Titusz 2,11); és egy harmadik helyen: „Mert megjelent az élet...” (1János 1,2).

Az első karácsony története hasonló rohanásban, nyüzsgésben történhetett. Lukács evangéliuma szerint egész Palesztina megbolydult, mert az összeírás miatt mindenki a maga szülővárosába kellett hogy menjen. Nép a nép hátán, és megtelnek az utak igyekvő emberekkel.

Am akik a Messiás eljövételét várták (hiszen a pusztában ígét hirdető Keresztelő Jánost is így kérdezik: „Ki vagy te?” „Te vagy a Messiás?”) Jézus eljövetele előtt szinte mindenki Krisztus váradalomban él, de nem látják meg

B. Kershisnik: Születés

Isten munkáját. Egyszerű közöny és ridegség jellemzi őket, sőt harag és gyilkos indulat mindaz, ami körülveszi a Messiás születésének hírét. Néhányan vannak, akik látni szeretnének. Mágusok érkeznek Keletről Jeruzsálembe.

Kepler, a német csillagász, 1604. október 10-én egy új csillagot fedezett fel. Ez az új csillag nagyon közel helyezkedett el az éppen akkor történő Jupiter és Szaturnusz együttállásától a Halak csillagképben. Kiszámította, hogy hasonló együttállás volt Kr.e. 7-ben is, mégpedig az év folyamán három alkalommal. Kepler szerint ez lehetett a betlehemi csillag. Csillagászok megfigyelték, hogy a Jupiter és a Szaturnusz találkozásakor csak minden 794. évben kerül sor háromszoros találkozásra a két bolygó között ugyanabban a csillagképben.

1925-ben egy kelet-specialistának sikerült megfejtenie egy majdnem kétezer éves babiloni ékírásos táblát. Ez az agyagtábla az Eufrátesz melletti Szippar csillagvizsgálójából való. A táblán előre meg vannak jelölve a Kr. e. 7-re várható fontos csillagászati események. Ennek az ősi csillagnaptárnak fő témája azonban annak az évnek a tudományos szencziója: a Jupiter és Szaturnusz bolygók együttállása a Halak csillagképben. (Agresszív ateisták, mint *Richard Dawkins* vagy *Daniel Dennett* gyakran beszélnek az istenhívőkről úgy, mint tudatlan idiotákról, akik nem vették még észre, hogy a tudomány kihúzta a hitük alól a szőnyeget. *Robert Andrews Millikan* (fizikai Nobel-díj) azonban a következőt mondta: „a következőt biztosan merem állí-

tani: nincs tudományos alapja a vallás tagadásának, és véleményem szerint annak sem, hogy konfliktust keressünk a tudomány és a vallás között, hiszen teljesen más területtel foglalkoznak. Azok az emberek, akik nagyon keveset tudnak a tudományról, illetve azok, akik nagyon keveset tudnak a vallásról, valóban vitákat gerjesztenek, és a kívülállók azt a benyomást szerzik ezekből, hogy a tudomány és a vallás között van konfliktus, miközben a konfliktus csak két különböző fajta tudatlanság között jött létre.”)

Annak, hogy Jeruzsálembe (ne feledjük, hogy Augustusz császár pontifex maximus, istencsászár, már saját temploma van; a császár a szótér: megváltó) jöttek a bölcsek, különös oka van: egy csillag tudatta velük, hogy megszületett a zsidók királya. Érdekes, hogy az, amit az újszülöttről ekképpen kifejeztek, megegyezik azzal, ami egy szintén pogány római százados szájából a keresztre feszítéskor elhangzott. (Igénk további kerete a pogányok érkezése és a pogánymisszió [Mt 28,16-20], valamint az Immánuel mondás [Mt 1,23: Mt 28,20].)

A csillag megjelenése után nyugtalanság töltötte el őket, minden tudományos érzékük és tapasztalatuk azt mondta velük, hogy el kell indulniuk, tapasztalásra van szükségük...

Fizikailag távol voltak, mivel Izrael földje több száz kilométerre volt hazájuktól. De távol voltak szellemileg is, hisz egy egészen más kultúrkörben éltek, ahol más volt a felfogás a világról, a vallásról, a tudományról, az életről. És távol voltak lelkileg is, mert nekik nem voltak csodálatos ígéreteik, mint a választott népek. És mégis! S ha a hét-köznapi oldalt nézzük, ráadásul mindenük megvan, amire a ma embere vágyik: gazdagok és egészségesek.

Elindulás a Megváltó felé

Miért mentek el a gazdag, vallásos és egészséges bölcsek Betlehemig, ott-hagyva az otthon melegét és

kényelmét? – sokszor kérdezzük ezt. Mi hiányozhatott az életükből? A lényeg: a szerető Isten valósága, Jézus.

A távolságok, a különbözőségek, az akadályok ellenére most azon az úton találjuk őket, amelyik Jézushoz vezet. Csoda ez az elindulás! Titok az az elindító erő, melyet egy feltűnő és eltűnő csillag tart feszült mozgásban. Szent kíváncsiság és kitartó vándorlás jellemzi őket. A pásztorok Izrael szegényeit, általánosságban a közel lévőket, a napkeleti bölcsek az Isten kereső mai embereket jelképezik. „Ők azok, akik jobban hittek Isten jóságában, mint a hatalom látszólagos csillogásában”.

Mi pedig sokszor rosszabb helyzetben vagyunk, mint a pogány bölcsek: aranyunk nincs, mert az adósság fojtogat minket. Vallásosak sem vagyunk, mert életünket istenfélelem nélkül rendeztük be. Végül pedig tragikus egészségromlási és halálozási arányok jellemzik a középkorú magyar népeséget. Ám egy biztos. Életünknek ugyanúgy hiányzik a közepe, a szerető Isten valósága: Jézus. (A 18. században nagy fordulat következett be az antropológiában, amikor *Johann Gottfried Herder* teológus, filozófus megfordította a kérdést, és arról kezdett beszélni, hogy mi hiányzik az emberből, hiszen fizikai valóságunkban hiányként jelenik meg, hogy nem vagyunk a leggyorsabbak, nem látunk úgy, mint a sas és még sorolhatnám. A nyugati antropológiát így meghatározza az az általános vélekedés, hogy az ember hiánylény.)

Ők hárman azt példázzák, hogy a megszületett Megváltó felé nagyon messziről is lehet indulni, mely térben sok száz kilométerben, időben 2015 évben mérhető. Mindenki így kezdte. Mindenki ilyen távolról indult Krisztus felé. A bibliai személyiségek éppen úgy, mint a keresztyén egyháztörténet nagyjai. Gazdagságból és nyomorból, közömbös-ségből és rajongásból, életük sivárságából és tudományuk magaslátáról, törvényeskedésből és szabadságból indultak, vagyis egyformán messziről jöttek.

Mi is mindannyian egyenlő eséllyel indulunk, még akkor is, ha valaki jó református családba született, és akkor is, ha nem

hittek a szülei. Emberi szemmel nézve nagyobb az egyik helyzeti előnye talán, de ez oly kevés ahhoz a harchoz képest, melyet mindenkinek saját magának kell megküzdenie, amíg a Krisztushoz vezető utat járja.

Lehet, hogy most valaki éppen friss sírhantól indul; lehet, hogy éppen most vált szülővé vagy nagymamává; talán a diploma megszerzésének közelébe került; talán válságban gondolkodik az egyik házastárs, mivel már elviselhetetlen torlasszá vált az idegenné

lett társ. Bármilyen állapotból indulunk, betegségéből vagy egészségesen, teljesen mindegy, mivel a magunk erejéhez viszonyítva igen hosszú a Krisztushoz vezető út, de nem lehetetlen rátalálni, és nem lehetetlen közeledni hozzá.

Az elmés francia mondás szerint: Istent, ha nem lett volna, fel kellene találni. Ez azt jelenti, hogy fel is lehet fedezni – felfedezni. El lehet jutni a Benne való hit révén, az Ő létének megismeréséhez. Meg lehet találni Őt. Találkozni lehet Vele. A bölcsek megállnak/kiállnak az Isten mellett. Minden tudományos tapasztalatuk azt mondatta velük, a világ létében döntő fordulat következik be.

Csak egyetlen erő képes áthidalni, leküzdeni e távolság messziségét. Csak az a hajtóerő képes legyőzni az akadályokat, amely egykor a bölcseket vitte, és amely azóta is hajt minden Krisztushoz közeledni vágyót, aki meglátott és megérezett valamit magában, vagy maga körül Isten kiválasztó szeretetéből, ami túlmutat önmagán, és nem tud békén maradni mindaddig, amíg utána nem jár annak, hogy ki érintette meg. Csodálatos az, hogy Isten ma is indítást ad és ma is útra készít!

Lehet egészen messziről indulni, és mégis el lehet jutni Krisztusig, ha az életünkben megmutatózó jeleket meg tudjuk látni, komolyan tudjuk venni és távolságunk ellenére elmerünk indulni. Ezekben a mozzanatokban lehet példánk a bölcsek Krisztushoz vezető útja.

Isten jelzőtáblaként adta számunkra ezt az alkalmat, a megszólaló Igét, a megterített asztalt. Azt az örömhírt üzeni, hogy bármilyen messziről vagy bármilyen közelről jöttél ide és bármi indított – megszokás, kíváncsiság, Ige iránti éhség, a hagyomány tisztelete vagy a mélységes hála és a belső öröm –, most oda akarja igazítani a lábaid a Krisztushoz vezető útra, amely egyúttal hozzá, az Atyához visszavezető Út is.

Krisztussal más úton kell haladnunk

A bölcsekkel együtt azt akarjuk tudni,

hogy hogyan boldogulunk emberi létezésünkben. Létezik-e Isten, és hogy hol, hogyan léteznek. Vajon törődik-e velünk, és hogyan találkozhatunk vele? Olyan emberek vagyunk, kik nyugtalanságunkban Istenre vágyunk. Igénk nem hagy kétséget afelől, hogy Istent meg lehet találni. A csillag motívál és útbaigazít, Isten ígéje pedig pontosít. A jeruzsálemi palota helyett a mikeási prófécia mutatja a pontos helyet. A jel elvezet az írott ígéhez, az írott ige pedig elevezet Jézus

Krisztushoz, az élő Igéhez. A kereső tudósok Jézussal való találkozása létünket érinti, egész valójukat átjárja. Ajándékot hoznak: a bölcsek mindezzel kifejezik, hogy akit imádnak, király (arany), Isten (tömjén) és ember (mirha).

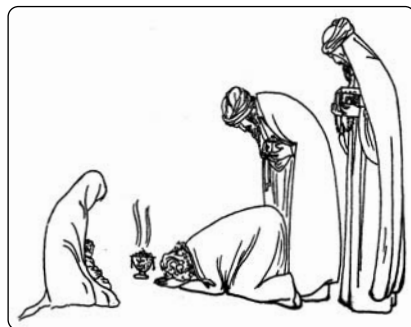
Térdre esnek egy gyermek előtt (ilyet egy felnőtt meg nem tenne) –, ezt nevezzük alázatnak. Ajándékokat adnak – ez az önátadás. Ajándékuk: arany, tömjén és mirha. Más úton térnek haza – hűség Isten kijelentéséhez.

Alázat, önátadás, hűség. Azért tették, mert megtalálták a királyt (INRI), s ezen nem változtat az a tény sem, hogy egy gyermeket találtak.

A Krisztus útjára való rátalálás, történeljünk bárhol és bármikor, tulajdonképpen iránymódosítás. A Biblia és a gyülekezet ezt mondja: megtérés, mely az élet eddigi irányának gyökeres megváltoztatása. Ezt a pályamódosítást a Krisztus előtti legnagyobb hódolatot tevő, őt leborulva imádó, ajándékokat hozó keleti bölcsek sem kerülhetik el: „*Mivel azonban kijelentést kaptak álomban, hogy ne menjenek Vissza Heródeshez, más úton tértek vissza hazájukba.*”

Nemcsak az Út lett más, hanem ők maguk is mások lettek: tovább gyarapodtak, tovább gazdagodtak az engedelmisségben. Ők, akikhez Isten a saját tudományuk által szólt, felismerve a csillag megjelenésének fontosságát, engedelmeskedtek és elfogadták, hogy Isten más Útra terelje Őket. Nem mehetnek úgy Vissza hazájukba, ahogy jöttek.

Nemcsak azért kellett ennek így lennie, mert Isten nem akarta, hogy a bölcsek eszközei legyenek Heródes gyilkos szándékának, hanem azért is, mert a Krisztussal való találkozás más útra kötelez. Más lesz a viszonyom Istenhez és az emberhez. „*Ha valaki azt mondja: „Szeretem Istent”, a testvérét viszont gyűlöli, az hazug, mert aki nem szereti a testvérét, akit lát, nem szeretheti Istent, akit nem lát. Azt a parancsolatot is kaptuk tőle, hogy aki szereti Istent, szeresse a testvérét is.*” (1Ján 4,20-21)

Ilyen vezetést szeretnénk mi is megtapasztalni az ünnepekben, s a közelgő újévben, a rövidebb vagy hosszabb úton, amely még előttünk van.

Isten útja az emberhez

Karácsonykor azonban megérthetjük, hogy nemcsak mi közeledünk Istenhez és járunk felé vezető utakon, hanem Isten már sokkal előbb útra kelt, elének jött, felénk közeledett. Karácsony tehát az ember és az Isten találkozásának lehetősége, ünnepi alkalma. Történetünk oly sokszor a megjelenés, azaz Epifánia. Találkozás Istennel s így a gyermek alakjában Isten jóságának és emberszeretetének epifániája.

A megváltoztató erő abból jön, hogy nemcsak mi közeledünk Istenhez és járunk felé vezető utakon, hanem Isten már sokkal előbb pályamódosítást hajtott végre, útra kelt, elének jött, felénk közeledett.

Az előbbieken bemutatott utaknak is előzménye mindez. Mivel Istennek van útja az emberhez, mivel újra és újra utat készít az ember számára önmaga felé, ezért van örömteli hódolás, ezért van lehetősége a más útra való térésnek és a hozzá találásnak. Ez az Út az, amelyikről bátran azt állíthatjuk, hogy a világtörténelem „legkiválóbb” útja (1Kor 12,31).

Minden mozgás, aktivitás, útra kelés azért történik, mert Isten elindult szent Fiában, a Jézus Krisztusban az ember felé. Minden torlaszt és akadályt, minden feltartóztató erőt áttörve meghajlította egeit, testté lett és eljött közénk, VELÜNK VAN! Azért jött, hogy megkeresse és megtartsa azt, ami elveszett! Isten érettünk megtett útját látva, valóban érdemes elindulni feléje.

Lássuk meg: szolidáris velünk az Isten. Közösséget vállalt; sorsközösséget. Jézus szabadon vállalta értünk ezt az elkötelezettséget. Karácsony sokkal határozottabb ünnep, mintsem gondolnánk: értünk, velünk, együtt van velünk az Isten!

A szeretet ünnepén, egy válságos évből kifelé igyekezve és egy bizonytalanságokkal terhes új esztendő kapujában mit is várhatnánk egyebet, mint járható kivezető utat válságainkból, ami embert, egyházat és népet egyaránt felemel. Erre a várakozásra adja Isten válaszként a maga sajátos karácsonyi „út” jelentését.

Jézus Krisztus által az Istenhez vezető egyetlen főút járható. Még ha váratlan viharok jönnek is, a legnagyobb erők állnak készenlétben, hogy segítsenek neked hazatalálni. Indulj ezért Krisztushoz! És más, új célba juttató úton indulj hazafelé a Krisztussal!

„Az életünk akkor igazán karácsonyos élet, amikor nem egy napba, nem néhány órába sűrítjük bele, hanem áthatja egész életünket, mind a 365 napunkat; akkor igaz, ha tudatosan vagy talán nem is egészen tudatosan ott él a szívünk mélyén: az Isten szeretet! Isten az Ő egyszülött Fiát azért adta, hogy megtanuljunk tőle viszonyszeretni Isten embertársainkon keresztül – és ez a szeretet ne egy gyertyagyújtásig tartson csupán.” (Gyökössy Endre)

Ámen!

Nyilas Zoltán esperes

Kedves Testvérek! A 2015. év végén lassan készülnek statisztikáink, beszámolóink, arról, hogy mit is kaptunk, tettünk a megújulás évében. Évünk alapigéje János evangéliuma 3. részéből a 30. vers szólalt meg elsőjén: „Neki növekednie kell, nekem pedig kisebb lennem.” (Jn 3,30). Istennek adunk hálát, hogy minden vasárnap hangzott az Ige!

Pomázon a 2015. évben átlagosan 139 (2014: 143) fő, Csobánkán pedig 40 (2014: 41) fő vett részt az istentiszteleteken. Az istentiszteleti látogatás „megállapodása” mellett 2015-ben Pomázon 62 fővel kevesebben, Csobánkán pedig 24 fővel többen (P: 1740 fő, Cs: 407 fő) úrvacsoráztunk, mint az azt megelőző évben. A valósághoz hozzátartozik, hogy társeszközünkben az egyház statisztikai adatak alapján – a konfirmációt leszámítva – a legrosszabb évet hagyjuk magunk mögött: keresztes: 25; konfirmáció: 13; esküvő: 3; temetés: 46.

Néhány alakommal vendég igehirdető szolgált:

- 2015. február 22-én Pap Lászlóné lelkipásztor
- 2015. március 8-án Tóth János lelkipásztor (Református Házasság és Családsegítő Szolgálat)
- 2015. április 4-én Dr. Szűcs Ferenc lelkipásztor
- 2015. április 6-án Édes Gábor a KRE húsvéti ünnepi követe, május 25-én pedig Baitner Flóra a KRE pünkösti ünnepi követe állhatott a pomázi szószéken.
- 2015. május 31-én Barta Zsolt rédei lelkipásztor
- 2015. augusztus 16-án Labancz Gyula nyárárdkarácsoni lelkipásztor
- 2015. szeptember 20-án Püsök Sándor Csaba zilahi lelkipásztor
- 2015. november 15-én Pályi Péter kisoroszi lelkész hirdette az Igét.

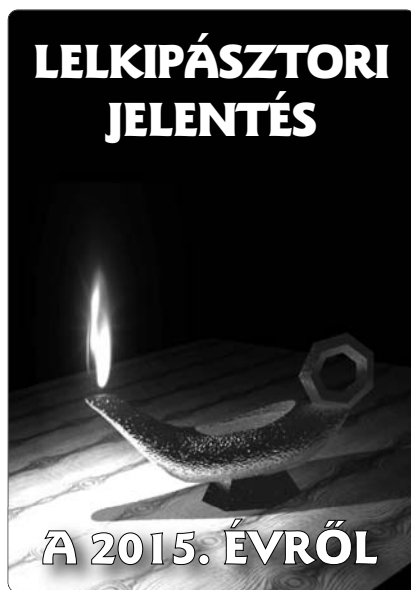
Az évközi alkalmakon pedig sokszor helyettesített Máthé Zoltán, Koncz Zoltán és Sebestényiné Jáger Orsolya lelkipásztor testvérünk.

Belmisszió

Hajlékaink megteltek mind a böjti, mind pedig az adventi evangelizációs estéken ahol Sebestény Győző lelkipásztor (Pomáz) és Csere Mátyás lelkipásztor (Csobánka) szolgált. Az alkalmak után a vasárnapi csendes napokon (február 22. és november 29.) imádságos környezetben beszélhettünk az Igében elhangzottakról.

A presbitérium felvidéki „összetartással” (február 7.: Nyitra) és Isten Igéjével készült az előtte álló évrre. A presbiteri bibliaórákon feldolgoztuk a presbiteri füzetek református kegyességre vonatkozó részeit. 2015. június 6-án presbiterek és családjaik alkalma volt a parókian.

A pomázi szurdokban (szeptember 13.) missziói napunk volt. A két gyülekezettel közösen énekeltünk, imádkoztunk és beszélgettünk az első pomázi istentisztelet 232. évfordulójához közel. A szeptemberi időszakban három missziói istentiszteletet tartottunk,

melyre közel 1500 hívogató levelet dobtunk a pomázi postaládákba.

Dr. Puskás Attila presbiter testvérünk elkötelezett szolgálatából négy éve folyamatosan megjelenik gyülekezetünk „Áldás, békesség!” című folyóirata.

A város kulturális életébe Wass Albert 25 óras műveiből való felolvasással (február 20.) és az ARS SACRA fesztivál keretében két műfajban kapcsolódtunk be. Az előbbi rendezvényen vendégünk volt Petrás Mária művész; szeptember 23-án pedig Dr. Kulin Ferenc irodalomtörténész; valamint szeptember 25-én hagyományosan a Praetorius kamarakórus.

2015. június 5-én Pápai Tamás fogvartartott tett bizonyosságot arról, hogyan lehet valaki „láncokban” is szabad.

A konfirmációi felkészítés kiegészítéseként a „szeptember-májusi időszakban” kéthetente éneket tanultunk. Augusztus 23-án Blaskó Mihály szervezésében és vezetésével került lebonyolításra a IV. Papkerti koncert. Kitűnő barokk muzikát hallottunk a parókia kertjében.

Szász Ferenc presbiter vezetésével havi rendszerességgel szolgáltunk a Gálfi Béla Nonprofit Kft. – Magyarország második legnagyobb – pszichiátriai intézményében, valamint a Gálfi Béla Nonprofit Kft. SARA lakóotthonban.

Piliszentkeresztben apró előrelépést tapasztaltunk: 2015. évben a sátoros ünnepeken alkalmat szervezhettünk a római katolikus kántorházban. Istentiszteleteinket már helyi reformátusok is keresik és várják. Immáron 10-15 főre bővültek az alkalmak.

Minden vasárnapi szolgálatunk meghallgatható gyülekeztünk naprakész www.pomaz.reformatus.hu oldalán.

Szólnom kell négy elkötelezetten működő csoportunkról is: bibliaóra, bibliakör, kiránduló kör és kékkereszt csoportunkról, ahol rendszeres igelátás, igelvasás és baráti beszélgetések alakulnak ki.

Isten iránti hálával jelentjük, hogy gyülekezetünk szolgáló közösség. Szeretném megköszönni minden gyülekezeti tagunknak,

hogy áldozatvállalásával együtt szolgálhatunk biztonyságtételekben, diakóniában, beteglátogatásban, babák, gyermekek és ifjak közötti munkában, megkereszteltek felkészítésében, hitoktatásban, énekkarban, énektanításban, zenei-kántori szolgálatban, pilisi kirándulások rendszeres megszervezésében (kiránduló kör), az Úrasztala megterítésében, újságszerkesztésben, pénzügyi- és építési munkában, karbantartásban, takarításban, templom virággal történő díszítésében, kert- és temető rendezésben, alkalmak szervezésében, presbiteri szolgálatban.

Gyermekmunka, hitoktatás, konfirmáció, ifjúság

E szolgálati ág különösen fontos társeszközünkben, így egyben a legnagyobb áldozatot is kívánja. A 2015. esztendőben mintegy 1.200.000 forintot fordíthattunk erre a szolgálati ágra.

A legkisebbek a Baba-mama körben találkozhattak. A hagyományos jótékonyági baba-mama alkalom 2015-ben december 12-én volt, melynek bevételével egy családot támogathattunk.

Május 3-án anyák napi szolgálat; november 22-én pedig az ún. „visszacsatolás” volt, ahol a gyermekeink elmondták a gyermekórában tanultakat.

Július 6-11. között „lelki fegyverek” című gyermekhetet szerveztünk Kisorosziiban. 35 fiatal választotta táborunkat. A táborozók július 12-én szolgáltak pomázi istentiszteletünkön.

A legkisebbeknek (23 fő) nyári napközis táborunk (21 segítővel) volt augusztus 17-19. között Pomázon.

Ugyancsak augusztusban (4-8) 12 fővel ifjúsági csendeshét volt Kosdon.

2015. szeptember 4-én évadnyitói ifjúsági alkalom volt Csobánkán. Október 17-én RE-FISZ ifjúsági csendesnapot szerveztünk gyülekezeti házunkba; október 23-án pedig ifjúsági kiránduláson vehettünk részt.

A tanévben Malmos Attila presbiter vezetésével rendszeresen készültünk gyermekdelutánokkal, kirándulásokkal.

December 24-én verssel, énekkel, színdarabbal készültek kicsinyeink. Ifjaink pedig színdarabban, zongoramuzsikával és igelvasással szolgáltak az idősök karácsonyán (december 19.).

Köszönjük a baba-mama körösök, gyermekmunkások pontos és megbízható munkáját, hűségét!

A gyermekmunka azonban nemcsak a templom falain belül működik. Isten új ajtót nyitott 2013-ban a hitoktatás területén. Az évtizedeken át hűségesen végzett fakultatív hitoktatás mellett szeptembertől újabb csoportokban indulhatott el a szabadon választható, de kötelező református hitoktatás. Sok imádság, jelentés, munkaterv készítése után örömmel számolhatok be arról, hogy Pomázon és Csobánkán – óvodás kortól a konfirmációig – 207 hittanosunk van. 2015. júniusig Vörös Ákos dunabogdányi lelkipásztor, szeptembertől pedig Máthé Zoltán beosztott lelkipásztor segít a hitoktatás szolgálatában.

Szász Ferenc és Halász Árpádné évről-évre bejelentés és normatív támogatás nélkül szolgál az IRMÁK sérült fiataljai között is. Köszönjük hitoktatóink: Bíró Krisztina és Benedek Julianna hűségét!

Május 17-én 13 fiatal konfirmált gyülekezetünkben. 2015. október 25-én pedig a

2016. évben konfirmáló fiataljaink szolgáltak istentiszteletünkön.

Ünnepi alkalmak

Az év első napjaiban (január 10.) ünnepi közgyűlésen köszönhattuk meg Isten szolgálatra hívó szavát, s az Észak-pesti Református Egyházmegegyesítő gyülekezeteinek bizalmát. Megbízást kaphattam egyházmegyei esperesi szolgálatra.

2015. augusztus 13-16. között voltak vendégeink a nyáradkarácson-folyfalvi református testvéreink.

2015. október 25-én közös délutáni alkalom és szeretetvendégség volt verőcei református testvéreinkkel.

Énekkar

Gyülekezetünk Psalmus kórusának szolgálata úttörő feladatot lát el sok tekintetben. Köszönjük a vezetők és a tagok hűségét. Március 1-jén templomunkban szolgált a Pomázi Szent Cecília Énekkar. Istentiszteleteinkben gyakran vállalt szolgálatot gyülekezetünk Psalmus kórusa.

Kórusunknak szép szolgálata volt Marosszentgyörgyön (április 10-12). Szeptember 18-20. között pedig a zilahiak látogattak meg bennünket. Részt vettünk a pomázi és egyházmegyei énekari találkozóján Bián. Rendszeres szolgálatainkon (sátoros ünnepek: karácsony /Pomáz/, húsvét /Budakalász/, pünkösd /Csobánka/ Leányfalu Református Idősek Otthona /február 15./; dunaparti pszichiátria /december 17./) túl

június 7-én évadzáró, november 7-én jótekonysági hangversenyen magasztalhattuk énekszóval Urunkat. Adventben pedig a római katolikus templomban, egy budapesti idősek otthonában és a „Csevej” regionális televíziós műsorban énekelünk.

Ökumené

Január 18-án csobánkai imaházunkban első alkalommal láttuk vendégül római katolikus testvéreinket. Sokak szemébe könny szökött, hogy imaházunk kicsinynek bizonyult arra, hogy mindenki ülve hallgassa Erdődi Ferenc plébános úr szolgálatát.

Január 19-25. között együtt tanúskodhattunk az élő Krisztusról pomázi reformátusok, evangélikusok, szerb ortodoxok, görögkatolikusok és római katolikusok.

Április 9-én ünnepélyes keretek között került sor a Hősök tere átadására.

Május 24-én délután ökumenikus keretek között kértük Isten áldását a Magyar Kereszt felszentelésére megjelent gyülekezetre. Október 4-én a művelődési házban együtt imádkoztunk a békéért és a menekültekért.

Munkáink

Pomázon – a nyár eleji ablakcerékkal – csendessé vált a parókia hátsó traktusa is (2.049.001 Ft). Az épületek állagmegóvása mellett az EOR-15 nyertes pályázat támogatásából és híveink adományából megújult a pomázi református templom (16.686.605 Ft), Csobánkán egy kis önkormányzati támogatással új székeket vásároltunk a bibliaórási kisterembe (547.000 Ft).

Temetőnket 2014-től a Magyar Református Szeretetszolgálat által megnyert közfoglalkoztatási program keretében két munkatárssal karbantartjuk. Munkatársaink a sok szemetet és sítet kihordták, a sírokról fényképfelvételeket készítettek.

Nehézségeink

Legárvább istentiszteletünk Áldozócsütörtökön volt. Délelőtt Csobánkán 9 fő, este pedig Pomázon 41 (2014-ban 3 és 44 fő) fő vett részt az „ünnepi” istentiszteleten; Reformáció ünnepnapján pedig Csobánkán 16-an, Pomázon 56-an hallgattuk az igét.

Hasonlóan nehéz lelkiismerettel kell beszélnünk a látogatások kérdéséről, hiszen a korábbi évekhez képest ugyan több, de összességében kevés családhoz jutok el személyesen.

„Egy elmélet szerint a gyülekezet életében négy fázist különböztethetünk meg. Ezek a *kreatív-álmodó szakasz*, a

szervezés-megvalósulás szakasza, a *védkező önigazolás és kudarc szakasza*, majd a *másokat vádoló-meghalás szakasz*.

A *kreatív-álmodó szakasz*, értelem szerint, az, amikor valami újnak a gondolata fogalmazódik meg. Ezt az időszakot a lelkesedés, a reménység, az ötletek és gyakran egy kis káosz jellemzi. Sok minden mozdul, és kevés dolog épült még ki.

A második szakasz, amikor az álom valósággá válik (pl. a templom felépül), és nagyon sok szervezésre, egyeztetésre van szükség ahhoz, hogy minden megfelelően működjön, minden és mindenki megtalálja a helyét, kialakuljon a mindennapi élet stabilitása, átlátható ritmusa. Ez gyakran kemény munka, és kevésbé lelkesítő, mint az első fázis. Ennek a szakasznak nem az a végső célja, hogy innentől fogva minden ugyanúgy maradjon az idők végezetéig, hanem hogy a gyülekezet, legyőzve korábbi akadályokat, visszatérjen – eredeti elhívásának megfelelően – az álmodás szakaszához, és újabb problémákat hozzon létre, amelyeket majd megint meg kell oldani.

Ha ez nem történik meg, beköszönt a harmadik szakasz: az önigazolás, a védkezés, a kudarcok időszaka. Nincsen új látás, nincsen új cél, beálltunk a mindennapokba, járjuk a kitaposott ösvényeket, végezzük a megálmodott szolgálatokat, mindezt egy hamis biztonságban élve. Ebben a hamis biztonságban, amikor már Istenre is alig kell figyelni, nyilvánvalóan elromlanak a dolgok, egyre kevesebb a szolgálatra való motiváció, az előretekintés, erősödnek a kritikák, de a vezetés csak védi önmagát és magyarázza a helyzetet.

Ha ebben az állapotban túl sokáig marad egy gyülekezet, elérkezik a végső, negyedik szakasz, amelyben súlyos válságba kerül, látás és cél hiányában elerőtlenedik, elfogy, és meghal. Közben erősödik a vádaskodás: lelkész a gyülekezetet, presbitérium a lelkészt, lelkész és gyülekezet az egyházat,

az államot, a korszellemet, a pénzhiányt okolja és folytathatnánk a sort.” (Lovas András református lelkipásztor)

Úgy gondolom, hogy magunk valahol a második és harmadik fázis között vagyunk. Ennek következménye, hogy elmaradt az először meghirdetett családos hétvégénk. Tervünkben szerepelt, hogy istentiszteleteinken szeretnénk bevezetni a rendszeres laikus lekiólvásást is. Sajnos ennek az elképzelésnek a bevezetésére 2016-ig kell várnunk.

Egy szervezet életében mindig döntő jelentőségű a változások mértéke és annak fogadtatása. A legkisebb változást az ún. érintőlegesség fogalma írja le. (Pl. megváltozik az egyházközség gázszolgáltatója.) A legnagyobb működési változás a paradigmaváltás. Nos, úgy vélem – remélem nem túlzok –, a 2015. év számunkra ez utóbbit jelentette. Ennek minden örömeivel, feszültségével és terhével. Az év legnehezebb napjait egy megmagyarázhatatlan forrású súsárlás jelentette. Következményei pedig a lemondásokban jelentek meg.

Paradigmaváltás volt három területen:

a) Személyes szolgálat: szolgálatomban az esperesi tisztségre való elhívással. Jóllehet szolgálatom döntő részét itthon végzem, a hitoktatásban már csak három csoport erejéig

veszek részt. Bizonyos –nem lelkési jellegű – előkészítéseket pedig presbiterjeink végzik.

b) Szolgáltatók többszámúvá. Mindentől elszakott a fülünk és sokan nem is emlékeznek arra, hogy gyülekezetünkben hosszú időn keresztül több lelkipásztor is szol-

gált párhuzamosan. 2015 májusától újra van beosztott lelkipásztor a gyülekezetünknek. Ám ez semmiféleképpen sem eredményezheti a korinthusi apollói, káfási megosztottságot.

Véleményem szerint a több hang nem kakofóniát (hangzavart), hanem polifóniát, azaz többszólamúságot kell hogy jelentsen.

c) Templomfelújítás kérdése. Néhány hete egy presbitertársunk kérte, hogy számoljuk össze az elmúlt tíz év beruházási költségeit. Megtettem: 48.991.914 Ft (2006-2015). Ebből gyülekezeti adomány: 21.552.130 Ft; egyéb támogatás (egyházmegye, önkormányzat, alapítvány, pályázat) 27.308.736 Ft. Ám a beruházások majdnem 40%-a ebben az esztendőben valósult meg, mely nagy pénzügyi fegyverzettséget és támogatottságot kellett, hogy jelentsen.

Többen feltették a kérdést: szükséges-e a templom felújítása. Mások azt vélelmezik, hogy néhány éven belül úgyis tönkremegy... Sokan pedig örülnek és hálásak; Istennek köszönik meg. Magam is így vagyok. Köszönjük testvéreinknek, hogy az áldozathozatalban képességeik és lehetőségeik szerint részt vettek. Ennek köszönhetően kb. 1.500.000 Ft maradvánnyal zárhattuk az évet.

A vonat éppen befutott a pályaudvarra. A peronon egy kislány várt az „ütipoggyászával”, egy szatyorral, amelybe a tervezett utazásra egy kis ennivalót csomagolt be. A kicsi felszállt, és talált egy ülőhelyet egy még nem egészen teli fülkében. Kutatva nézett körül, és megnézte az utasokat, akik azonban mind idegenek voltak. Fáradt volt a hosszú várakozástól, és úticsoomagját fejpárnának használta, hogy kissé kipihenje magát. Amikor jött a kalauz, nagy bizalommal megkérdezte tőle, hogy szabad-e itt aludni. Ő barátságosan igennel felelt, de utána látni akarta a jegyet. A kislány így felelt:

- Nincs jegyem.
- Erre a következő beszélgetés alakult ki:
- Hova utazol hát?
- A mennybe megyek – hangzott a válasz.
- A kalauz körülnézett, és csodálkozva válaszolt:
- Igen? És ki fizeti a vonatjegyet?
- Az Úr Jézus – felelte a kislány, és hozzáfűzte: – Ez a vonat nem a mennybe megy, és az Úr Jézus nem utazik rajta?
- Azt hiszem nem – válaszolta a kalauz, akít

zavart a gyermek nyíltszívűsége. – De miből gondold?

- Mert édesanyám gyakran énekelt egy éneket a vonatról, amely a mennybe megy, és az Úr Jézus kifizette az útiköltséget mindenkiért, aki azon utazik. De most már nem tudja többé énekelni. Nemrég meghalt. Ezért elhatároztam, hogy utána utazom, hogy ismét együtt legyek vele. Nem ismeri a dalt a vonatról, amely a mennybe megy? Nem éneklí a kislányának, hogy el tudjon

aludni? Vagy nincs kislánya? – kérdezte a kicsi, miután a kalauz csendben végighallgatta.

Megindult hangon válaszolt:

- Volt egy kislányom, körülbelül olyan idős, mint te, de már meghalt. Talán ő is a mennyben van.

- És most a bácsi odautazik, hogy viszontlássa? – kérdezte a kislány nagy együttérzéssel.

Néhány utas érdeklődve hallgatta a beszélgetést. Egyesek mélyen meghatódtak a kislány furcsa kérdéseitől. Valaki ezt mondta:

- Ez egy angyal!

- Nem, Kati vagyok. Az angyalok az Úr Jézusnál vannak a mennyben. – Ezután nagy bizalommal megkérdezte az utasokat:

- Mindannyian a mennybe utaznak? Annak nagyon örülnék! Biztosan mind szeretik az Úr Jézust, és imádkoznak Hozzá, ahogyan anyukám is mindig tette velem. Anyukám azt mondta, hogy mindenki, aki valóban hisz az Úr Jézusban, minden nehézség nélkül a mennybe kerül.

- Édesanyád biztosan jó asszony volt – szakította félbe az egyik utas a kislányt.

- Az én anyukám azonban sosem akarta,

hogy valaki azt mondja neki, jó ember. Mindig azt mondta, hogy senki sem jó, csak egyedül Isten; és hogy nem azok az emberek jutnak a mennybe, akik azt hiszik, hogy jók, hanem csak azok, akiknek az Úr Jézus megbocsátotta bűneiket.

A kislány kék szemét a kalauzra emelte:

- De még mindig nem mondta meg, hogy a mennybe utazik-e. Nem akarja viszontlátni a lányát a mennyben? Vagy nem is hisz az Úr Jézusban?

A kalauz csendben állt, és nem tudta, mit kezdjen a kislánnyal. Az egyik utas értésére adta, hogy kifizeti a kislány jegyét. A kalauz azonban így felelt:

- Meddig vigyük magunkkal a kislányt? Nem hagyhatjuk, hogy valahol csak úgy kiszálljon. Mi lesz ebből a gyermekből? – Komolyan aggódott miatta.

Nyugodtan kérdezett tovább a gyermek:

- Mit mondjak a kislányának, ha találkozik vele a mennyben? Mondjam neki azt, hogy az apukája most nem tud a mennybe jönni, de később eljön őt meglátogatni?

Az az utas, aki tanúja volt ennek a beszélgetésnek, és tovább mesélte az esetet, sajnálta, hogy a vonat éppen ekkor ért lakóhelye vasútállomásához, és le kellett szállnia. Később azonban megtudta, hogy Kati dolga jól végződött. Valaki oltalmába vette a kislányt, és hazavitte, ahol a hozzátartozói már aggódtak a gyermek miatt. Előzőleg semmit sem mondtak nekik tervezett „mennyi útjáról”.

Talán kicsit megmosolyogjuk a kislányt. De talán el kellene tünődünk ezen: Mi a megfelelő vonatot választottuk-e, és ismerjük-e a célállomást? Hova vezet életünk útja? Eldöntöttük-e már, hogy mi az úticélunk?

(Ismeretlen szerző)

Köszönet

Köszönöm családomnak, hogy minden hibámmal együtt, minden tekintetben támogatták elmúlt évi szolgálataimat. Biztos és békés háttér nélkül nem indulhatnék reggelente a szolgálatba. Köszönöm türelmüket, és bízom benne, hogy minden hiányomat kipótolja Urunk.

Köszönöm Máthé Zoltán tiszteletes úr szolgálatát, és köszöntjük gyermekkel megáldott családját.

Istennek köszönjük a bibliaórás és imaórás testvérek hűségét és az ősszel indult 18 fős felnőtt konfirmációi csoportot.

Köszönjük gyülekezeti tagjaink anyagi

támogatását. Hálaadó vasárnapunkon (október 11.): 1.011.500 forint adományt kaptunk. A 2015. évben összességében a kárpátaljai testvéreink támogatására 162.000 Ft, az erdőkertesi templomépítésre 122.700 Ft céladomány érkezett. A Református Házasság- és Családsegítő munkáját 70.000 forinttal; a pomázi Harza-családot (leégett házuk miatt) 137.000 forinttal, a Lepramissziót 5.000 forinttal támogattuk. A Református Szeretetszolgálat „KEK VÖDÖR” támogató szolgálatát 185.000 forinttal és további 30 vödör tartós élelmiszer felajánlással; a nyáradkarácsonyfalvi testvérgyülekezetünket 200.000 forinttal támogattuk. Több ezer forinttal (121.000 Ft) segítettük gyülekezeteinkben a szűkséget szenvedő testvéreket. Diakóniai jellegű támogatásra majdnem egymillió forint adományt adtak testvéreink.

I. Egyházstatisztikai adatok

Keresztelés:
10 férfi (1) 15 nő (3) 25 (t: 29) összesen
Konfirmáció:
5 férfi (3) 8 nő (1) 13 (t: 16) összesen
Házasságkötés:
1 tiszta 2 vegyes 3 (t: 6) összesen
Temetés:
23 férfi (4) 23 nő (3) 46 (t: 37) összesen

II. Pénzügyi adatok

Bevételek	Kiadások
I. 3.735.715	XI. 6.161.780
II. 5.073.520	XI/A. 4.039.780
III. 6.821.855	XI/B. 2.122.000
IV. 7.228.551	XII. 2.758.434
V. 6.800.000	XIII. 712.957
	XIV. 2.663.429
	XV. 12.497.747
	XVI. 806.000

XVII. 3.261.345
XVIII. 6.800.000

Összes bevétel: 29.659.641
Összes kiadás: 35.661.722

III.

A választói névjegyzékbe 2015-ben felvett egyháztagok száma: 440 fő Pomáz; 67 fő Csobánka; Σ: 507 fő

Végül megköszönjük az Úristen minden ajándékát, feddését. Minden dolgunkat, hiányunkat kipótolta. Családommal együtt köszönöm minden Testvérünk imádságát, segítségét! Soli Deo Gloria!
Pomáz, 2015. december 31.

Nyilas Zoltán lelképásztor

Választók	Úrvacs.	Istentiszt.	Keresztség	Konf.	Házasság	Temetés
2000	*	P+CS	P+CS			
2006	510	na	100+na	25	22	7
2007	377	154+44	125+33	33	10	4
2008	459	172+40	130+32	30	17	12
2009	460	170+50	127+35	28	17	6
2010	533	177+45	135+40	53	18	14
2011	531	169+40	142+41	52	19	5
2012	537	165+36	144+35	33	19	5
2013	517	169+38	140+38	29	11	6
2014	504	180+42	143+41	29	16	6
2015	507	174+45	139+40	25	13	3

Persely	
2000	*
2006	2.344.289 Ft
2007	2.909.120 Ft
2008	3.004.250 Ft
2009	3.238.035 Ft
2010	4.058.710 Ft
2011	4.105.655 Ft
2012	3.847.710 Ft
2013	4.159.690 Ft
2014	4.265.150 Ft
2015	5.073.520 Ft

Egyházfenntartói	
2000	*
2006	1.795.400 Ft
2007	2.279.400 Ft
2008	2.684.325 Ft
2009	2.637.500 Ft
2010	3.069.820 Ft
2011	3.357.650 Ft
2012	3.421.590 Ft
2013	3.368.000 Ft
2014	3.795.125 Ft
2015	3.735.715 Ft

A BABA-MAMA KÖR ADVENTI VÁSÁRA

Ha valaki december 12-én a KIE házukba benézett, akkor láthatta, milyen nagy a sürgésforgás: anyukák és kisebb-nagyobb gyerekek tesznek-vesznek, asztalrendezés és játékkirakodás, enivalók előkészítése és még sorolhatnám. Na de vajon mi volt az alkalom, ami miatt az amúgy elfoglalt anyukák az adventi időszakban még külön készülődnek? Hát nem más, mint a már másodszer megrendezett adventi Baba-mama Vásár. A cél pedig nem volt más, minthogy gyűjtsünk a rászorulóknak, ezzel is segítve az ő készülődésüket.

Az összegyűlteket először magam köszöntöttem, majd *Nyilas Zoltán* esperes úr folytatta egy áhítattal. Áldott alkalom volt – ezt bizonynyal állíthatom. A legkisebbek a játszószőnyegen babráltak a játékokkal, a nagyobbak kifestőztek, mesét hallgattak, és

energiájukat levezetve a babzsákokra ugráltak. Az anyukák, apukák pedig megkóstolhatták a reform ételeket, és vásárolhattak igés kártyát, játékokat, könyveket. A háttérben énekfolyam szólt, amihez csatlakozni lehetett.

Ismerkedés, beszélgetések, közös együttlét Isten előtt szeretetben, ez jellemezte a vásárunkat. A kézzel fogható ered-

mény pedig 30.000.-Ft volt, amit eljuttattunk egy gyülekezetünkbe járó többgyermekes családnak.

Hálás a szívünk a segítőknek, a résztvevőknek, és legfőképpen a mi Urunknak, Istenünknek, hogy ez az alkalom létrejöhetett.

Czák Ildikó

Ökumenikus imahét és a templomunk és orgonánk megújításáért tartott hálaadó istentiszteletünk utáni héten írom ezeket a sorokat. Írásom címadásához a Parókia Református Portálon hálaadó istentiszteletünkről megjelent tudósítás címét vettem kölcsön. A portál pedig lelkipásztorunkat, *Nyilas Zoltán* esperes urat idézte: „...sokan meghallották és megértették: templomunk felújítása elsősorban a mi felelősségünk, de településünk egyik legszebb épülete, így közös kincsünk is.”

Közös kincsünk nekünk, keresztyén magyaroknak az idén 448 éves **tordai ediktum**, amely a világon először emelte „ország-törvényévé” a vallási türelmet. Ennek késői hozadéka, hogy hitvalló eleink, Pomázon 1828. október 17-én felszentelheték templomukat. Az Erdélyi Református Egyházkerület püspöke, *Kató Béla*, a tordai ediktum kiadásának ideje emlékünnepe (január 13-án) az „ünnepeltől” a következőket mondta: „*Torda üzenete egyre aktuálisabb, de imáink mellett, életmódunkkal tudjuk igazán bizonyítani, hogy mi békében akarunk élni.*”

Az elmúlt esztendőben gyülekezetünk egy másik „közös kincsel” is gyarapodott, ez a vagyonleltárunkba is bekerült Gyülekezeti Bibliánk. Az magától értetődik, hogy nekünk, keresztyéneknek a Biblia közös kincsünk. Nekünk, keresztyéneknek, legyünk bár a református, az evangélikus, a római vagy a görög-katolikus, a szerb ortodox vagy bármely

más Krisztust követő felekezet tagjai. A Gyülekezeti Biblia pedig halmozottan közös kincsünk, testvéreink hétről-hétre elevenítik föl, írják bele, és olvassák fel a számukra legnagyobb kincset jelentő igéket, és adják át nekünk, hallgatóknak. Feleségem azt mondta, hogy számára a Gyülekezeti Biblia átadása istentiszteleteink egyik legszebb pillanata, mert még inkább közösséggé fűz össze minket.

Közös kincsei nekünk, pomáz-csobánkai reformátusoknak: azok az események, amelyekre a 2016. esztendőben emlékezhetünk. „*Büszkén emlékezünk a múltra, hogy legyen,*

lehessen jövőnk” – mondta nem régen egy emlékbeszédében *Hafenschér Károly*, a magyar kormány által létrehozott Reformáció Emlékbizottság miniszteri biztosa. Büszkén, de Isten iránti hálaával emlékezzünk azokra a pomázi, csobánkai református emberekre, akik igyekeztek Uruk jó sáfárai lenni. Hitvalló eleinkre, akikről az ökumenikus imahét hétfői alkalmán hallhattuk *Erdődi Ferenc* atyától, mennyire fontos, hogy ne felejtsük el őket.

Így emlékezhetünk például Pomáz harmadik református lelkipásztorára, *S. Kováts Dánielre*, aki 1871-ben, tehát épp 145 éve kezdte meg lelkipásztori szolgálatát. Negyvennégy esztendeig volt a pomázi reformátusok papja, ezért gyülekezetünk honlapján is olvashatjuk.

Emlékezhetünk arra a *Gaál Mihályra*, aki 70 éve házat szerzett, hogy az Úrnak és a reformátusoknak legyen egy szent helye, legyen egy imaháza Csobánkán.

Emlékezhetünk *Demeter József* lelkipásztorunkra, aki az idén 60 éve, 1956-ban kitört forradalom és szabadságharc napjaiban is – Ravasz László szavaival élve – „Krisztussal a viharban” hirdette az Ő evangéliumát.

Gondoljunk úgy a tordai ediktumra, templomunkra, imaházunkra, Gyülekezeti Bibliánkra, egykor élt lelkipásztorainkra, ahogy Pál apostol intette Timóteust: „*Őrizd a rád bízott kincset*” (1Tim 6,20), és adjuk tovább az utánunk jövőknek, mert közös kincsünk.

Osváth Zsolt

KI FONTOS ISTENNEK?

**CSERE MÁTYÁS budakalászi református lelkipásztor
evangélizációja Csobánkán
2015. november 23 – 27.**

A csobánkai gyülekezet tavalyi evangélizációs hetén CSERE MÁTYÁS budakalászi református lelkipásztor hirdette Isten Igéjét az Apostolok Cselekedetei 16. fejezete alapján. A következőkben az evangélizációs igehirdetések szerkesztett változatát olvashatják. (A terjedelemre való tekintettel az evangélizációs igehirdetéseket sorozatban adjuk közre.)

1. ISTENNEK FONTOS EURÓPA 2015. november 23.

Textus: ApCsel 16,5-10

Ennek az evangélizációs hétnek a címe: Ki fontos Istennek? Nagyon röviden is lehetne válaszolni erre a kérdésre: Ki nem? Nekem mostanában nagyon kedves ígém az Apostolok Cselekedetei 16. fejezete, mert mint egy szivárvány színskálája, egész gazdagságában bemutatja, hogy Isten szeretetébe, gondolkodásába, figyelmébe milyen sokféleképpen beleférünk mi, emberek. Egyetlen rövid fejezet megmutatja, hogy Istennek mindenkihez külön útja van, mindenkivel kapcsolatban csak az adott emberre szabott, személyes terve van, és Isten nem nyugszik addig, amíg az Ő szolgáin keresztül el nem juttatja hozzánk evangéliumát. Ma csak a bevezető jelenetet nézzük. Sokat árul el Isten szándékairól már az is, hogyan kezdődik ez a fejezet.

Irány Európa!

Alapigénk Pál apostol és munkatársai második missziói útjának napjaiba kalauzol. Nem régen történt, hogy a Szentlélek először elindította őket: vigyék el Jézus Krisztus örömhírét idegen embereknek. Mutassák be az ő lényét, tanítását, halálát és feltámadását, mert ezáltal Isten életet fog támasztani, bűnbocsánatot és új életet nyert emberekből gyülekezeteket fog létrehozni. És úgy történt.

Pálék most második útjukra indulnak, hogy újból végiglátogassák a gyülekezeteket és tovább gondozzák azokat. Tudják, hogy bőven van még feladat, hiszen a gyülekezetek nagyon fiatalok, kevés az ismeretük, hiszen nincs még a kezükben saját nyelvükön Isten Igéje. Próbálnak tovább jutni Ázsia tartományban, de azt tapasztalják nagy igyekezetükben, hogy Jézus Lelke nem engedi őket. Mint amikor zsákutcába ér az ember. Meg kellett érteniük, hogy az Úr, Aki el-

Csere Mátyás lelkipásztor

küldte őket, elérkezettnek látta az időt arra, hogy egy nagy lépéssel tágítsák a kört, és ne Kis-Ázsiában próbálkozzanak tovább, hanem lépjenek át egy határt: hajózzanak át az Égei-tengeren a mai Görögország, a mai Európa területére.

Jézus fölülírja Pál terveit, mert neki szívügye ez az átkelés Makedóniába. Jézus szívügye az a néhány ember Filippiben, és az a sok-sok ember, aki Európában él, az a számtalan sok ember, aki azóta megszületett ezen a földrészen. Az apostolnak és munkatársainak egy szív tartományt jelent, nekünk tágabb értelemben a szülőföldünket, a kontinensünket. Isten mindenütt úgy mutatkozik be a Szentírásban, mint az egész világ Ura. Nem korlátozza a terveit egy-egy kis gyülekezetre, egy-egy lélek megmentésére, mert bár személyenként, név szerint ismer minket, de Ő az egész földkerekség Ura akar maradni. Kézbe vesz egy kontinentst, és azt mondja a szolgáinak: Gyertek, eljött az ideje, mostantól itt lesz dolgotok!

Európa alapjai

Gondoljuk ma tovább ezt az ígét, és ne csak a régi hajóutat lássuk, hanem a legtágabb összefüggését is. Lássuk benne Isten megvalósult tervét ennek a kontinensnek az átformálásáról. Hiszen túlzás nélkül állíthatjuk, Európa (és a világ) történelmére döntő hatása volt ennek az átkelésnek.

Ahogy ma a legtöbben érezzük: Európa más, mint a többi kontinens. (Értsük most ide Észak-Amerikát is, hiszen ez két közös gyökerű civilizáció.) Fejlettebbek vagyunk. Mintha nagyobb lendülettel haladt volna a történelmünk. Sokáig gazdagabbak is voltunk, mint a többi kontinens. Vajon mitől? Az itt élő emberek felülmúlták a másutt élőket? Nem hiszem. Európa uralkodói jobb uralkodók voltak? Nem vagyok ebben biztos. Az itt élő tudósok okosabbak, vagy a művészek tehetségesebbek? Nem. Több a természeti kincsünk? Egyáltalán nem, sőt ellenkezőleg. Akkor mitől más Európa történelme? Egyetlen egy dologtól: ettől az átkeléstől. Amit Pál, Szilász, Lukács és néhány munkatársuk kezdett el. Az evangélium formálta át Európát. Attól kezdve, hogy meghódította, és minden szögletébe elért, döntően meg is határozta azt az irányt, amely minden más kontinens fejlődésétől összevethetetlenül megkülönböztette.

Nehogy félreértsük, természetesen soha nem volt mindenki hívó Európában. Nem ezt állítom. De azt igen, hogy volt legalább 1500 év a történelmünkben, amikor mindenki ismerte és evidenciaként kezelte az evangélium tényeit. Ha Európa bármelyik városában az utcán megállítottunk volna néhány járókelőt, úzból tíz tudta volna a helyes választ a következő kérdésekre:

- Ki teremtette a világot?
- A mindenható Isten.
- Ki fog ítélni az idők végén?
- Isten, aki igazságos.

- Mire van alapvető szükségünk nekünk, embereknek, akárcsak a levegőre, a vízre?

- Isten kegyelmére és szeretetére.
- Honnan tudjuk, hogy Isten szeret minket?

Nézz föl a keresztre! Az Úr Jézus Krisztus önmagát adta érted, ebben láthatod Isten szeretetének bizonyítékát.

- Van-e mondanivalója számomra az Istennek?

- Igen, és az le is van írva a Bibliában.

- Honnan ismerhetem meg Őt jobban?

- Fián keresztül, Aki ma is megismerhető...

És lehetne folytatni. A korábbi évszázadok során, ha nem is megélt hittel, de legalább ténszerűen Európában mindenki tisztában volt ezekkel a kérdésekkel. Közös világvilágunk alapját jelentették. Seholy másutt a világon nem volt ez így.

Mitől volt más Európa a történelemben? A jó alapoktól. Gondoljunk azokra a fogalmakra, amelyeket hagyományos európai értékeként szoktak emlegetni: önálló gondolkodás, a személy szabadsága, hivatás, tolerancia, életöröm, életigenlés, alázat, társadalmi rend, erkölcsi értékek... A legtöbbet elkoportatuk, eltorzítottuk, kifordítottuk már, de az eredeti jó értelmükben valóban nagyszerű és ritka kincsek voltak. Honnan tanulta mindezeket Európa? Az Úr Jézus Krisztustól. Aki bemutatta Istent, mint szerető Atyát, és azt mondta, hogy nézzétek meg a rét virágait, az égi madarakat! Aki azokra gondot visel, mennyivel inkább rátok is? Megismerhette az európai ember az evangéliummal együtt a teremő Istent, és ezzel együtt azt, hogy otthon vagyunk a világban. Aztán megismerhette Jézus életpéldáját, szeretét. Azt is, hogy Neki célja van velünk. Megismerhette, hogy ha Isten az én Uram, és Ő az én Édesatyám Jézusért, akkor a másik ember, akit mellém helyeztet, a testvérem. Eszerint éljek és viselkedjek vele is. És így tovább.

Mindazt, ami a világvilágunkban friss, kristálytisza, energiát, szabadságot és felelősséget adó – szemben más földrészek kultúráinak egészen más beállítottságú világ- és emberszemléletével –, végső soron Jézus Krisztus evangéliumából tanultuk.

Európa válságban

Ha azonban az előbb sorolt kérdéseket ma tennék fel az utcán tíz embernek, tőzöl hányan ismernék a fenti válaszokat? A többségnek fogalma sem lenne ezekről, ellenben furcsán néznének ránk. Milyen messzire távolodott Európa az alapjától és a gyökereitől! Ki-ki úgy jógázik, úgy hisz a horoszkópban, úgy hord össze magának régi babonákból vagy egészen újkeletű zagyvaságokból vallást, krisna-tudatot, keleti filozófiákat, muzulmán hitet, bármit, ahogyan éppen eszébe jut. De a legtöbben szimplán csak a pénzben, a hatalomban, vagy önmagukban hisznek. Európa most itt tart. És aki vallásos, annak a tömegnek a többsége is, úgymond „a maga módján” vallásos, vagyis olyan belső magánügynek tekinti a vallást, aminek semmiféle gyakorlati

következménye nincs a hétköznapi életre.

Európa bajban van! Ezt nem kell nagyon részleteznem, különösen napjainkban. Ma a brüsszeli lakosok jókora hányada nem mert kilépni az utcára. A boltok, a bevásárlóközpontok, a metró, az iskolák zárva voltak. A buszok elvileg jártak, de a buszsofőrök egy része nem mert fölülni a járművére és vezetni, mert retteg. Ugyanígy Párizsban és Európában sokfelé.

Mikor került válságba Európa? Nem most. Akkor, amikor viszonylagossá tette az evangéliumot, mint alapot. Amikor nem kellett Jézus Krisztus. Ez nem egyetlen történelmi eseményhez köthető, mondjuk a felvilágosodáshoz, hanem mindig jelen van, mint lehetőség, mint alternatíva. Dönts el te, akinek az ősei, a nagyapja, a dédapái mindannyian ismerték az Isten igazságát, a róla szóló tényeket, dönts el, hogy kell-e ez neked! És az utóbbi időben, mikor egyre nagyobb tömegben egyszerre döntöttek úgy az európai népek és emberek, hogy ez már csak a múzeumba való, vagy oda se – azóta Európa válságban van. Mert Európa hátat fordított Istennek.

Mi ennek a következménye? Csak hármat szeretnék most megemlíteni. Három olyat, amelyek egészen általánossá váltak, most már Európa alapállásaként jellemezhetők. (Hadd mondjam újra, Európa fogalmába most az azonos újkerü észak-amerikai civilizációt is beleértöm).

Egy: Európa felfuvalkodott és mohó lett más földrészekkel és népeikkel szemben. Megszokta, hogy mindent megszerezzen amit megkíván, nem csak nyersanyagokat, de élő embereket, területet, bármit. Azt hitte, hogy mindent megtehet, mert gyorsabb hajói és fejlettebb fegyverei vannak. Elmegyünk a barbárokhoz, megszerezzük amit akarunk, kifizetjük őket csillogó üveggyönggyel – miért ne? Erre kezdte építeni gazdagságát. Ez a történelmi gyarmatosítás. Nem csak évszázadokkal ezelőtt, de jelenleg is zajlik, csak most

nem így hívják. Globális cégek hálózatának és gazdaságpolitikai lobbynak hívják. Ma ezer-szer hatékonyabb. Erről tanúskodnak a világ más részein lerabolt földek, lakhatatlanná tett helyek, káoszban és háborúban élő társadalmak, ivóvíz nélkül maradt emberek. Persze, támogatjuk őket – valódi megoldás helyett segélyekkel, valójában azonban hidegen hagyja Európát mások sorsa.

A második: felfuvalkodás Isten teremtési rendjével szemben, amely világosan megkülönbözteti a férfit a nőtől, a népet a néptől, a vallást a vallástól. Ma inkább mindezek össze-

mosásának divatját éljük. Isten népeket, nemzeteket hozott létre a föld színén. Maga rendelte el a népek lakozásának térbeli és időbeli határait. (ApCsel 17,26) Isten ajándéka ez, és Neki terve van azzal, hogy nemzetállamok legyenek. Nem emberek találták ki azt, hogy legyen ránk jellemző egyedi gondolkodásunk, összetartozás-tudatunk, legyenek nagy becsben tartott nemzeti értékeink, lelki, szellemi kincseink, sajátos nemzeti identitásunk. Ezek Isten szemében jó dolgok. És mit hirdet a mostanában merávó magabiztos európai ideológia? Isten akarata, terve már elavult! Legyen ehelyett inkább globális birodalom, mert úgy hatékonyabb! Legyen multikulturalizmus, ami azt jelenti, hogy minden érték viszonylagos, ne döntsük el, hogy mi a jó és mi a rossz, sőt azt se döntsük el, hogy mi az enyém és mi a tiéd, legyen úgy, ahogy éppen érezzük! Ne fogalmazzuk meg a saját értékeinket, hátha megsértenénk valakit! Legyen mindez magány! És ne beszéljünk „kirekesztő” módon arról sem, mennyire más az iszlám és a kereszténység, csak legyünk egymással „toleránsak”, majd minden megoldódik magától. (Nyugat-Európa mintha épp ezekben a napokban kezdene ébredezni ebből a hazug álomból...)

És ha az előző kettő nem lenne elég, harmadszor: Európa végtelenül ostoba és önző lett a saját utódaival szemben – földadta a jövőjét is. A jólét és kényelem bálványainak hódol, és ezek oltárán gyermekeiket áldozza föl! Ne kelljen bármit is nélkülöznöm, vagy késleltetnem bárminek a megszerzését: most akarok nagyobb autót, hatalmas házat, jólétet, kényelmet, mindent! Mit érdekel engem, hogy mi lesz húsz, ötven, vagy száz év múlva! Minden háborús pusztításnál riasztóbb az a statisztika, ami azt mutatja, hogy hány gyermek nem született meg Európában az utóbbi négy-öt évtizedben, pusztán kényelemszeretetről. És az emancipáció jelszava alatt. Mert önmagunkat valószínűleg meg inkább, mintsem hogy családokat alapítsunk. Ezeknek üresen marad a helye, és amikor mi öregek leszünk, és ott kellene lennie a következő nemzedéknek, nem lesz ott senki. Illetve mégis. Ahogy a fizikában a folyadékok, gázok viselkedésén is látjuk: az üres helyek, az alacsony nyomású helyek megtelnek, Európában is így történik. Nem marad hosszútávon üresen. Csak kérdés, hogy hogyan telik meg.

Légy segítségünkre!

Körülöttünk már sokakat nyugtalanít mindez, rengeteget beszélnek ezekről, és még fognak is. De nekünk jóval több adott! Mi Isten igéjében láthatjuk az ő kegyelmes megoldását is. A makedón férfi ott áll a látomásban, és azt mondja: Jöjjetek át, legyetek segítségünkre! S mi ez a segítség? Egyetlen dolog: Hallaniuk kell Jézus Krisztusról. Ismemiük kell azt az Urat, Aki szeretne az életük fölött uralkodni.

Mi jelenti a menekülést Európa számára a mostani százalmas és rémült állapotában? Az alapigénkben van a válasz: Jöjj és légy segítségünkre! Erre van szüksége ma az európai népeknek.

Mi, akik igyekeztünk most mélyre ásni ebben az igében,

ha behunyjuk a szemünket, talán látjuk magunk előtt a makedón férfit. Áll a tengerparton, és karjait kérően nyújtja Jézus Krisztus szolgái felé. De mintha mögötte is állna valaki. Aztán egy következő, és még egy, tíz, száz, hosszú sor. Macedón, francia, német, angol és magyar férfiak meg asszonyok, mind ezt a mondatot ismétlik: „Jöjj át, és légy segítségünkre!” (A mondat nem Pálnak szól, hanem Jézus Krisztusnak, akit Pál hirdet.) Légy segítségünkre, mert félünk a jövőtől! Légy segítségünkre, mert van nagy-nagy szabadságunk, mindenki azt mond és gondol, amit akar, nincs erkölcsi törvény, ami kötelező lenne, csak éppen nem lehet már szinte ép családot találni! Légy segítségünkre, mert van temérdek szórakozásunk, és azt se tudjuk, mit csináljunk a sok szabadidőnkkel, és mégis hajszolt rabszolgákként élünk! Légy segítségünkre, mert tele vagyunk

lehetőségekkel, és mégis nap mint nap dobják el sokan nyomorult, szürke életüket. Valami baj van velünk! A magunk urai akartunk lenni, istennek képzeltük magunkat, pedig csak lázadók és felségsértők voltunk az élő Istennel szemben. Jöjj és légy segítségünkre!

Kétezer évvel ezelőtt Pál álmában látott egy makedón férfit, aki ezt a mondatot mondta. És kapcsolt: ezt az álmat Isten adja! Oda kell menni a szűz területre, és elhínteni Isten ígéje magvetését. És újra erre van szüksége ennek a kontinensnek. Arra a Jézus Krisztusra, aki Pál szavain keresztül akkor is megszólított egy üzletasszonyt, aztán egy kihasznált kis rabszolgányt, aztán egy marcona katonát, aztán egyre többeket, és bemutatkozott nekik: Itt vagyok! Meg kellett halnom értetek, mert nem volt más megoldás a ti elveszett állapotokra. Meg kellett halnom, mert ennyire komolyan vettem azt, hogy szeretlek titeket. Ismerlek és kelletek nekem, és kezdjétek el az életeteket úgy élni, hogy ott Én uralkodhassak! Adjátok ide a hétköznapjaitok, a döntéseitek, a kicsi pénzetek, a kevés időtök fölött az uralmat! Adjátok ide a jövőtöket, tervem van veletek! Szeretek benneteket! Azt szeretném, hogy körülöttem legyetek!

Légy segítségünkre! Testvérek, vigyük most a szívünkben ezt a mondatot. Gondoljuk végig, hogy a mi életünkben konkrétan mire szeretnénk ezt mondani Jézusnak! Mondjuk el neki is: Jöjj, légy segítségünkre! Válaszolni fog!

A TESTVÉRI INDULAT

Textus: 1Péter 3,10-11

Kedves Testvérek! A mai alkalomra az Úr rengeteg kérdést helyezett a szívemre és a számra, így az igehirdetés alatt igyekszem ezeket a kérdéseket feltenni, és megtalálni a választ rá, együtt, közösen gondolkodva az Úr előtt. Ha imádkozva, Igét olvasva és beszélgetve másokkal magunkba nézünk, akkor mindig, mindenhol eszünkbe juthat: Hogyan is tudnám meghaladni, megérteni és gyakorolni a keresztyén élet egyik legfontosabb tanítását, a testvéri indulatot szeretetből? Hogyan is tudok áldás-hordozóvá válni azok között, akik közé rendelt az Isten? Hogyan tudnám keresni, szeretni az életet, megtalálni azt az indulatot, amely vágyakozik arra, hogy áldásokban gazdag, boldog időköt, napokat lásson? Mindezeket egy közösségben, gyülekezetben és személyes életünkben, Uram, vajon megkapom a testvéri indulat helyes receptjét, meglátom ennek a titkát? Hogy még mielőtt továbbadom a gyülekezetnek, megérthessem és cselekedjem is, ami Krisztus szemében helyes? Vajon tovább tudom-e adni ezt? Gyülekezetünkbe kerülésünk idején kezdődött el, hogy ezekkel a kérdésekkel komolyan elkezdtem foglalkozni, és azóta is úgy imádkoztam, gondolkoztam és cselekedtem, hogy a kérdésekre itt Pomázson feleletet kapjak az Úrtól. A tőle jövő feleleteket ma veletek is meg szeretném osztani.

Higgyétek el, mint sokan mások, én is ezt szeretném látni, én magam is erre vágyakozom, ezért imádkozom, hogy lássam, tapasztaljam, halljam és érezzem a szeretetből jövő testvéri indulatot szavainkban, tetteinkben, gesztusainkban, itt a gyülekezetben, ebben az egyházban és a mi nemzetünkben. Annyi minden érzélem, indulat gyűlt és gyűlik fel bennünk naponta, hetente itt a gyülekezetben, otthonainkban, munkahelyünkön, az iskolában. De milyen indulat van bennünk? Milyen indulat kell legyen bennünk, amely az Isten előtt meg tud állni, és amely áldás-hordozóvá tesz? Milyen indulattal tudod elfogadni és szeretni az életedet, és kérni azt, hogy jobb napokat láss környezetemben?

Az Igén keresztül az Úr megszólít és megmutatja, hiszen az Ige prédikálja, szólja önmagát, és ebben nem lehet csalódnai. „Mert aki szereti az életet és jó napokat akar látni, tartóztassa (óvja) nyelvét a gonosztól, és ajkane szőljön álnokságot, forduljon el a gonosztól, és cselekedjék jót, keresse a békességet és kövesse azt.” (1Pt 3,10-11). Első hallásra azt mondhatná az ember: „Ó, milyen szép mindez, de nem olyan egyszerű ezt követni, így élni. Ez nem olyan megoldás az indulataimra, amelyet én szeretnék...” Csakhogy, testvérek, az Isten világában nem minden úgy történik, ahogyan azt mi szeretnénk, ahogyan az nekünk kényelmes.

Ezért adja nekünk az Úr a testvéri indu-

latot a gyülekezetben, amely (1) először szeretetből kerüli a gonosz, álnok és csaló szavakat és a jót cselekszi, (2) másodsor, amely szeretetből keresi és követi a békességet. Nézzük meg és vizsgáljuk meg ezt a két fontos üzenetet.

Még mielőtt az első pontban elmélyülnénk, tudjuk meg azt, hogy Péter apostol, aki személyesen ismerte és követte Jézust, miért is buzdít bennünket, hogy gyakoroljuk a szeretetből fakadó testvéri indulatot a gyülekezetben, és hogy váljunk Isten áldásainak hordozóivá! Főként a pogány-keresztyénekből létesült új kisázsiai gyülekezetekben a tanítvány azt látta, hogy a gyülekezetet mind külsőleg, mind belsőleg sorozatos támadások érik, amely a széthúzást, a gyülekezet elgyengülését, elsorvadását eredményezi. Péter minden bűne és hibája ellenére a tízenkét tanítvány egyike volt, Jézus Krisztus szenvedésének egyik szemtanúja, tanításainak őrizője és továbbadója, nem hagyhatta, hogy tovább folytatódjon a gyülekezetben az istentelenség, a hívők megtámadása, a félelemkeltés, a széthúzás és az a sok igazságtalan szenvedés, amelyet a gyülekezeti tagoknak kellett elszenvedniük külső és belső támadók miatt. Ezért Péter Krisztus mutatja fel a gyülekezeteknek írott leveleiben, aki összefogja, összetartja a gyülekezeteket, és szenvedéseinek az elhordozásában példát állít azok elé, akiket támadások értek és érnek. Buzdítja őket, hogy tegyenek félre minden gyűlöletet, bosszúvágyat, így pedig a gonoszt megkerülve jóval fizessen. Mert eljön az ítélet ideje, de ha lehet, azt mi ne sietessük. Az apostol ma eléd és élém is ezt állítja, hogy ne a világunk és környezetünk Ige- és egyházellenes magatartása szabja meg a mi hitéletünket, az Úrral és az emberekkel való kapcsolatunkat, engedve a provokációknak, hanem Krisztus példája. Aki minden egyház- és nem egyháztag, de gyülekezetbe járóra egyaránt mindmáig érvényes életszabályokat nyújtott át következő örökségül szavaival, tetteivel, áldások és nem rontások hordozóivá téve bennünket.

Az Úr Jézus nyomában járva, a testvéri indulatot szeretetből cselekedve, úgy gyakorolhatnánk, hogy ha tartóztatjuk magunkat, óvjuk a nyelvünket attól, hogy gonosz, hamis, csaló, bántó szavakat mondjunk, és ezt a tetteinkben is megéljük jót cselekedve. Nem lehetetlen, kerüljük őket! Csak az a baj, amiért nem tudunk maradéktalanul így tenni, hogy nagyon sok az előítéletünk, előfeltevésünk. Azt is mondhatnánk, hogy különféle feltételekkel – rendben: „Akkor óvnam nyelvetem és kerülném a gonosz indulatokat, szitkozódást, ha lenne elég pénzem, ha lenne egy normális munkahelyem, ha megtalálnám életem párját, ha szívesen fogadnák és értékelnék a munkámat, ha egészséges lennék, ha becsülnék a szolgálataimat, ha tisztelnék.”

Egy-két jellemző gondolat emberektől. „Ha ez meg az lenne a munkahelyemen, a családi életemben, a gyülekezetemben.”

Feltételeket szabunk, de Istennek nem lehet feltételeket szabni, nem lehet csak úgy alkudozni Vele, mert az Ő színtere nem piac, hanem az imádság háza. Gondoljunk csak bele, hogy miket gondolunk és mondunk magunkban. Ezeket is hallja az Úr, nemcsak a szép áhítatos beszédet, éneket, kegyes szavakat!

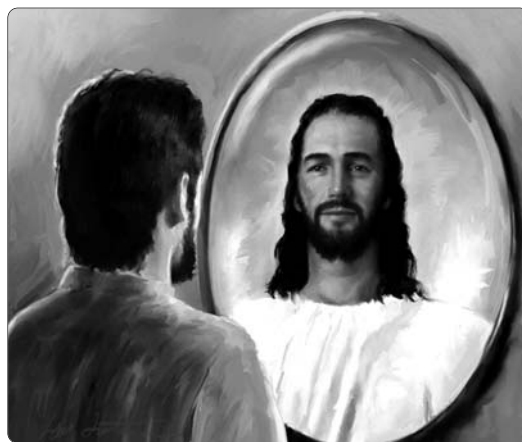
Mindenki tudja önmagában, hogy milyen indulat kellene uralkodjon őbenne, csak hogy ha már egy indulat uralkodik valakiben, akkor van a baj – nekünk kellene uralkodni rajta! Isten áldásainak a hordozóivá válni azt jelenti: vezetni a szívünket, a gondolatainkat, szavainkat, amelyek Krisztusban tetteket szülnék. Szeretettől ebben lehet meg a testvéri indulat. A bűnös, kegyelemre szorult ember pedig olyan: legyen az gyülekezetbe járó, padban ülő, úrasztala előtt vagy szószéken megálló, hogy ha valami baj van a környezetében, ha nem jönnek rendbe a belső-külső dolgai, akkor nehéz a szeretetből fakadó testvéri indulatot választania, gyakorolnia. Mintha csak a külső körülmények és környezet, tárgyi világ, izmusok, irányzatok és a politika döntené azt el, hogy mikor forduljon testvéri szeretettel, segítőkészséggel, jó indulattal azokhoz, akik kapcsolatban vannak vele. Mintha Isten áldásai ezekhez lennének kötve.

Pedig Isten világában és az Ő gyülekezeteiben is ott születik áldás, öröm és testvéri indulat, ahol adnak, és nemcsak ott, ahol kapnak. Krisztus egy olyan példát adott elénk, amelyben nekünk – ahogyan neki is –, először tennünk kell valami. Nem várni, hogy kapjunk, hanem azt megelőzően, hogy adjunk. Lemondani valamiről. Lemondani a becsapásról, a haragról, a féltigzásokról, hazugságokról, az álságos, képmutató beszédéről, álszentségről és rágalmozásról. Fékezni a nyelvünket, hogy kinek, mikor, mit és hogyan mondunk! Ezzel szorosan összefügg a cselekedet.

Ezen a nyomon elindulva, Péter levelében így szól az ige *Ravasz László* fordítása szerint: „*Forduljon el a gonosztól, és cselekedjék jót...*” A szó és a tett. Olykor ez a két hathatós kifejező és kommunikációs eszköz nem fedi egymást, nincs összhangban egymással. Ezen a két vonalon követjük el hibáinkat, vétkeinket és bizony bűneinket is. Hogyan? Úgy, hogy a beszédünk nem tiszta és a cselekedetünk nem megfelelőek. Ez a két pontja van az életünknek, ahol érintkezünk, ahol tetten érhető az, hogy valójában milyen emberek vagyunk. Ezért fontos, hogy ma megértsd, és életed részévé tedd azt, hogy szavaid után mit és hogyan cselekszel, mert az visszahat rád. Nemcsak másokat bánthat, fertőzhet meg, hanem magunkat is. Meghamisíthat, hiteltelenné és hitelenné tehet. Ezért jobb, ha kerülöd az álnok, hamis beszédet, és ha jót teszel, mert akkor nyugalmas, békességes lesz az életed, szeretni fogod az életet.

Ez nagyon nyíltan és egyszerűen van megfogalmazva a 34. Zsoltárban. Ez a péteri

ige ószövetségi ígét idéz, amelyben egy etikai szabály, rendelet van leírva. Mégpedig arról, hogy az igaz emberek boldog, békés emberek. Ilyen egyszerű ez! Itt kapunk kósztolót az Ószövetség antropológiájából, embertanából. Vagyis abból, hogyan látja az ember önmagát, és hogyan él Isten közelében a Zsoltárok és a rabbinikus bölcsesség-irodalom világában. Isten előtt úgy él, hogy ezt vallja: ha a jót cselekszem, akkor megáld az Úr. Ha helyesen beszélek, ha törekszem, hogy igaz emberként éljek, ha nem teszek gonoszt, akkor szeret az Isten, és hosszú békés étellel áld meg, így válok áldáshordozóvá. Ha pedig gonosz vagyok, és ha újra és újra megbánás nélkül bűnt követek el, akkor megbüntet az Úr, és meg fogok halni bűneimben, bűneimmel együtt.

Egyértelmű, hogy az Ótestamentum egy etikai szabálykövetést támaszt életünk elé. Ezt viszi tovább a mi Urunk Jézus Krisztus a tanításában és életében. Már egészen más mélységeket kap az emberi indulat, itt válik igazi testvéri indulattá, melynek a szeretet a hajtóereje. Mert ha a gyülekezetben, a családban, a környezetemben a jót önmagáért teszed, és nem a jutalomért, akkor a krisztusi indulat hajt. Ha a jót akkor is teszed, ha nem kapsz elismerést, egy kézszorítást, egy kedves mosolyt, egy finom vállveregetést, akkor is tedd meg, mert az Úr ebben gyönyörködik, és számon tartja mindezt, ha az emberek meg is feledkeznek erről. Mert ha támadásokról van szó, akkor a rosszra sokszor hamarabb visszaemlékezünk, mint a jóra. Úgy tedd a jót, és annyi jót cselekedjél, hogy azt ne lehessen anyagiakban lemérni!

A mi Urunk a Hegyi Beszédben azt mondja: „*Boldogok vagytok, ha üldöznek titeket, ha szenvedést viseltek az én nevéért.*” Péter aztán kibontja ennek a mélyebb üzenetét. „*Ki az, aki bántalmaz titeket, ha buzgón igyekeztek a jóra?*” Erre azt gondolhatnánk, hogy valószínűleg jó életet él az, aki a jót cselekszi. Tudjuk mindnyájan azt, hogy nem volt mindig könnyű az élete a jót cselekvő hívó embernek. De ahogyan az ige is bátorít: „*Jobb jót, mint gonoszt cselekedve szenvedni, ha ez az Isten akarata.*” Tegyük magunkévá ezt az üzenetet, hogy sokféle szenvedést kell elhordoznia annak, aki a jót cselekszi, de jobb úgy szenvedni, hogy jót teszel, mintha a rosszat tennéd! Jobb jót cse-

lekedve szenvedni, ahogyan ezt Jézus Krisztus tette!

Röviden szólnék még a második pontban szereplő testvéri indulatról, amelyben az ember szeretetből keresi és követi a békességet. Ez Péter levelében így áll: „*Keresse a békességet és kövesse azt.*” Testvéreim, igaz az, hogy a krisztusi testvéri indulat a szeretetből táplálkozik, ha figyelmeztetünk, ha intünk, ha féltünk, ha bátran kiállunk, és ha alázattal elfogadunk és elhordozunk valamit. De hogyan tesszük mindezt? Keresve a békességet és követve? Keressük és kövessük a békességet! Teremtsük meg magunk körül ezt a békességet itt a pomázi és csobánkai gyülekezetben az Atya Isten szeretetéből, a Fiú Isten megváltó munkájának gyümölcséből és a Szentlélek Isten megújító, feltüzéző erejéből! Mert hiszem, hogy ez a gyülekezet és benne mi magunk eljuthatunk Krisztus Urunk követésében oda, ahol már Jézus maga cselekszik általunk, rajtunk keresztül.

Akkor történik meg majd az a csoda, hogy Isten szólhat akár a szavaidon keresztül, cselekszik majd tetteiden keresztül is. Hogy miért? Azért, hogy békesség legyen. De nem úgy, ahogyan azt a világ adja, hanem úgy, ahogyan maga az Úr Jézus! Az Ő békéjére van szükséged és van szükségünk mindnyájunknak és ennek a gyülekezetnek, család-jainknak, magyar nemzetünknek és minden keresztyén közösségnek! Ezért bátran kimondhatom nektek azt, hogy minden áldozatot megér az, ha a békességre törekszel, ha azt mozdítod elő a gyülekezeti életben. Mert a békességért való testvéri fáradás és indulat Istentől kapott feladat mindnyájunknak. S higgyük el, hogy a békesség keresésének, követésének elsősorban a gyülekezetben kell megvalósulnia, különben a gyülekezet alkalmatlanná válik Isten áldásainak a fogadására, meglátására, megtapasztalására.

Ez a krisztusi békesség pedig, amely a szeretetben munkálja ki közöttünk a testvéri indulatot, az imádkozás tárgya. Hiszen Isten látja és igaznak mondja azokat, akik békességszerzők, és így szívesen meghallgatja a te imádat is, amelyet elmondasz ma a padban ülve, állva. Ezért indulj el ma testvéri indulattal, amely a szeretetből táplálkozik, és amely keresi és követi a krisztusi békességet! A válasz a kérdésekre: Legyél áldáshordozóvá mások életében, mondva és kérve Őt a továbbiakban is:

„Tégy Uram engem áldássá,
lelkedet úgy várom,
Tedd te a szívem hálássá,
hogy neked szolgáljon!
Bárhová küldesz,
ajkamról zengjen az új ének.
Tégy Uram engem áldássá,
oly sok a bús élet.”

(Füle Lajos)

Ámen!

Máthé Zoltán b.l elküldte

Aki szorgalmasan olvassa az Újszövetséget, jól ismeri Pál apostol történetét, és azokat a leveleket is, amelyeket ő írt gyülekezeteknek és munkatársainak. Gondolom, minden bibliaolvasó testvérünk előtt ismert a tarzusi Pál apostol, az akkor még buzgó farizeus megtéréseinek története. Azt viszont sokan nem tudják – illetve tévesen tudják –, hogy valóban mi volt a neve a keresztyén hit e legbuzgóbb terjesztőjének. Többször hallottam már, hogy Saulból a damaszkuszi úton Pál lett. Ez alapvető tévedés. Saul azelőtt is Pál volt, és Pál azután is Saul maradt, csak az a kérdés, hogy kinek. A zsidóknak Saul, a görögöknek Paulosz, sőt ő még egy harmadik névváltozatot is jogosan használt, tekintettel arra, hogy ő római állampolgár volt – ez nagy kiváltság volt abban az időben –, a római hatóságok előtt hivatalosan használhatta a név latin változatát, a Paulus nevet is.

Abban az időben ugyanis már Palesztina területén is keverten éltek zsidók és görögök. A zsidók arámul, a görögök természetesen görögül beszéltek, sőt sok zsidó már arám anyanyelvét is elfelejtette, és csak görögül beszélt. Ebből következett, hogy sok zsidónak volt egy görög neve is, mint például Pálnak a zsidó neve mellett a görög Paulosz név. Két név viselése tehát lehetséges volt, de nem kötelező. Jézus tanítványai között is volt olyan, akinek csak zsidó, másoknak meg csak görög neve volt. Nézzük rögtön az első tanítványt!

ANDRÁS

Kisiskolás koromban tanultam egy kis versikét, amelyik így kezdődött: „Péter volt az első, kit követett András.” Csakhogy ez nem egészen így volt, hanem úgy, hogy András volt az első, kit Simon követett. Jézusnak ugyanis András volt az első tanítványa. Az ő testvére volt Simon, de nem egyszerre találkoztak Jézussal. András már Júdeában találkozott vele, amikor Keresztelő János a Jordán partján prédikált, Simon pedig csak később, amikor Jézus biztonsági okokból elhagyta Júdeát, és elment Galileába, ahol szülei laktak.

Tulajdonképpen András is Galileában lakott testvérével, Simonnal egy városban, Béthsaidában, amelynek akkor már római neve volt; ez a város Nagy Heródes fiának, Filipposz negyedes fejedelemnek az uralma alatt állt, aki Augustus császár lánya, Júlia iránti tiszteletből a Júliapolisz (Júlia-város) nevet adta neki, és sok görögöt telepített bele. Volt tehát a városnak egy zsidó része és egy görög része. A két testvér valószínűleg nem egy házban lakott, hanem András a görög részen, Simon pedig a zsidó részen. Innen magyarázható, hogy Andrásnak görög neve volt (Andréasz), Simonnak pedig zsidó neve (Simóón); András görögül is beszélt, Simon pedig legfeljebb néhány nagyon gyakran hallott utcai kifejezésen kívül nem tudott görögül.

János evangéliuma szerint András elő-

ször Keresztelő János követője volt, ezért tartózkodott Júdeában a Keresztelő pusztai „evangélizációja” idején, és ott találkozott Jézussal. János szerint András ekkor e szavakkal hívta oda testvérét, Simont: „Megtaláltuk a Messiást” (Jn. 1:41). Máté és Márk szerint ez később történt, Galileában. András és Simon ekkorra már, mivel halászok voltak, átköltöztek a tóhoz közelebbi Kaper-naumba, amely Nagy Heródes másik fiának, Antipásznak a negyedes fejedelemségéhez tartozott, és – a régészek tanúsága szerint – itt már egy házban laktak, és – amint a Bibliában olvassuk – Zebedeus két fiával, Jakabbal és Jánossal együtt halásztak. Itt találkozott Simon Jézussal. Amikor éppen kivetették hálójukat a vízre, Jézus megjelent és követésére szólította fel őket (Mt. 4:19).

András később együttműködött az apostolokkal, de további tevékenységéről és sorsáról semmilyen hiteles tájékoztatás nem áll rendelkezésünkre. A legenda szerint Andrást a római prokonzul keresztire feszítette, méghozzá egy X alakú keresztre (Andráskereszt) – ezt a VII. században találták ki, és az is, hogy csontjait a IV. században megtalálták, a történelmi hitelesség tekintetében nem jelent többet, mint Andersen bármelyik meséje. Az tény, hogy András a szűkebb tanítványi körhöz tartozott, a Biblia az apostolok között említi (Ap.Csel. 1:13). Van két róla szóló, úgynevezett apokrifus irat is: „András cselekedetei” és „András mártír-uma”, de ezeknek semmilyen bizonyító értékük nincs, ezért a protestáns egyházak nem szerepeltetik a bibliai könyvek között.

Andrásnak tehát csak egy, éspedig görög neve volt, testvérének pedig nem volt görög neve, hanem csak egy zsidó nevet viselt. Ők tehát csak egynevekűek voltak, akárcsak a következő tanítvány.

FÜLÖP

Ez a név szintén elmagyarosított formája a görög Filipposz = „a jót kedvelő” névnek. Ő is Béthsaidából származott, éspedig annak valószínűleg a görögök lakta részéből, mint András. Eleinte ő is Keresztelő János tanítványa volt. Neki mondta először Jézus: „Kövess engem!” (Jn. 1:40.) Annak ellenére, hogy görög neve volt, zsidó családból származott, jól ismerte az ószövetségi könyveket. Miután Jézussal találkozott, ezt mondta Natánaélnak: „Megtaláltuk, akiről Mózes írt a törvényben, akiről a próféták is írtak” (Jn 1:45).

Amikor egyszer később görögül beszélő zsidók szerettek volna Jézussal találkozni, Fülöpöt kérték meg, hogy vezesse hozzá őket, mivel neki görög neve volt, és jól beszélt görögül. Az utolsó vacsorán ő kérte Jézust: „Mutasd meg nekünk az Atyát!” (Jn 14:8,9.) Ennyi hiteles ismeretünk van Fülöpről. A szinoptikusok csupán a tizenkét tanítvány felsorolásakor említik a nevét. Nem szabad összetévesztenünk őt az „evangélizáló” Fülöppel, aki többek között az etióp királyi tisztviselőt is megkeresztelte (Ap.Csel. 8:38). Volt olyan tanítvány is, akinek két neve volt, de nem zsidó meg görög, hanem arám meg héber, más szóval egy mindennapi és egy ősi név.

BERTALAN – NATÁNAÉL

Bertalan természetesen már az eredeti név elmagyarosodott formája. Az ő zsidó, tehát arám nyelvű neve Bar-Talmaj = Talmaj fia. Tudvalevő, hogy abban az időben a zsidók már arámul beszéltek, de ősi nyelvüket, a hébert még nagy tiszteletben tartották, és volt, aki nem arámul, hanem az ősi héber néven nevezte magát, vagy mind a kettőn, mint Bertalan is, akinek héber neve Nöthanál = „Isten adta”. Ez szerepel a magyar átírásban Natánaél formában. János evangéliuma a héber néven jegyzi fel, a szinoptikusok pedig az arám nevének említik. János evangéliumából tudjuk, hogy a galileai Kánából származó zsidó, Fülöp neki szólt, hogy találkozott a Messiással, mire ő kételkedve jegyezte meg: „Származhat-e Názáretből valami jó?” – de amikor találkozott vele megváltozott a véleménye: „Mester! Te vagy az Isten Fia, Te vagy Izrael Királya!” (Jn. 1:46,49.) Feltámadása után Jézus neki is megjelent a Genezáreti tónál (Jn. 21:2). Neve a rövidebb ószövetségi Nátán névvel azonos. Dávidnak volt egy Nátán nevű fia. Jézus apja, József ezen az ágon származott Dávid házából (Lk. 3:31). Bertalan tehát felvette a köznapi életben használt arám neve mellé az ősi héber nevet is. Volt viszont több olyan tanítványa, aki a zsidó néven kívül más nevet nem viselt.

JAKAB (az Alfeus fia)

Őt csak egy néven említi a Biblia, a zsidó néven (Jaakób). Neki nem volt görög neve, és valószínűleg nem is tudott görögül. Őt mind a négy evangélium felsorolja az apostolok között. Márk a vámszedő Lévit is Alfeus fiának nevezi (Mk. 2:14), ezért nem zárható ki, hogy testvérek voltak. Az evangéliumokon kívül viszont nincs szó róla a Bibliában, még az Apostolok cselekedeteiben sincs megemlítve. Ha Lévi testvére volt, akkor ő is béthsaidai származású, amit az is valószínűsít, hogy apjának két neve volt, másik nevének Klópásként olvashatunk róla a Bibliában, de nem szabad összetévesztenünk az emmausi Kleofással (Lk. 24:18). Klópás Jakab és János anyjának, Máriának volt a férje. János anyja az a Mária, aki távolról figyelte Jézus halálát.

Az Alfeus név az arám Halfaj név („Isten pótolta”) ellatinosított formája. Ennyit tudunk, semmi több nincs róla a Bibliában, de róla még csak legendák sem keringenek.

JAKAB (a Zebedeus fia)

Neki is csak egy zsidó neve volt, amelynek héber formája Jaakób, görögös formája pedig Jakóbosz. Használták latinus alakban is: Iacobus. Fivérével, Jánossal együtt ő is a tizenkét tanítvány közé tartozott. Mivel a Biblia mindig Jakabot említi első helyen, valószínűleg ő volt az idősebb. Jézus, miután András és Simont elhívta a halászháló mellől tanítványává, „kissé továbbment, meglátta Jakabot, a Zebedeus fiát és Jánost, a testvérét, amint hálójukat rendezgették a hajóban” (Mk. 1:19), és őket is megszólította. Azonnal otthagyták apjukat úgy, hogy akárcsak egyszer is hátránéztek volna, és követték Jézust. Lukács ezt úgy írja le, hogy Zebedeus fiai András és Simon társai voltak, és amint Jézus meglátta őket egy eredménytelen éjszakai halászás után, kérte, hogy vessék ki újra a hálót, és az csodálatosan tele lett hallal. Ekkor mondta Simonnak: „Ne félj! Ezentúl emberhalász leszel” (Lk. 5:10).

Ez a négy tanítvány az apostolok felsorolásakor mindig elől áll a sorban. Zebedeus valószínűleg nagy tekintélyű, közismert ember volt. Anyjuk végigkísérte Jézust egészen a keresztiig, majd az ünnep utáni reggelen az üres sírhoz is elment. Márk a nevét is tudni véli: Salome. A legtöbbször Simon, Jakab és János kísérték el Jézust: pl. Jairus lányához, a megdicsőülés hegyére. Az utolsó vacsorát követően Jézus a Gecsemánékertben, amikor félrevonult imádkozni, őket kérte meg: „Maradjatok itt és virraszatok!” (Mk. 14:34). A két Zebedeus-fiút Jézus menyenydörgés fiainak nevezte el heves természetük miatt (Mk 3:17). Egyszer pedig arra kérték Jézust, hogy mellette ülhessenek majd dicsőséges országában (Mk. 10:37), bár Máté szerint ezt az anyjuk kérte (Mt. 20:20,21). Jakabot I. Heródesz Agrippa lefejeztette (Ap. Csel. 12:2). Ennyit tudunk róla hitelt érdemlően. Az a későbbi hagyomány, hogy Jakab Spanyolországba ment (fej nélkül?) – ezért ma ő az ország védőszentje –, és sírja Santiago de Compostalában található – félrevezetés.

JÁNOS

Jánosnak is csak egy zsidó neve volt, egy régi ószövetségi név: Jóhanán, amelynek jelentése: „Jahve kegyes”. Testvérével, Jakabbal együtt a jómódú galileai halász, Zebedeus fia. Andrásal és Simonnal együtt mindketten Jézus első tanítványai közé tartoztak, és halászával foglalkoztak a Genezáreti-tavon. Jézus mint bizalmasait a legtöbb helyre őket vitte magával. Lukács szerint János Simonnal együtt készítette el a páskavacsorát. Heves vérmérsékletük miatt egyszer tüzet akartak kémi arra, aki Jézus nevében ördögöket űzött, bár nem tartozott a tanítványok közé (Mk. 9:38), meg a samaritanusokra is, amikor nem fogadták be Jézust, majd szerettek volna Jézus eljövendő országában jobb és bal keze felől

ülni. Bár ezt valószínűleg az anyjuk kérte, akit az bátoríthatta fel erre, hogy Jézus különösen nagy szeretetet tanúsított János iránt. Ő – az akkori szokás szerint – evangéliumában nem nevezi meg magát név szerint, de sejteti, hogy róla van szó, amikor ezt írja: A páskavacsorán „Jézus mellett telepedett le egyik tanítványa, akit Jézus szeretett” (Jn. 13:23).

János, aki a vegyes lakosságú Béthsaidában élt, ott jól megtanulhatott görögül, amit később tovább is csiszolhatott, ezért írta olyan szép görög nyelven az evangéliumát, ami egy zsidónál meglepő. Az pedig biztos, hogy Jézus feltámadása után nagyon hamar írásban rögzítette mindazt, amit Jézussal kapcsolatban fontosnak tartott, különösen a beszédeit. Ezekre később már nem is emlékezhetett volna ilyen részletesen. A kapernaumi százados történetében egyedül ő nevezi Antipász negyedes fejedelem katonáját „királyi tisztviselő”-nek. Antipász ugyanis szerette, ha királynak szólították. Ezt a címet hivatalosan is el akarta nyerni, de a rómaiak nem adták meg neki, azt viszont eltűnték, hogy így szólíttassa magát, egészen addig, amíg kegyvesztett nem lett. Amikor a császár 39-ben száműzte, attól kezdve már senki nem merte őt így nevezni,

tehát az evangéliumukat jóval ezután megíró szinoptikusok (Máté, Márk, Lukács) sem. Ezek a sorok kizárólag Kr.u. 39 előtt írhatóak így: „Kapernaumban pedig volt egy királyi tisztviselő” (Jn 4:46), vagyis Antipász katonatisztje. Az evangélium korai keletkezését támasztja alá még az a tény is, hogy a nagypénteki események leírásánál János még a zsidó órabeosztást használja, mert akkor még az ott élő zsidók is azt használták, később azonban a hellénizálódás következményeként már a lassacskán inkább görögül beszélő zsidók is áttértek a római időszámításra, ezért a később keletkezett szinoptikus evangéliumokban már ezzel az órabeosztással vannak rögzítve az események.

Az Apostolok cselekedeteiben az olvasható, hogy János az ősegyházban egy ideig vezető szerepet töltött be. Pál az egyház egyik oszlopának nevezi Jánost, Simon és – Jézus egyik fivére – Jakab mellett (Gal. 2:9). János egy darabig együtt hirdette Jézust Simonnal, vele együtt gyógyított meg egy sántát (Ap.Csel. 3:1-10), máskor Simonnal együtt Samáriába küldték a Jeruzsálemben levő apostolok (Ap.Csel. 8:14), hogy „aki befogadta Isten Igéjét, az általuk részesülhessen a Szentlélekben”.

János további sorsáról nem lehet biztosat tudni. Valószínűleg Efézusban lakott, és szép kort ért meg. Egy legenda szerint fiatalon mártírhálált halt, de ennek semmilyen hitelt érdemlő nyoma sincs; hogy ő írta-e Patmoszra a Mennyei jelenéseket, az még egyelőre vita tárgya, és biztosan sokáig az is marad. Annyit tudunk biztosan, hogy a Jelenések könyvének íróját Domitianus császár (51-96) keresztényüldözése idején (81-96), uralkodásának 14. évében száműzték a szigetre, amely a kisázsiai partok közelében található (Ap.Csel. 1:14) annak a hét gyülekezetnek az irányában, amelyet a Jelenések könyvének írója jól ismert. Életkora szerint lehetett János is a szerző, hiszen ha feltételezzük fiatalabb voltát, akkor száműzetése idején alig múlt még 80 éves, tehát ott lehetett, de bizonyos körülmények miatt nem valószínű.

Soós László lelképásztor

EGY TÍZ HETES KIRÁNDULÁS TÚRAVEZETŐVEL
MÁRK EVANGÉLIUMÁN ÁT

2016. március 2. szerda 19.30

POMÁZI REFORMÁTUS GYÜLEKEZET NAGYTERME (POMÁZ, HŐSÖK TERE 1.)

A KERESZT
KÉRDÉSEK

segít megválaszolni azt a három kérdést, amelyek a keresztyénség igazi lényegét jelentik: Kicsoda Jézus? Miért jött? Mit vár azoktól, akik Őt akarják követni?

Jelentkezni lehet 2016. február 25-ig az egyházközség elérhetőségein:

2013 Pomáz, Hősök tere 1.

26/325-297

pomaz-csobanka@reformatus.hu

Jézus Krisztus a legnagyobb ajándék. Önmagát adta oda az oltárra, mint ártatlan és tökéletes bárányt, a mi bűneinkért való áldozatul.

Az ajándék először egy személy, aki által áldást nyerünk, gazdagodunk. „Az Istennek pedig legyen hála az ő kimondhatatlan ajándékáért.” (2Kor. 9,15)

Hogyan lehet egy személy ajándék? A házassági kapcsolatban értjük ezt meg leginkább, de minden pozitív emberi kapcsolatban ott van a megajándékozottság öröme, kiváltsága, felelőssége, a kapcsolatban elfogadottnak, értékesnek, fontosnak érezhetjük magunkat. Minden, aki Ő, és ami az övé, a miénk is válik a szoros kapcsolat révén. Az Úr ugyan a mennyben van, de a Szentlelkét elküldte hozzánk, hogy általa bennünk éljen. Jézus Krisztus örök és teljes életű, ezért benne mi is örök életet nyertünk. Ajándékba kaptuk az Ő családját is, így számtalan testvérünk van. Milyen nagy gazdagság, ha valaki testvéreként fogadja el az összes megváltott keresztyéni embert, a reménybeli keresztyénekért pedig imádkozik. Milyen nagy áldás az igaz barát!

Vagy „*Imé, az Úrnak öröksége, a fiak; az anyaméh gyümölcse: jutalom.*” (Zsolt 127,3) A gyermek is ajándék. A házastárs, barát, gyermekek, jó szülők, istenfélő előljáró, tanító stb., mindannyian az Úrtól kapott ajándékok, melyeknek jutalma a kapcsolaton keresztül realizálódik. Minél szorosabb a kapcsolat, annál inkább. Lehet-e szorosabb kapcsolat annál, amit Krisztus kínál, hogy Ő bennünk lakozik, és mi benne élhetünk? Nem könnyű ezt megérteni, hogy az Isten Szentlelke bennünk tud lakozni, olyan kapcsolatban velünk, mint egy házastárs, mint egy szülő, mint egy barát, mint egy előljáró és tanító egyszerűen. Statikus gondolkodással ez nem érthető meg, de az Úrnak mindez lehetséges.

„*Azért senki se dicsekedjék emberekkel. Mert minden a tiétek. Akár Pál, akár Apollós, akár Kéffás, akár világ, akár élet, akár halál, akár jelenvalók, akár következők, minden a tiétek.*” (1Kor 3,22) Ha még emberekkel dicsekszünk, vagy felekezettel, vagy egyes lelki ajándékokkal, akkor nem látjuk a fától az erdőt, hogy „minden a miénk”. Alapvetően minden az Istené, és csak a vele való kapcsolat által (Szentlelke által) lesz minden a miénk is. Más hely is szól erről: Róma 8,32: „*Aki az ő tulajdon Fiának nem kedvezett, hanem őt mindnyájunkért odaadta, mimódon ne ajándékozna vele együtt mindent minékünk?*” Bele sem merünk gondolni, mi ez a „**minden**”! Pedig ha valaki egy nagy ajándékot kap, mégiscsak kicsomagolja, és örvendezve birtokba veszi. „*Mi pedig nem e világnak lelkét vettük, hanem az Istenből való Lelket; hogy megismerjük azokat, amiket Isten ajándékozott nekünk.*” (1Kor 2,12)

Minden Krisztusban van, és mi csak fokozatosan, lépcsőről lépésre tudjuk megismerni, hogy milyen gazdag a mi örökségünk Őbenne. „*És világossítsa meg értelmetek szeméit, hogy tudhassátok, hogy mi az Ő elhívásának a reménysége, mi az Ő öröksége*

dicsőségének a gazdagsága a szentek között.” (Ef 1,18) Teljeséggel csak a mennyben látjuk meg, hiszen itt a földön (földi) szem nem látja, fül nem hallja, amit Isten készített el az Őt szeretőknek. „*Hanem, amint meg van írva: Amiket szem nem látott, fül nem hallott és embernek szíve meg se gondolt, amiket Isten készített az őt szeretőknek...*” (1Kor 2,9) Ennek előre örülünk, tudjuk, hogy így lesz. Mi választ el mégis ettől a teljes megajándékozottságtól, ahol már nem lesznek betöltetlen kívánságaink? „*Azért mivel-hogy mindenkor bízunk, és tudjuk, hogy e testben lakván, távol vagyunk az Úrtól. Mert hitben járunk, nem látásban.*” (2Kor 5,6-7) Egyértelmű, hogy még testben lakunk, mégis mennyei polgárjogot nyertünk. Ez azt jelenti,

hogy a menny törvényei érvényesek ránk, habár még nem léptünk be az országba. A zsidó nép már a Hóreb-hegyen megkapta a törvényeket, az Isten szövetségét és ígéreteit (az Újszövetség egyoldalú elköteleződés, de az Ószövetség és az ígéretek mindig feltételesek, az engedelmességhez kötöttek), de az ígért földjére csak a pusztai vándorlás után léphettek be. „*Áldott legyen az Isten, és a mi Urunknak, Jézus Krisztusnak Atyja, aki megáldott minket minden lelki áldással a mennyekben a Krisztusban*” (Ef 1,3).

A minden hívőre érvényes ajándékon és ajándékokon túl, vannak egyéni ajándékaink is. Az 1Kor 12-ben lelki, vagy kegyelmi ajándékokról, és szolgálatokról olvasunk. 1Kor 12, 4-5: „*A kegyelmi ajándékokban pedig különbség van, de ugyanaz a Lélek. A szolgálatokban is különbség van, de ugyanaz az Úr.*”

Isten ajándékai jók (mert maga Isten jó), szükségesek és haszonra adtak. Az Ige és az élet igazolja ezt. Tehát 1 Kor 12-ből az ajándékok: **bölcsességnek beszéde, tudománynak beszéde, hit, gyógyítás ajándékai, csodatévő erőknél munkái, prófétálás, lelkeknek megítélése, nyelvek nemei, nyelvek magyarázása.** A 7. vers: „*Mindenkinek azonban haszonra adatik a Léleknek kijelentése.*” A 11. vers: „*De mindezeket egy és ugyanaz a Lélek cselekszi, osztogatván mindenkinek külön, amint akarja.*” Jézus Krisztus Önmagával együtt, vagy máshogy fogalmazva, Önmagában mindent nekünk adott, de itt a földön, egyénenként rész szerinti ajándékaink, ismeretünk és szolgálatunk van. (Nyomós oka van az Úrnak, hogy így tegyen.) Tényleg minden elérhető az egyes ember számára is, de csak Krisztusban, az Ő Szentlelke által, és csak a test többi tagjainak a kapcsolatában. Fontos ezt jól megérteni.

Jak 1,17: „*Minden jó adomány és minden tökéletes ajándék felülről való, és a viláosságok Atyjától száll alá, akinél nincs változás, vagy változásnak árnyéka.*” Az ajándékokat az Úr nem valami szekrényből, vagy polcra veszi elő, hanem önmagát ajándékozta nekünk (a Szentlelkeben). Ő a teljes bölcsesség, a tudomány teljessége, a teljes valóság, mindenhatóság, Ő képes megítélni a lelkeket, és övé a nyelvek nemei. Fontos figyelmeztetés, hogy: „*Meg ne vesd a kegyelemnek benned való ajándékát, amely adatott néked prófétálás által, a presbitérium kezeinek reád tevésével.*” (1Tím 4,14) Ha valamiért visszautasítjuk Isten ajándékait, Őt magát utasítjuk vissza. (Vagy belőle egy részt.)

A fizikai világban is kapcsolati problémára utal, ha valakinek az értékes és javunkat szolgáló ajándékát visszautasítjuk. „Ha azért ti gonosz létekre tudtok a ti fiaitoknak jó ajándékokat adni, mennyivel inkább ad a ti mennyei Atyátok Szent Lelket azoknak, a kik tőle kérik.” (Lk 11,13)

Isten ajándékai az ő Szentlelkébe vannak becsomagolva. Másik oldalról nézve, amikor a Szentlélekkel egységben vagyunk, akkor az Ő ajándékai is jelen vannak. Jelen vannak a Szentlélek gyümölcsei is, de ezek nem azonosak az ajándékokkal. „De a Léleknek gyümölcse: szeretet, öröm, békesség, békétűrés, szívesség, jóság, hűség, szelídség, mértékletesség.” (Gal 5,22) Ez tehát a kontroll, hogy felismerjük, valóban az Úr Szentlelke által történnek-e a dolgok. Hiszen: „Nem jó fa az, amely romlott gyümölcsöt terem; és nem romlott fa az, amely jó gyümölcsöt terem.” (Luk 6,43); és „Gyümölcseikről ismeritek meg őket.” (Mt 7,16. 20)

Azt is tudjuk, hogy: „Mert megbánhatatlanok az Istennek ajándékai és az ő elhívása.” (Róm 11,29) Amit nekünk ad, önmagát (a Szentlelket) nekünk ajándékozva, azt hogyan vonhatná vissza? Csak mi adhatjuk vissza az ajándékot, elfordulván az Úrtól. Olvasunk ugyan arról, hogy megszűnnek majd ajándékok, ha már az Úrnál, a teljességben leszünk, mivel a rész szerinti felváltja a teljes. „A szeretet soha el nem fogy: de legyenek bár jövőmondások, eltöröltetnek; vagy akár nyelvek, megszűnnek; vagy akár ismeret, eltöröltetik. Mert rész szerint van bennünk az ismeret, rész szerint a prófétálás: De mikor eljő a teljesség, a rész szerint való eltöröltetik.” (1Kor 13,8-10)

Az 1Kor 14-ben Pál apostol a lelki ajándékok használatának a rendjéről beszél, mivel mindannyian hajlamosak vagyunk saját dicsőségünknek tekinteni azt, ami az Úr ajándéka. A fejezetet így indítja: „Kövessétek a szeretetet, kívánjátok a lelki ajándékokat, leginkább pedig, hogy prófétálatok.” (1Kor 14,1) Jó tanács ez, így legyen!

Haranginé Csuta Anna

Karácsony ünnepi napjaiban, amikor az Úr Jézus testté léételét dicsőítő gondolataink Isten szeretete körül járnak, szívünkben kaput nyit a vágy, hogy megértsük ezt a csodálatos, tökéletes szeretetet, hogy „úgy szerette Isten a világot, hogy egyszülött Fiát adta, hogy aki hisz őbenne, el ne vesszen, hanem örök élete legyen” (Jn 3,16). Milyen az Isten szeretete, amellyel bennünket szeret?

Néha különös módon igazít el Isten Szentlelke olyan kérdésekben, amelyekről gondolkodunk. Olvassuk az Ő kijelentését az Igéből, majd kezünkbe ad egy könyvet, akár egy világi szerző könyvét, melyet elolvasunk, aztán pedig egy bibliaórás beszélgetés során megkapjuk a választ – a Szentlélektől. Így történt, hogy a Zsidókhöz írott levél kalauz szerinti olvasása mellett kezembe került Erich Fromm múlt századi német szociálpszichológus alapműve: „A szeretet művészete”. A pszichológia tudós embere ebben a könyvében arra a lehetetlen dologra vállalkozott, hogy elmagyarázza, mi a szeretet. Vizsgálatait, megfigyeléseit összegzi többek között a szülők és gyermekek közötti szeretet módjainak bemutatásával, megkülönböztetve egymástól az anyai és az apai szeretetet. Természetesen „ideáltípusokról” van szó, az anya és apa személyében megtestesülő anyai és apai princípiumról (alapelvekről).

Az anyai és apai szeretet

E szerint az anya jelenti a gyermek számára a természetet, az otthont, a meleget, az élelmet, a biztonságot, melyek abban az élményben összpontosulnak számára, hogy „szeretnek, mert vagyok. Semmit sem kell tennem annak érdekében, hogy szeressenek, mindössze az a teendőm, hogy legyek.” Az anya azért szereti gyermekét, mert az ő gyer-

meke, és nem azért, mert eleget tesz valamilyen sajátos feltételnek vagy megfelel valamilyen sajátos várakozásnak. A viszony közöttük eredendően egyenlőtlen: az egyik félnek, mindenben segítségre van szüksége, és a másik fél ezt megadja neki. Az anyai szeretet azt mondja: „Nincs az a véték, nincs az a bűn, ami megfoszthatna a szeretetemtől; a te életed és boldogságod a mindenem.” Az anya szeretete a legönzetlenebb szeretet: mindent odaad, nem akar semmit önmagának és nem akar érte cserébe semmit, csak a szeretett lény boldogságát. Az anyai szeretet mindig *feltétlen szeretet*.

Egészen más az apához való viszony – írja Erich Fromm. Az apa nem képviseli a természeti világot, képviseli azonban az emberi lét másik pólusát: a gondolkodás, az ember készítette dolgok, a törvény és a rend, a fegyelem, az utazás és a kaland világot. Az apa tanítja a gyermeket, ő az, aki megmutatja számára a helyes utat. Az apai szeretetet ki kell érdemelni, és el lehet veszíteni, ha nem azt csinálja a gyermek, amit az apa elvár tőle. Az engedelmesség a fő erény, és az engedetlenség a fő bűn, büntetése pedig az apai szeretet megvonása. Ezért az apai szeretet *feltételes szeretet*. Elve: „Szeretlek, mert megfelelsz az elvárásaimnak, mert teljesítetted a kötelességedet, mert olyan vagy, mint én.” Ellenkező esetben az apai szeretet így szól: „Rosszat cselekedtél; vétked nem maradhat következmények nélkül, és mindezekelőtt meg kell változnod, ha azt akarod, hogy szeresselek.” A feltételes szeretet a gyermektől cselekvést, igyekezetet, erőfeszítést kíván. „Mivel apám szeretete feltételes, tenem kell valamit, hogy megszerezze, meg kell dolgoznom érte, hogy elfogadjon.”

Mindennek összegzéseként a szerző kijelenti, hogy az érett emberi szeretet egyaránt szeret az apai és az anyai szeretettel, hiába látszik ellentmondani egymásnak a kettő. Az *igazi szeretet* az apai és az anyai szeretet szintézise.

Könnyen beláthatjuk, hogy a szeretet emberi viszonylatban valóban ilyen „kétarcú szeretet”. Mint az érem két oldala. Gyakran tapasztaljuk azonban magunkon azt, hogy nem vagyunk képesek egyszerre szeretni a szeretet mindkét arcával. Nagyon is megfogalmazunk különböző elvárásokat a gyermekünkkel szemben, amelyek meggyőződésünk szerint az ő javát, érdekét szolgálják, és a szeretetünket úgy „adagoljuk”, ahogy a gyermek azt – szerintünk – megérdemli. A szeretetünkkel teljesítményre ösztönözzük. Az emberi szeretet általában ilyen „megérdemelt szeretet”, a másik ember elfogadásával arányos, és csak ritkán feltétlen, abszolút elfogadó, de ha az, akkor meg az ember könnyen elvesztheti az ítéloképességét. Ha pedig a szülő képes is az „igazi szeretetre”, és a szeretete a maga egységében egyszerre feltétlen és feltételes, még mindig ott feszülhet a gyermekben a félelem, a kétség, hogy talán mégis elvesztheti, ha nem teljesíti mindazt, amivel szeretné elnyerni a szülő tetszését. Megállapíthatjuk tehát, hogy az emberi szeretet sohasem lehet tökéletes, mert az ember sem tökéletes.

Isten szeretete feltétlen szeretet

Ezután a kissé hosszúra sikerült bevezető után vizsgáljuk meg, hogyan szeret bennünket az Isten? Milyen az Ő szeretete, amellyel a „világot” szereti, vagyis amellyel az embervilágot szereti?

Szeretném mindenekelőtt leszögezni, hogy Isten végtelen szeretetének titkaiba sem a pszichológia, sem semmiféle emberi tudomány nem tud belesni, mert az elemzés tárgya emberi ésszel felfoghatatlan, olyan csodálatos tapasztalat, amit semmilyen tudományos vizsgálat nem tud megmagyarázni. Hogyan lehetne megmagyarázni azt, hogy már akkor is szeretett engem az Isten, amikor még semmi közöm sem volt hozzá? Amikor még nem is voltam a gyermeke, csak egy a teremtményei közül; amikor csak Ő ismert engem, én meg tudomást sem vettem róla? Mivel érdemeltem ki Isten önzetlen szeretetét? És mégis elhalmozott jóságával, gondoskodásával, hosszútávú volt bűneimmel szemben, a nehézségeken, bajokon átvezetett, szeretetével megőrzött engem... Visszagondolva erre, megrendítő most azt olvasnom az Igében: „Isten azonban abban mutatta meg a szeretetét, hogy Krisztus már akkor meghalt értünk, amikor bűnösök voltunk.” (Róm 5,8) Ezzel Isten azt fejezi ki felénk: Én akkor is szeretlek, ha te nem szeretsz engem!

„Szeret az Úr, azért nincs még végünk” (JSir 3,22). Isten valóban mindenkit szeret, és személyválogatás nélkül *feltétlen szeretetével* ajándékozza meg az embert, akár tud róla, akár nem. Szeretete bár feltétlen, mégsem cél nélküli. Ő nem tekint közömbösen az emberre, és mindig előttünk jár a szeretetével. Azt mondja az ige: „mert ő előbb szeretett minket” (1Jn 4,19). Lényegéből fakad a szeretete, „mert Isten szeretet” (1Jn 4,8). „A szeretet Isten lényeges tulajdonsága. Kifejezi azt a módot, ahogyan Isten létezik, mint egyedüli lény” (A.W. Tozer). Az Isten szeretete tökéletes, mert Ő maga tökéletes.

A Szentírást olvasva mégis az lehet a benyomásunk, hogy Isten maga is hol feltételes, hol meg feltétlen szeretettel szeret bennünket, és ebben mintha nem volna különbség az ember és az Isten között. Egyaránt találunk igéket mindkét féle szeretetre.

A Zsidókhöz írott levélben például azt olvassuk, hogy „Szenvedjétek el a fenyítést, hiszen úgy bánik veletek az Isten, mint fiaival!” (Zsid 12,7), „mert akit szeret az Úr, azt megfenyíti, és megostoroz mindenkit, akit fiává fogad” (Zsid 12,6), vagy azt, hogy „testi apáink fenyítették minket, és tiszteletben tartottuk őket, nem kell-e sokkal inkább engedelmeskednünk a lelkek Atyjának, hogy éljünk?” (Zsid 12,9). Ha tehát a büntetésétől tartva engedelmeskedünk, nyilván nem arra gondolunk, hogy minden elvárás nélkül szeret az Isten, hanem arra, hogy fiúi kötelességünk teljesíteni a feltételeit, mert ellenkező esetben fenyítést érdemlünk. Ezek az igék arra ösztönöznek bennünket, hogy engedelmes életünkkel nyerjük meg Isten tetszését. Arra utalnak, hogy Isten csak akkor

fogad el minket, ha megteszünk mindent, amit parancsol nekünk, mert ha nem tesszük azt, amit Ő mond, nem leszünk kedvesek előtte. Elveszítjük a szeretetét.

De azt is olvassuk: „Mert irgalmas leszek gonoszúságaikkal szemben, és bűneikről nem emlékezem meg többé” (Zsid 8,12). Ebből Isten feltétlen szeretetét halljuk kicsendülni, mely azt az ígéretet adja, hogy semmi sem foszthat meg bennünket Isten szeretetétől. Hogyan szereti Isten az embert? „Valahányszor megfenyegetem, mégis mindig törődöm vele. A bensőm remeg érte, irgalmaznom kell neki – így szól az ÚR.” (Jer 31,20b)

Hogy is van ez? Kérdemelni Isten tetszését, kedvesnek lenni Isten előtt, félelemmel és tisztelettel tekinteni rá, „Mert a mi Istenünk emésztő tűz” (Zsid 12,29), ugyanakkor irgalmas szeretetében élni, amely szeretet nem tekint érdemeimre, hiszen magamtól sohasem leszek képes Isten szeretetét kérdelemni, ezért úgy fogad el engem, „amint vagyok, sok bűn alatt” – lehetséges volna, hogy Isten szeretete ilyen kétarcú szeretet lenne? Szó sincs róla!

Isten szeretete a kegyelem forrása

A januári presbiteri bibliaórán a Zsidókhöz írott levél 12,12-17 versei alapján hirdette az Igét az esperes úr. Különösen szívemhez szólt a 15. vers: „Ügyeljetek arra, hogy senki se hajoljon el Isten kegyelmétől”. Ez akkor éppen nekem szóló üzenet

ségétől” (Jerry Bridges). A kegyelemmel árad a szívünkbe az Isten szeretete a nekünk adatott Szentlélek által (Róm 5,5), és amikor ez a csoda végbemegy bennünk, magasztaljuk Őt irgalmáért: „Mert szereteted az életnél is jobb, ajkam téged dicsőít.” (Zsolt 63,4)

A kegyelem forrása tehát Isten szeretete. Ebből a forrásból árad ki és hömpölyög a kegyelem árja, mely Krisztus vérével mossa meg és menti meg a bűnös embert. A „Krisztus vére, aki örökkévaló Lélek által önmagát áldozta fel ártatlanul az Istennek” (Zsid 9,14) tisztítja meg lelkiismeretünket attól, hogy a magunk erőfeszítéseiben bízunk Krisztus érdeme helyett. „Mert Isten mindenkit egybezárt az engedetlenségbe, hogy mindenkin megkönyörüljön.” (Róm 11,32)

Isten szeretete a legtökéletesebb szeretet. „Abban nyilvánul meg Isten hozzánk való szeretete, hogy egyszerűen Fiát küldte el Isten a világba, hogy éljünk általa. Ez a szeretet, és nem az, ahogy mi szeretjük Istent, hanem az, hogy ő szeretett minket, és elküldte a Fiát engesztelő áldozatul bűneinkért.” (1Jn 4,9-10). Jézus Krisztus volt az egyetlen, aki engesztelő áldozat lehetett bűneink váltságáért, mert egyetlen volt, aki tökéletesen be tudta tölteni a törvényt, Ő volt a tökéletes szeretet („A szeretet... a törvény betöltése” [Róm 13,10b]). „Jézus helyettünk tartotta meg a törvényt, és ezért vált alkalmassá, hogy helyettünk haljon meg” (Willem J. Glashouwer). Jézus Krisztus volt az egyetlen, akit az Atya nem kegyelemből dicsőített és szentelt meg, hanem az Ő saját

volt a Szentlélektől, mert az ott elhangzott prédikáció és beszélgetés segített tudatosítani azt, hogy Isten felém áradó szeretete nem az én érdememre tekintő szeretet, hanem az Ő ingyenes és meg nem érdemelt jósága. Nem csereviszony, hanem ajándék. Mert Isten ugyan nem köt kompromisszumot a bűnnel, de a bűnös embert nagyon szereti. Ez a szeretetre méltatlan ember iránti isteni kegyelem, mely „nem engedelmségünkől vagy engedetlenségünkől függ, hanem Krisztus tökéletes engedelmes-

érdeméért, tökéletes engedelmisségéért, amint erről bizonyosságot is tett Igéjében: „És aki elküldött engem, velem van: nem hagyott egyedül, mert mindig azt teszem, ami neki kedves.” (Jn 8,29)

A megmenekülést, a szabadulást Isten a kegyelem útján adja, és hív bennünket, hogy legyen a miénk – egyedül Krisztus érdeméért. Vár bennünket, de ez nem elvárás, vagy feltétel, hanem meghívás. Megváltás nélkül is a miénk Isten feltétlen szeretete, de megváltás nélkül bűnös természetünk,

a saját bűneink veszítenek el minket. Mert „*ha nem hiszitek, hogy én vagyok, meghaltok bűneitekben*” (Jn 8,24) – mondja az Úr.

Az ajándék csak annak személyes elfogadásával és átvételével lehet a miénk. De nem pusztán Isten szeretetét kell elfogadnunk (hiszen az mindenkor a miénk, mégsem vált meg önmagában a haláltól), hanem Isten kegyelmét is, amit Jézus Krisztusban ad számunkra bűneink bocsánatára. Ezért mondja az ige, hogy csak Jézuson keresztül vezet út az Atyához (Jn 14,6). Akik hit által befogadták a szívükbe Jézust, azokat a kegyelem „*felhatalmazta arra, hogy Isten gyermekeivé legyenek*” (Jn 1,12). Ők azok, akik „*Istentől születtek*” (Jn 1,13), az Isten kegyelméből újjászülettek.

Ez Isten szeretetének egyik fő célja: az ember újjászületése és megtérése. Az előbbi Isten feltétlen szeretetének isteni dimenziója: amit Isten munkál az emberben Jézus érdeméért, az ember érdemére vagy érdemtelen-ségére tekintet nélkül („*Újjonnan kell születetek*” [Jn 3,7]; „*Új szívet adok nektek, és új lelket adok belétek*” [Ez 36,26]), melyet követ az utóbbi: Isten szeretetének emberi dimenziója, vagyis hogy Isten senkit sem utasít el, aki aláztos szívvel járul elé, hiszen szeretete feltétlen („*Bizonyosan megkegyelmez az ÚR, ha hozzá kiáltasz*” [Ézs 30,19]; „*aki énhozzám jön, azt én nem küldöm el*” [Jn 6,37]; „*mert nem azt akarja, hogy némelyek elveszenek, hanem azt, hogy mindenki megtérjen*” [2Pt 3,9]).

Isten szuverén Úr. Annak adja kegyelmét, akinek akarja, de senkit sem utasít el, aki azt

alázattal, bűnbánattal a szívében kéri („*Mert az Isten szerinti szomorúság megbánhatatlan megtérést szerez az üdvösségre*” [2Kor 7,10]). Az említett bibliaórán az esperes úr világosan megfogalmazta a Zsidókhoz írott levél 12,16-17 versei alapján, hogy Ézsau, aki eladta elsőszülöttségi jogát egyetlen tál ételért, később, amikor örökölni akarta az áldást, azért került

elutasításra, mert nem Isten kegyelméért folyamodott, hanem csak a haszonra vágyott, az Isten szeretetéből származó áldásokra, és így „*a megtérés útját nem találta meg*” (Zsid 12,17).

Isten szeretete által szeretni

Isten gyermekének lenni azt jelenti: kegyelemben lenni és kegyelem által élni. Kegyelemben lenni azt jelenti, hogy Isten szeretete megmentett, kegyelem által élni pedig azt jelenti, hogy Isten szeretete megváltoztatott.

Isten feltétlen szeretetéből fakadó kiváltságnak tekintem azt, hogy Isten úgy ismertette meg magát velem Jézus Krisztusban, mint kegyelmes Isten, Aki lehajló szeretetével előbb gondoskodott rólam, majd kegyelmébe is fogadott. Személyesen megismertem azt az Istent, Aki egyszülött Fiát áldozta fel értem, helyettem és miattam, azért, hogy nekem örök életem legyen. Aki kegyelméből megváltott, és ezért az ismeretért teljes szívemmel és lelkemmel hálás vagyok neki. Ma már Pál apostollal együtt tudom vallani, hogy „*kárnak ítélek mindent Krisztus Jézus, az én Uram ismeretének páratlan nagyságáért*” (Fil 3,7).

Pedig nyilvánvalóan nem a maga teljességében ismertem meg a kegyelmet, mert a büszkeség, hogy Isten gyermekévé lettem, és elfeledkezve arról, hogy „Isten országában nem beérkezett emberek, boldog birtokosok vannak, hanem szüntelenül a megváltásra váró, mindig a cél felé tartó és bizonyos reménységben élő lelkek” (*Jub. Kommentár*), nem tette lehetővé, hogy ugyanaz a szeretet lakozzék bennem, mint a Krisztusé, ami a szeretet cselekedeteit eredményezhette volna.

Mert Isten szeretetének éppen ez a másik fő célja: hogy a kegyelem által szeretett ember ugyanazzal a szeretettel szeresse a másik embert, azaz továbbajándékozza Isten szeretetét (nem a kegyelmet, mert az csak Istentől lehet a miénk). Erről beszél János evangélista, mikor azt írja: „*ha így szeretett minket Isten, akkor mi is tartozunk azzal, hogy szeressük egymást*” (1Jn 4,11); „*aki szereti Istent, szeresse a testvérét is*” (1Jn 4,21); és „*aki szereti azt, aki szülte, azt is szereti, aki attól született*” (1Jn 5,1).

Ha Isten gyermekeként szeretjük az Istent, megismertük, és megértettük, hogy mi csoda hálaival tartozunk az Ő feltétlen szeretetéért, kegyelméért, de mégis erőten bennünk a képesség a kegyelemből való életre, mások szeretetére, az azért van, mert a bűnhöz való ragaszkodásunk miatt még nem jutottunk el a teljességre, életünk teljes megváltozására,

az Isten szeretetének az egész életünket átfogó megismerésére. Pál apostol csodálatosan megfogalmazza az efézusi leveleiben, hogy hogyan lehet teljessé ez az ismeret, amikor arra buzdítja az efézusbelieket, „*hogy a Krisztus lakjék szívetekben a hit által*”, hogy „*így megismerjétek Krisztusnak minden ismeretét meghaladó szeretetét, hogy teljességre jussatok, az Isten mindent átfogó teljességéig.*” (Ef 3,17. 19)

Teljességre jutni, „*isteni természet*” részesévé lenni (2Pt1,4) Isten krisztusi szeretettel betöltökező gyermekének lehetősége. Isten előtt már teljességre jutottunk, mert Jézus „*egyetlen áldozattal örökre tökéletessé tette a megszenteltek*” (Zsid 10,14). Emberileg nézve azonban bizonyosan elérhetetlen a teljesség, mert bár törekednünk kell rá, de soha sem leszünk tökéletesek, amíg evlági életünket éljük. Mégis lehetőség ez a törekvés, mert csak az Isten feltétlen szeretetében meggyökeresedett és megalapozott, Isten kegyelme által táplált és növekvő egymás iránti szeretet által változhatunk meg Jézus Krisztus hasonlatosságára. „*Mert akiket eleve kiválasztott, azokról eleve el is rendelte, hogy hasonlókká legyenek Fia képéhez*” (Róm 8,29). Nem azért kell megváltoznunk, hogy Isten elfogadjon, hanem azért, hogy mi is képesek legyünk egymást úgy szeretni, ahogy Ő szeret bennünket.

Ha valamiért erőfeszítést kell tennünk, amiért küzdenünk kell, és ami igazán oda- szánást igényel tőlünk, az a másik ember iránti szeretet. Különösen ha „*meg sem érdemi*”. Ebből következik, hogy a szeretet és az akarat egymástól elválaszthatatlan fogalmak. C.S. Lewis a „*Keresztény vagyok*” című könyvében ezt így írja le: „*a szeretet keresztény értelemben nem jelent érzelmet. Ez nem az érzelmeknek, hanem az akaratnak egy állapota, ... amit meg kell tanulnunk mások irántában is kifejleszteni.*”

Persze sokkal könnyebb Jézus Krisztust arra „*használni*”, hogy helyettünk szeressen (Erich Fromm találó megállapítása), ezért gyakran megfélemlítünk arról, hogy szeretni nekünk kell. Pedig kegyelem által élni azt jelenti: együttműködni Istennel és úgy szeretem felebarátomat, ahogy Jézus szeret engem. Ez az együttműködve szeretés: az engedelmisség. Isten feltétlen szeretetére engedelmisségem a válasz. Hálából, és nem kötelességből válaszolok, tehát az engedelmisségem nem eszköz arra, hogy kiérdemeljem Isten szeretetét, mert a kegyelem uralma alatt élek (Róm 6,14).

Isten szeretete parancs a szeretetre

A szeretetet az evangélisták, az apostolok, sőt Jézus is gyakran úgy említették, mint

BÓDÁS JÁNOS VALAMIT NEM ÉRTEK

Régóta hiszek Benned, Istenem, s egyre halkulnak bennem a „Miért”-ek, de homályos elmém bárhogy derül is, valamit most sem értek.

Tudom, szeretted minden művedet, mert minden műved magában remek, szeretted a virágot, hisz színében a mennynek színei tündöklenek,

szereted a csillagot – tiszta, fényes, s a követ is: ház lesz, véd, enyhet ad, a harmatot, a forrást: makulátlan, s mert szótlán terem, a fület s a fát,

az állatot, mert törvényed szerint él (s az embernél még a vad sem vadabb) a szitakötőt, fecskét, sast, galambot, méhet s minden zümmögő bogarat,

mik a szivárvány száz színét ragyogják s himporuk, pelyhük, tolluk lágy, puha, szeretted a gyermeket, arcán ott még az ártatlanság égi mosolya,

szép minden műved, hát hogyan szeretnéd, gyönyörködsz bennük... Mind, mind értem ezt, de engem, aki szégyenedre válok, ezt nem értem, hogy engem mért szeretsz?

parancsot, és nem csak azért, mert a törvényen nevelkedett emberek ezt jobban megértették. Jézus is így szól a tanítványokhoz: „Új parancsokat adok nektek, hogy szeressétek egymást: ahogyan én szerettelek titeket, ti is úgy szeressétek egymást!” (Jn 13,34)

Parancsba adni a szeretetet? Ez elsőre elég furcsán hangzik. Mit értett Jézus a „szere- tetet parancsa” alatt? Bizonyos, hogy nem azt mondta ezzel, hogy szeressétek egymást, hogy kiérdemeljétek a szeretetemet, hanem azt, hogy ha szerettek engem: szeressétek egymást! Ha megváltásokat, kegyelembe fogadásokat hálára indít titeket: szeressétek egymást! Azt fejezi ki ezzel Jézus, hogy azzal szerettek engem igazán és valóság- gal, ha egymást szerettek. „A parancs célja pedig a tiszta szívből, jó lelkiismeretből és képmutatás nélküli hitből fakadó szeretet.” (1Tim 1,5) A parancs célja a szeretet, ami az engedelmesség helyes indítékára utal. Ez a hit engedelmessége (Róm 16,26), mely az ember feltétlen szeretete Isten iránt.

És azért parancs, hogy megóvjon minket a bukástól. De nemcsak jelzőtábla, ami segít elkerülni a buktatókat, hanem Isten akarata. Pál apostol is erre figyelmeztet: „Jól vigyá- zatok tehát, hogyan éltek... ne legyetek meg- gondolatlanok, hanem értsétek meg, mi az Úr akarata.” (Ef 5,15. 17) Tehát mindig vizsgál- nunk kell, hogy mi az Úr akarata, hogy mi is mindig Isten akaratát akarjuk.

Nem attól feltétlen az Isten szeretete, hogy nem kötelez semmire, nem tilt és nem parancsol, hanem attól, hogy teljes odaadás- sal a szeretett lény javát akarja, és az egyetlen prioritása, hogy az ember szükségait önmagá- val betöltse. Isten ugyanis – ellentétben az emberrel – tudja, hogy mi a legjobb nekünk, és hogy mire van szükségünk: a Vele való szeretetkapcsolatra. Ő soha, semmilyen kör- ülmények között nem vonja meg tőlünk sze- retetét, de minden erőfeszítése, amiért küzd, és amiért odaszánta értünk szeretett Fiát, Jézus Krisztust, az Ő megváltoztathatatlan, hajlíthatatlan és befolyásolhatatlan akarata arra, hogy – szeressünk. Ezért Istennek nem- csak a szeretete feltétlen, hanem az akarata is.

Emil Brunner svájci református teológus így ír erről „A mi hitünk” című könyvében: „Isten akarata azonban feltétlen. Ő feltétlenül akarja: a jót. Feltétlenül akarja: az enge- delmességet saját maga iránt. Feltétlenül akar: Úr lenni minden felett. Ha ezt nem akarná, nem volna Isten.”

Majd így folytatja: „Azonban az Isten titka még nagyobb. Ennek a szent Istennek az akarata, az, amit Ő feltétlenül akar: a szeretet. Érzülete irántunk: feltétlen szeretet. Ő ön- magát nekünk akarja adni, minket önma- gához akar vonni és önmagához kötni. Ő a közösséget feltétlenül akarja. Azért teremtette Isten a világot, hogy magát közölje. Azért teremtett minket, hogy közösséget támasz- son, hogy velünk közössége legyen. Ezért nem hagyta sorsára a világot, az emberiséget, mely róla semmit sem akart tudni. Ezért futott az eltévelyedett emberiség után, mint ahogy az édesanya utánaszalad hűtlen gyermekének a városba, minden utcácskába, míg csak meg

nem találja, jóllehet mindenki lebeszéli és azt mondja neki: Ugyan, nem szégyenled magad, mit szaladsz egy ilyen csacsi gyerek után, igazán nem érdemli meg. S az édesanya még- sem tud mást mondani, csak annyit: Mégis csak az édesanyja vagyok. Íme, így van Isten. Így mutatja meg magát Jézus Krisztusban, olyannak, akinek még az sem sok, hogy min- den emberi szennybe alászálljon s engedje magát azzal befrecskelni és beszennyezni,

mert egyszerűen utánaszalad gyermekének, hogy az el ne vesszen. „Mert azért jött az em- bernek Fia, hogy megkeresse és megtartsa, ami elveszett.” Ez a könyörülő Isten.

Vessük ezt össze azzal, amit az Isten felségéről és szentségéről mondtunk, hogy ennek a szeretetnek a nagyságát megérthes- sük. Abban, hogy egy koldus egy másik koldusnak kezét nyújt, nincs semmi különös. Azonban ki hallott már valami ahhoz fog- hatót, hogy egy király azért szálljon le pa- ripájáról, hogy egy koldussal kezét fogjon? Hogy a mennyei király, kinek felsége meg- foghatatlan, leszáll, hogy hűtlen gyermekét szennyében és nyomorúságában megkeresse: az nem más, mint az Isten szeretete, úgy, amint azt az evangélium és egyedül az evangélium hirdeti. És mi, a koldusok? Tud- nunk kell, hogy miféle király szállt ott alá, és jött le hozzánk. Meg kell rémülnünk, meg- látva Istennek szentségét és a bűneinket, hogy Isten a szívünket aztán szeretete által en- gedelmessé tehesse. Isten feltétlenül akarja azt, hogy mi szeretete akaratának nagyságát és komolyságát megismerjük, és engedjük, hogy Ő azzal vezessen bennünket. Szívünk olyan, mint valami erődítmény, melyet Isten meg akar hódítani. A szeretetével akarja meghódítani. Boldogok vagyunk, ha szere- tetétől legyőzve feltárhathatjuk Előtte kapuin- kat! Jaj nekünk azonban, ha nem ez történik, ha elzárjuk szívünket az Isten feltétlen akarata, az Ő szeretetének akarata előtt! Ha nem adjuk meg magunkat Isten szeretetének, akkor majd haragjában kell megéreznünk akaratának feltétlen voltát.”

Puskás Attila

SEBESTÉNY-JÁGER ORSOLYA

AZ AJTÓ

(Jel 3,20)

Még sok év távlatából is úgy hiszem, pedig időm homokórája lassan leperreg, nem volt nagyobb és szebb tettem annál, mint hogy Téged a szívembe engedtelek.

A RÁNCTALAN KENYÉR

(Lk 6)

Lombsuhogás és hóesés, szívünkben legyen Ő a meder, mint tölgyfák tükát forrás viszi tovább szelíd erővel, hogy ne sodródjon el.

A lombok útja úgyis körbe ér, ha rendeltetett pályáján halad. A dolgod csupán, hogy megtaláld e Nagy Körforgásban végre önmagad.

S ha átadtad minden kincsedet, a kezdő a végponttal összeér. Gyermek maradsz, mintegy időtlenül. Tanítson erre a ránctalan a tenyér.

JEREMIÁS

Vállaimra vettem az igazság világát, legszentebb világát: a fénylőt.

Te tetted rám, hogy magadhoz emelj, mint elhintett magból, az égig érőt.

Rőt utak között porölycsapás vagyok - házból elűzött zord zarándok.

Köröttem pusztá. Fölöttem tűz. Már bennem lobbannak azok a lángok.

S mint álmos anyagot formáltál kezeddél - hűen hajolva a

hiú anyaghoz, értő kezekkel tapasztottál össze, hogy közeledni merjek a csillagokhoz.

Így indulok. Vállamra véve járomdat, szavad Igéjét, szavad világát, mely mindörökkön át békességet ad s védőn világít - akár a fáklyák.

EGYHÁZUNK INTÉZMÉNYES DIAKÓNIAJA

VALÓBAN SZABADOK

A Református Iszákosmentő Misszió munkája Dömösön, a Magyar Kékkereszt Egyesület Addiktológiai Rehabilitációjában

Gyülekezetünk tagjai közül az elmúlt évtizedekben többen személyesen tapasztalhatták meg, hogy Dömösön nem csak a Duna „fordul meg”, hanem sok iszákos ember élete is. Néhány hónappal ezelőtt – diakóniai tanulmányaim keretében – nekem is lehetőségem nyílt megismerni az ott folyó munkát, amit hálás szívvel szeretnék bemutatni.

Az intézmény működésén túl fontosnak gondolom megismerni a szenvedélybetegségek teológiai megközelítését, melyhez segítségül hívtam *Némethné Balogh Katalin* intézményvezető, valamint *dr. Nagy István* református lelkész gondolatait.

Az iszákosságról

„Ha az érintett családtagokat is számoljuk, akkor az azt jelenti, hogy szinte nincs olyan magyar család, ahol a közeli

vagy távoli rokonságban ne lenne alkohol problémával küszködő ember.

Nagyon gyakran hangzik el a kérdés, hogy miért iszik valaki, vagy miért vált alkoholfüggővé. A hit oldaláról nézve: az ember az élő Istennel való kapcsolatra teremtett, felelős lény, aki elszakadt teremtő Istenétől, és éppen ezért hiányt szenved. Ez a hiány csak akkor szűnhet meg, ha Istennel újra közösségben él, és megtapasztalja ennek az örömet, békeségét. A szenvedélykeltő szerek minden másnál job-

ban tudják hamisítani az Istennel való kapcsolatot élményét.

A misszió kezdete

Az alkoholfüggők közötti keresztyén mentő munka a XIX. századi egyházi megújulási, ún. belmissziói mozgalmak gyümölcse. Ez a mozgalom az ipari forradalom következtében városokba áramló, gyökértelessé vált, egyháztól elidegenedett, nyomorúságos körülmények között élő munkások segítségére születt, így indult meg először Németországban az egyházi szociális munka, az ún. diakónia, magyarul szeretetszolgálat. A XIX. század második felében elindultak a mértékletességi mozgalmak Európában és Amerikában is. Ezek első szorgalmazói, szervezői protestáns lelkészek voltak, akik felismerték, hogy a megelőzésben és a gyógyulásban döntő szerepe van a lelkigondozásnak.

A Kékkereszt megalakulása

Magyarországra egy délvidéki iparos révén jutott el ez a mozgalom, aki italozása miatt tönkrement, majd külföldre utazott és ott találkozott a Kékkereszt segítségével. Hazatérve lelkesen fogott hozzá a munkához. Az egyesület Budapesten a magyar református belmisszió egyik központjában alakult meg. Hazánkban ugyanúgy, mint nemzetközi szinten mindvégig az volt jellemző, hogy a szolgálatot elsősorban protestáns lelkészek végezték, de az egészségügygel együttműködve: a segítségnyújtásban tehát a keresztyén „módszerek” mellett mindig jelen voltak más, az egészségesebb életet támogató ismeretek.

A Református Iszákosmentő Misszió megalakulása

Csak a hallgatás évtizedei után, azaz a nyolcvanas évektől lehetett az alkoholizmus-

ról, mint társadalmi devianciáról beszélni és kapott újra lehetőséget az egyház is missziói, diakóniai munkára. Az első ilyen munka éppen az alkoholfüggők között indulhatott meg a református egyházban 1981-ben, ezután egyre több területen szűnt meg az állam szociális gondozói privilégiuma. Az egyházi munka formája az egyhetes gyógyító konferencia volt, évente 5-6 alkalommal, orvosok részvételével, akik segítették munkájukkal a konferenciát.

Siklós József református lelkész, a misszió első és meghatározó vezetőjének hirtelen, tragikus halála után fontos állomáshoz érkezett el a missziói munka. 1984-től Balog Zoltán református lelkész vette át a misszió vezetését, és 2006-ig feleségével együtt a munka meghatározó személyisége. A református lelkészekből és orvosokból álló munkatársi közösség az ő vezetésével arra a döntésre jut, hogy nem egyházi elvonóként akarunk működni, de nem is a szakma, a tudományos felismerések kizárásával. *Így született meg az elvi elhatározás az egészségügygel való együttműködésre a keresztyén*

alapon nyugvó segítségnyújtásban. A munka mindmáig az ott lefektetett elvi alapokon nyugszik.”¹

A dömösi otthon feladatai, ellátási területe

Alapfeladata:

- Fekvébeteg ellátás keretében, szenvedélybeteg (elsősorban alkohol- és egyéb mentálhigiénés problémákkal küszködő) emberek részére gyógyító, rehabilitációs és utógondozó terápiás szolgáltatás biztosítása.
- Családterápia alkalmazásával a hozzátartozók támogatása, segítése. Az alkoholizmus a család, illetve a kapcsolatok betegsége is.

Specialitás:

- Keresztyén meggyőződés alapján végzett lelkipozózkodás, pasztorál pszichológia, zeneterápia, milió terápia.
- Kis- és nagycsoportos foglalkozások, személyes segítői beszélgetések; gyógyult sorstársakkal való találkozások; felvilágosító előadások.
- Az intézmény koedukált; lehetőség van szenvedélybeteg házaspárok közös szobában történő elhelyezésére is.

Működési engedélye 65 ágyra szól, ebből 30 ágyat finanszíroz az OEP.

Az egészségügyi ellátórendszer keretein belül, biztosítási jogviszony alapján, háziorvosi beutalóval; vagy önköltséges alapon vehető igénybe az ellátás, országos illetékséggel.

Az intézmény Dömös belterületén, csodálatos panorámájú hegyoldalban helyezkedik el.

A légkör

Szemben a pszichiátriai-addiktológiai kórházi osztályokon jellemzően tapasztalható körülményekkel (nyomasztó légkör, leszedált, a gyógyulásban kevésbé motivált betegek), Dömösön egészen más hangulat veszi körül az embert.

Kórterem helyett otthonosan berendezett lakoszobákkal találkozunk. A betegek nem szobáikban, hanem a közösségi helyiségekben tartózkodnak; a csoportfoglalkozásokon aktív részvétel jellemző; érezhető a bizalmi légkör betegek és segítőik között.

Dömösön egészségügyi, **intézményi kezek között valósul meg a keresztyén felebaráti szeretet gyakorlása**, aminek köszönhetően (az utánkötetések adatai alapján) körülbelül 30%-osra tehető a poharat letevő, iszákosságból gyógyuló emberek aránya. A szenvedélybeteg-ellátásban ez kimagasló eredmény.

Utógondozás – Rehabilitáció

„Az utógondozás szerepe az alkoholbeteg és szűkebb környezete számára kiemelkedően fontos. Az otthonból mindenki korábbi környezetébe tér vissza. Minden marad tehát a régi: a család, a barátok, a munkahely, a kollégák, a problémák, a megoldandó feladatok éppen azok és ugyanolyanok, mint a gyógyítást megelőzően. Csak az ember lett más. Másképp dönt, másképp viselkedik, a korábbi életére jellemző szorongás és állandó belső feszültség helyét a békesség és az öröm foglalja el, szenvedélye pedig gyakran már eszébe sem jut, mert nincs többé szüksége rá. Ennek az állapotnak a megtartása a lélek kondíciójának folyamatos karbantartásával érhető el. Ezért az otthon a gyógyító heteken kívül évente több alkalommal utógondozó hetet, továbbá munkaterápiás lehetőséget biztosít.

A Kékkereszt csoportok

A gondozottak a dömösi gyógyító hetek után a lakóhelyükhöz legközelebb eső csoportban önkéntes alapon részt vesznek. A

közösségvállalás gyakorlása, közös feladatok elvégzésének, az egymásra való figyelésnek a tanulása is itt történik. Nincs korlátozott ideje, akár élete végéig járhat a csoportba a függőségéből szabadult ember. A társadalomba való teljes visszaailleszkedésnek azonban része az, hogy egy-egy gyülekezeti közösségbe is beépülnek a gyógyult szenvedélybetegek, és ott aktív, feladatot vállaló tagok lesznek.

A csoport mellett lelkipozó tevékenykedik, aki bibliai üzenettel szolgál. Éneklés, imádság, őszinte beszélgetés (tapasztalatok, problémák megosztása) a része a 1,5-2 óráig tartó közösségi alkalmaknak. Vannak közösségek, akik hosszabb együttlétekre, kirándulásokra mennek. Csoporton belül különösen, de a közösségek között is működik egymás kiségetése.”

A szenvedélybetegség teológiai megközelítése

„A szakirodalom általában a látványosan romboló szenvedélyeket tárgyalja, de jelle-

généül fogva sokkal több dolog tartozik ide, mint gondolnánk. Igaza van Gyökösy Endrének: „Bármi, ami szenvedélyünké válik, erősebb nálunk. Ő az úr felettünk, beosztja időnket, útjainkat, erőnket, pénzünket, életünket.”

Az alkohol mellett a gyűjtögetés, a munka, a játék is mind ide tartoznak. Sőt, tipikus magyar szenvedélynek nevezhető a hasunk. Nemcsak a krétaiaikról mondhatta ezt el Pál apostol, hanem rólunk is. (Fil 3,19) Az istentiszteletéről való távolmaradás okai között milyen gyakran szerepel a főzés, mert otthon kitör a családi botrány, ha 12 óraker nincsen asztalon az ebéd.

A Szentírás alapvető üzenete, hogy amit Isten teremtett, az jó! (A héber kifejezés szerint „céljának megfelelő”). Ha Isten jónak gondolta el, akkor az ember biztosan élhet vele. Ebben a szellemben gondolkodott Jézus is, amikor a tisztá – tisztátalan kérdésében próbára tették a farizeusok. „Nincs semmi, ami kívülről jutva az emberbe tisztátalanná tehetné őt, hanem ami kijön az emberből, az teszi tisztátalanná.” (Mk 7,15)

„...valóban szabadok lesztek” (Jn 8,36)

ALKOHOL, DROG, DEPRESSZIÓ?

A Magyar Kékkereszt Egyesület pomázi csoportja segítséget szeretne nyújtani azoknak, akik úgy érzik, szenvedélyükre nincs megoldás.

Keressen fel minket!

Olyan emberek tudnak segíteni, akik az Ön gondolatain már túl vannak, elfogadták Isten szabadító kegyelmét, ma már gyógyszerek és félelem nélküli, megköttözöttségükéből szabadult **szabad emberek**.

Találkozásainkon őszintén beszélhet gondjairól; ahol mindenki őszintén beszél magáról.

Közösségünk lelki vezetőkből, egyesületi tagokból, szabadult, vagy szabadulni vágyó szenvedélybetegekből, önkéntes segítőkből áll. Meggyőződésünk, hogy a hit és a szeretet segít minden akadály leküzdésében.

Jöjjön nyugodtan, mert Jézus Krisztus nem személyválogató!

Szeretettel várunk mindenkit, aki

- olyan mélyen van, hogy mélyebben már nem lehet, és segítségre, tanácsra vágyik;
- valamilyen szenvedély rabja, és úgy érzi, hogy nincs segítség;
- ha családjában, ismerős vagy baráti körében van olyan, aki segítségre szorul, és Ön segíteni szeretne.

Alkalmunk helye:

Pomázi református gyülekezeti ház (2013 Pomáz, Hősök tere 1.)

Alkalmunk ideje:

Minden kedden 18 órától.

Felvilágosítás:

Lelki vezető: Nyilas Zoltán (tel.: 06-26-325-297)

Csoportvezető: tel.: +36-70-624-5000

Bővebb információ:

Pomázi Református Lelkészi Hivatal (2013 Pomáz, Hősök tere 1., tel.: 06-26-325-297) www.kekkkereszt.org

Ugyanakkor az is igaz, hogy minden szenvedéllyé válhat. Az alapképlet mégis ez: semmi nem szenvedély önmagában. Min fordul meg a dolog? A válasz egyértelmű: ha a céljának, rendeltetésének nem felel meg. Példaként hadd említsem az alkoholt.

A Biblia többször szól a borról. A szőlőtöke Isten kedves ajándéka: „sarjasztasz bort, ami felvidítja az ember szívét.” (Zsolt 104,15) Jézus első csodája is a borral kapcsolatos, midőn Kánában a bajba jutott családot kiségti. Pál apostol így biztatja a fiatal Ti-

Ha végképp nincs pénzem már, következik a lopás, rablás, s előbb-utóbb a börtön. Tehát tönkretesz szociálisan. De nem csak így. A Példabeszédek könyve a szellemi – lelki leépülést is elének tárja: „Szemed zavaros dolgokat lát, te magad pedig össze-vissza beszélsz”. (Péld 23,33)

A szenvedélynek mindig pótlékszerepe is van, egy elvesztett harmónia, megingott egyensúly helyreállításra törekszik. Ez a paradicsomon kívül élő ember életének tartozéka. Csakhogy a pótlék becsap, és nem old meg semmit.

Mit tehetünk a szenvedélybetegekért?

Biztosnak kell lenni abban, hogy a szenvedély megkötözöttéi megszabadulhatnak. Ha van igazán sajátos mondanivalónk, akkor az éppen a szabadítás, mert hitünk lényege a szabadító Jézushoz fűződő kapcsolat.

Az egész Biblia elsődleges gondolata a szabadítás. Az Ószövetség nagy üzenete első renden nem a teremtés, hanem a szabadítás. Az Újszövetség még világosabban beszél a szabadításról. Jézus neve is, de egész tevékenysége egyaránt erről szól. Az ő szabadítása valódi. „Ha a Fiú megszabadít, valósággal szabadok lesztek”. (Jn 8,36)

Erre az alapra kell minden gyógyító tevékenységünket helyezni. Ráadásul ez olyan lehetőség, amellyel igazában csak az egyház számolhat.

Minden gyógyulás alapfeltétele a gyógyulni akarás. Nem véletlen, hogy Jézus megkérdezte a betesdaie betegétől: „akarsz-e meggyógyulni?”. (Jn 5,6) A gyógyulni akarás fél gyógyulás. A nagy gond az, hogy a betegek jó része nem akar igazán gyógyulni. A nagy kérdés: lehet-e motiválni az illetőt? A büntetéssel (elválás, elbocsátás a munkahelyről, börtön stb.) nem sokat érünk el. Sokkal inkább az evangélium gazdagságának felmutatásával, meghirdetésével motiválhatnánk. A legfőbb mozgató azonban a példaadás. Különösen fontos itt a megsza- badultak bizonyágtétele.

A gyülekezet hozzáállásának formálása

Sajnos gyülekezeteinkre általában nem jellemző a közösség, inkább közönség vagyunk. Ez azonban nehezé teszi az integrálást. Hitre jutottaink, a keresők és a szenvedélyekből megszabadultak nem tudnak hová kapcsolódni. Ily módon csak visszaesés lehetséges. Ezért gyülekezeteinket nevelni kell, különösen a perifériára sodródottak irányában kell felelősségüket felkelteni.²

¹ Némethné Balogh Katalin: Az addiktológiai konzultáció kapcsolata a szenvedélybetegek keresztyén rehabilitációjával. Szakdolgozat. Semmelweis Egyetem, Addiktológiai konzultáns szak, 2010.

² Dr. Nagy István: Diakónika. Jegyzet. Károli Gáspár Református Egyetem Tanítóképző Főiskolai Kara, Nagykőrös, 2011.

Óváryné Herpai Dóra

mótheust: „ezután ne csak vizet igyál, hanem gyomrodra és gyakori gyengélkedésedre tekintettel élj egy kevés borral is.” (1Tim 5,23) A bor tehát ajándék Isten teremtési rendje szerint. Az ajándékok azonban visszajára fordulnak, ha nem Isten rendeltetése, rendje szerint élünk vele. Az isteni mérték pedig ez: „egy kevés”. Ha ezt figyelmen kívül hagyjuk, azaz engedetlenek vagyunk, Isten ajándéka vesztünket okozza. Erről szól mindjárt a Biblia elején Nőé története. (1Móz 9,20–23) Szőlőművelő lett – eddig az ajándék – de megrészegedett, mert a mértéket elvesztette.

Ha tehát a szenvedély teológiai gyökereit keressük, azt látjuk, hogy az alapja az Isten iránti engedetlenség. Ez a bűnnek is a lényege. Tehát a bűn és a szenvedély azonos tőből fakadnak. Így bátran ki lehet mondani, hogy a szenvedély bűn. Engedetlenség Isten parancsa iránt. Az ember pedig nagyon kész erre.

A szenvedély megkötöz, rabbá tesz: Nem tudok megenni nélküle. Muszáj magamhoz venni. És itt lesz ördögivé e dolog. A rabság aztán egy egész lavinát indít el. Mivel nem tudok nélküle élni, minden körülmények között meg kell szerezni. Szép csendesen megkezdődik az elszegényedés.

Siklós József „Pohárcsere” című könyvének döbbenetes tükröt tartó verse a 23. Zsoltárt az alkoholista szemszögéből értelmezi:

A Pohárcsere előtt:

„A Szeszkirály az én pásztorom: mindig szűkölködöm. Árkok mélyén nyugtat engem és zavaros vizekhez terelget engem. Lelkemet tönkretesz, a hamisság ösvényein vezet engem, hatása kedvéért. Még ha a nincstelenség árnyékának völgyében járok is, szüntelenül reszketek, mert te velem vagy; a te fullánkod és a te marásaid, azok gyötörnek engem. Üres asztalt terítesz nekem az én családom előtt; elárasztod fejemet búbánattal; csordultig van a poharam keserűséggel. Bizonyára pusztulás és nyomor követnek engem életem minden napján és az ördög tanyáján lakozom mindörökké, hacsak meg nem térek.”

És a Pohárcsere után:

„Az ÚR az én pásztorom, nem szűkölködöm. Fűves legelőkön terelget, csendes vizekhez vezet engem. Lelkemet felüldíti, igaz ösvényen vezet az ő nevéért. Ha a halál árnyéka völgyében járok is, nem félek semmi bajtól, mert te velem vagy: vesszöd és botod megvigasztal engem. Asztalt terítesz nekem ellenségeim zeme láttára. Megkened fejemet olajjal, csordultig van poharam. Bizony, jóságod és szereteted kísér életem minden napján, és az ÚR házában lakom egész életemben.” (23. Zsoltár)

Vannak korszakok, amikor az embernek az átlagosnál is nagyobb szükség van az erkölcsi iránymutatásra. Különösen olyankor, amikor a tömeget felülről hiszterizálják, s bizony nehéz megtalálni az egyedüli helyes, vagyis krisztusi útmutatást, cselekvést, kiállást. Ilyen időszak volt Pomáz történetében a svábok elűzése. A vesztt háborút követően sokan keresték az okokat, okozókat. És sokan hitték a legkönnyebb és persze hamis választ: az átélt szörnyűségekért a magyarországi németek, a svábok egyenként felelősek. És innen már csak egy lépés volt a kollektív ítéletalkotás, büntetés.

Ebben a korszakban mutatta meg nem csupán a híveinek – akiket egyébként a kitelepítés személy szerint nem érintett –, hanem a pomáziak összességének is Demeter József református lelkész, hogy miként szabad, sőt kell egy ilyen eseményhez viszonyulni.

Mielőtt a beadványt teljes terjedelmében közzétennénk, néhány szó a pomázi svábokról.

A népcsoport a XVIII. században érkezett a faluba. Nem közvetlenül a nagy német betelepítések által – Pomáz ez nem érintette –, hanem a környező túlnépesedett falvakból. A svábok az itteni népekkel békében éltek és szorgalmuk által gyarapodtak.

A második világháborút követően a magyar kormány úgy döntött, hogy él a nagyhatalmak által nyújtott lehetőségekkel, s kitelepíti a magyarországi németeket.

Pomáz élén a háború után néhány évig – mint az országban mindenütt – úgynevezett Nemzeti Bizottság állt. Nem egészen két héttel a kitelepítés előtt, a testület 1946. február 28-i ülésen hangzott el Demeter József beadványa:

„Nemzeti Bizottság, Pomáz
Igen Tisztelt Nemzeti Bizottság!

Önök a község reprezentatív testülete. Engedjék meg, hogy pár percre igénybe vegyem szíves türelmüket. Olyan úgyről szeretnék pár emberi szót szólni, amelyik nemcsak, hogy mindnyájunkat érdekel, de éppen most folyik községünkben, s amelyikben a Nemzeti Bizottság tehet, illetve elmulaszthat egyet s más.

Azt hiszem, velem együtt sokan vívódunk lelkiileg ezzel a sváb-kérdéssel. Aki szeret gondolkozni, annak a számára nem olyan egyszerű az egész probléma, mert nemcsak egy szempontból nézi, sőt szeretné összeegyeztetni a sok különféle nézetet. Van is olyan fontos és nagyjelentőségű ez a kérdés, hogy megérdemelje a különféle szempontok összeegyeztetését, amikor is aztán úgy lehetne végrehajtani, hogy nemcsak a percnyi ma, de a tíz, ötven, vagy száz év múlva jövő holnap is igazolná eljárásunkat.

Demokratikus világban azt hiszem szabad, sőt szükséges is véleményt nyilvánítani, kritikát mondani (legalább is a demokrácia klasszikus hazájában: Angliában ezt így lát-

tam). Én pedig most egy pár komoly szót szeretnék szólni az egész kérdés mai formájában való rendezése ügyében. Bizton remélhetem, hogy nem érhet olyan vád, mintha a vérségi kapcsolatnak bármilyen – akárcsak tudatalatti – hangja szólalna meg bennem, mert magyar vagyok, minden porcikámban és minden gondolattal. Lepatogna rólam az olyan vád is, hogy mint egy

érdekeltségek, rétegek végeztek. Azt hiszem, nagyon sok józanul gondolkodó magyar emberrel együtt tarthatok komolyan attól, hogy ez a kérdés is olyan lesz, amit a történelem nem fog teljes egészében igazolni. Nem fogja igazolni azért, mert alapja ennek a lelkek mélyén sokszor titkon meghúzódó bosszú érzése – a visszafizetés, a megtorlás gondolata. Ezt a gondolatot pedig

gyülekezet lelképásztora talán híveimet védem és óvom (ami egyébként kötelességem volna), hiszen tudott dolog, hogy a pomázi református egyházban nincs más, csak színmagyar ember. De éppen ez a teljes érdektelenség – amihez hozzájárul meg az is, hogy mióta itt vagyok, e rövid és különösképpen eseménydús időszak alatt időm sem volt arra, hogy a falu német ajkú lakosságát személy szerint megismerjem –, éppen mondom ez a teljes kívülállás tud talán tárgyilagossá tenni, és segít abban, hogy mondandóimat elvi síkba helyezzem át, és ne egyesekről beszéljek, hanem az egész problémáról és annak folyamatban lévő rendezéséről.

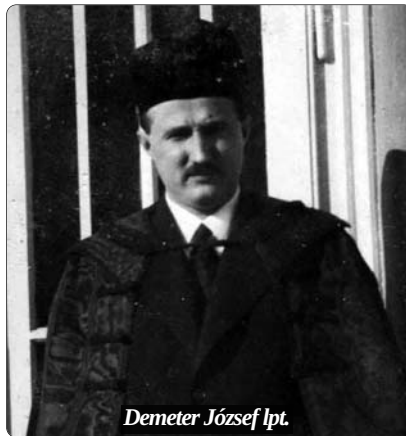
Soha nem éreztem még olyan erősen, mint most, amikor kész a névsoruk és szinte már látjuk a vonatot, amelyik innen is elviszi őket, hogy itt a nyilas-német világ zsidókérdésének rendezése ismétlődik meg egy más – elismerem szelidebb – formájában. És éppen az fáj, hogy minden egyéb külső látzat ellenére úgy kell éreznem, hogy az indulat mindkét dolog mögött ugyanaz. Akkor a magyar nép egy része (külső nyomásra) meg akart szabadulni az ország egy rétegétől... Ma meg akar szabadulni egy másik rétegtől. Van okunk ugyan azt hinni, hogy ez is főképp külső indításra és irányításra történik. A józan, kiegyensúlyozott és távolabbi is néző magyar nép tömegeiben azt sem, és ezt sem kezdeményezte, és nem is akarta. Ránk erőltették. Belelovaltak. Végrehajtották. De az árat, az utólagosan számlát nekünk kellett és kell ezekért kifizetni. Pedig a történelem még azt sem mindig igazolja, amit széles néprétegek vittek végbe – mennyivel kevésé azt, amit kisebb csoportok,

még soha nem igazolta és nem hagyta jóvá az idők múlása, a történelem.

Ki akarom tehát fejteni azt a véleményemet, hogy lelkelem legmélyén nem tudom helyeselni a kérdésnek mostani formájában való elintézését. Tudom, hogy sem én, sem Önök nem segíthetünk rajta, de tudom azt is, hogy jogunk van megalkotni és kifejezni véleményünket. A zsidókérdés közelmúltbeli módszereit és elintézését sem helyeseltük. És milyen sokan voltunk egyek akkor a nem-helyeslésben. De milyen méltán érthette később a vád azokat, akik hallgattak, hogy miért nem emelték fel szavukat ellene – hogy miért nem formáltunk ki olyan közvéleményt, amelyik lehetetlenné tette volna a kérdés olyan formájú elintézését.

Tudom, hogy a sváb-kérdést másképpen kell nézni. És hogy a végrehajtás sem lesz brutális. Sőt megpróbál humánus, emberies, igazságos lenni. Tudom azt is, hogy ez a 400 éves kérdés milyen dialektikus, szinte feloldhatatlan problémákat rejt magában. Aki a magyar múltat ismeri, annak tudnia kell, hogy az osztrák-német Habsburg uralom, sváb idetelepítések mit jelentettek a magyarság számára. A magyart koldussá, végül némétté tenni – ez volt a végső cél. Ezért folyt az ellenreformáció. Szenvedtek a gályarabok. Ezért kellett elbukni Rákóczi-nak, Kossuthnak. Ezért folyt az ellenreformáció. Szenvedtek a gályarabok. Ezért volt a gyász-évtized: Kollonicsok, Bachok rémuralma. Ezért vittek bele érdekeink ellenére háborúba. Ezért volt Trianon és 1944. október 15. Vér, könny, gyász, leverettetések, Amerikába kivándorlások, szegénység, hárommillió földnélküli magyar és egyebek, szinte máig.

És ugyanakkor, amikor ezeket tudjuk és látjuk, kell látni azt is, hogy függetlenül vezetőitől és császártól, élt itt pár száz éven át egy szorgalmas, tiszta, igyekvő, földművelést, gyümölcskultúrát, állattenyésztést fölvirágoztató, alapjában jámbor népcsoport, akik néha-néha – elvakítva – szembekerültek a magyar néppel, de általában jól megvoltak egymás mellett, s ha rajtuk állt volna, talán még egészen be is olvadtak volna. Ha nem izgatják őket pángermán uszítók, sőt nagyon sok közülük minden izgatás ellenére is igyekeztek jó honpolgárrá, magyarrá válni és fölvirágoztatni e földet. Nem egy, de sok Ankerschmidt élt ezen az áldott magyar földön, és nem kicsi, dolog most az, hogy száz-ezreket, családokat, e hazáért vérüket ontó őseik idejétek, kitenni őket abból a házból, melyet apáik, vagy nagyapáik építettek, kiszakítani abból a közösségből, melybe belenőttek. – Igen színünk, lelkünk azt mondja, menjen, aki németnek érzi és vallja magát! Aki válságos időkben szembefordult a nemzet igazi érdekeivel (Volksbund, SS), de vajon miért menjen az, aki német anyanyelve ellenére – amiről végre is nem tehet – és ez nem is bűn, magyarnak vallotta magát. – Miért menjen az, aki akkor, amikor a német nép csillaga igen fényesen ragyogott, és amikor a német-érzelműek siettek levakarni magukról mindazt, ami magyar máz volt rajtuk, aki ekkor mégis magyar nemzetiségűnek vallotta magát! Büntessünk most valakit azért, amiért amikor a többi német megvette, mert bizonyosságot tett magyarságáról?! Ez a pont fájhat a legjobban az egész sváb-kérdésből annak, aki józanul gondolkodik.

Demeter József lpt.

ez, és lesz-e megállás? – A háború lelki rombolásaiban meglódukt, gátat tört, aljas tömegindulatok nem fognak-e holnap új áldozatot, új kitelepítendő, kifosztandó rétegek után nézni? – Nem következik-e majd ez után ilyen, vagy olyan népcsoportok, felekezetek, vagy politikai pártok, vagy társadalmi osztályok hasonló eljárás alá vonása? – Még én őt... Holnap már engem... Közben az indulatok szabadon lobognak, a gyűlölet, bosszú tüzei égnek, és egyik elintézett réteg a másik után ökölbesorított kézzel vár az alkalomra, a visszaütésre. – És nem egyszerűbb lett volna-e a sváb-kérdést a Budapest környéki és általában egy tömegben élő sváb-gyűriúk felrobbantásával, a magyar falvakba való széttelepítéssel, teljes értékeiknek elvihetésével és munkájuknak a magyar jövődbe való beépítésével megoldani?

Vagy miért menjen az az öreg, aki becsületben itt élt 60-70 esztendő, ami már roskatagon a sír felé ballag, miért menjen az, aki még a német anyanyelvű iskolázásnak is elene volt. Miért menjen a gyerek, kinek szülei, testvérei maradhatnak? Keresztyén emberhez, Krisztus tanítványához méltó az, hogy elszakítsunk gyermeket szülőktől, testvéreiktől? ... És az után: miért nem viheti el, vagy adhatja el szabadon egy életen át összegyűjtött javait, bútorait, értékeit? Miért engedjük folytatni a magyar életben azt a gyakorlatot, hogy egyeseket, csoportokat, kasztokat törvényes látszattal szinte minde nélkül ki lehet forgatni, lehet költöztetni, deportálni, kitelepíteni, rekvirálni, az után mások verejtékével szerzett javakat lehet osztani, kiigényelni, kisorsolni? – Hová vezet

Ezek nagy kérdések. És közben elkövethetünk olyan hibákat, amelyek nagyon visszaüthetnek. De még, ha soha sem lenne földi felelősségrevonás ezekért, megítél bennünket érte már most a lelkiismeretünk hangján át megszólaló Isten. És ez az ítélet – a népek, örök Urának ítélete súlyosabb, következményeiben is mélyrehatóbb, mint bármilyen más emberi földi ítélet.

Végezetül pedig Tisztelt Nemzeti Bizottság, érzem, hogyha egyesek, vagy akár mind is Önök közül úgy érezne, mint én, és helyeselné felfogásomat, akkor is fennmaradna és élénk meredne a súlyos lehetetlenség: nem sokat, szinte semmit sem tehetünk... a dolog elvégeztetett, őket vonatra rakják és elindítják... Miért kellett hát mindezt előadni és felsorolni? Ennek több oka van:

1. Jó a problémákat több oldalról megvilágítani és leszámolni az egyoldalú beállítottsággal. Szűklátókörűséggel. Esetleges pártszempontokkal.

2. Nem felesleges tisztázni nézeteinket, az örök magyar sors nagy kérdéseivel kapcsolatban. És rádöbbenni arra, hogy jó sors, vagy balsors, jutalom vagy ítélet azért jön reánk, amiért és ahogyan mi magunk intézük dolgainkat.

3. Ha egy ilyen kis testület nem is sokat tehet, és szava nem hallatszanék is messze, száz és száz falusi és városi N. B. határozott fellépése tudna egy egységes közvéleményt kialakítani és módosíthatná például a sváb-rendelet legsérelmesebb részének: a német anyanyelvű, de magát magyar nemzetiségűnek vallott és ez által mellettünk hitet tett svábok kitelepítésének ügyét. Maga a Miniszterelnök is csak a német nemzetiségűek kitelepítéséről beszélt a képviselőházban, s mi úgy látjuk mégis kiviszik a német anyanyelvűeket is.

4. Helyi szempontból sokat enyhítene a N. B. egyöntetű fellépése ilyen és hasonló esetekben, különösen, ha hangoztatni menénk a kollektív felelősségre vonás helytelen alapelve helyett az egyéni elbírálás szükségességét.

FEHÉR JÓZSEF ÍTÉLET ÉS ÉLET

Uram, kiáltottam hozzád, s nem feleltél
Kerestelek mindenhol, de nem találtalak
S Te megszólítottál engemet
Fiam, lásd mire jutottál, szomjazol
Mert mindig előlem futtattál
Pedig Tőlem kegyelmet kaptál.

Azt mondd: átadtam életemet
Mégis szomorított a lelkemet
Megtagadtál, noha valaha befogadtál
Trónodon te ülsz és nem Én
Szíved ugyan húsból van, de kőkemény.

Akaratomat folyton kutatód
Mégsem az igazi arcodat mutatod
Dicsőségetemet magadévá teszed
Jutalmadat ezzel el is veszed.

Nyílj meg Felém, s ha vétkeidet megbántad
Újat cselekszem veled
Sebeidet bekötözöm, s örökre beléd költözöm
Világítani fog ismét az életed
És ezt mások is megkívánják majd
Látván Engem benned.

Döntsd el hát, hogy mit akarsz,
Velem élni szabadságban,
Vagy a gonoszt követni rabságban?

Mondj nemet magadra, s kövess Engem
Mert időd lejár és hiába kiáltasz Hozzám szüntelen
Elrejtőzöm előled, s ha majd elélem állsz
Nem mondhatod azt, hogy az életem bűntelen.

Uram, most már tudom, hol keresselek
Te mindig velem voltál, csak én félretettelek
A próbák mögött nem láttalak meg Tégedet
Mert az önsajnálát foglalta el a helyedet

Kezdjük hát az új esztendő
Jézussal a szívünkben
S cselekedjünk, ami Nekí kedves
Hisz Ő meghalt értünk
Hogy mi élhessünk általa
És Ő élhessen bennünk.

Baja, 2008. december 23.

5. Végül legutoljára, kialakíthatnánk és elindíthatnánk egy olyan közvéleményt, amelyik az elviendőkkel kapcsolatban legalább az utolsó napokat és a búcsúzást mindent megbocsátóvá és emberivé tudná tenni. Ne érezhesse senki velük, hogy itt most olyan nagy az öröm az ő elvitelük felett. Hadd érezzék meg, hogy nemcsak magyarok, de emberek is vagyunk. És testvérek, akik jóban és rosszban századokon át egymás mellett éltünk. Néha szembe is kerültünk, de a búcsúzáskor mindent elfelejtünk, megbocsátunk, és barátsággal válunk el tőlük, azzal a jókívánsággal, hogy új hazájukban találják meg egyéni és közösségi boldogulásukat. Ideig való volt hazájukra, Magyarországra és népére ne gyűlölettel, de szeretettel gondoljanak, és minden erejükkel azon legyenek – sőt fiaikba és unokáikba is oltásá be azt a parancsot, hogy e két nép soha több ne bántsa egymást, hanem békességben élhessenek szabad hazáikban ók németül, mi magyarul.
Pomáz, 1946. február 28.
Demeter József református lelkész”

A levél a kitelepítést meggátolni sajnos nem tudta. *Horsai Ede* – feleségem, Anna nagypapája, aki akkoriban szintén a Nemzeti Bizottságnak tagja volt – *Tóth Ferencnek* a Pomáz történeti forrásait feldolgozó II. kötetnek a tanúsága szerint „mélyen megrendülve hallgatta a beadványban foglaltakat”, és kifejezte, hogy „a kitelepítést embertelennek és igazságtalannak tartja”, ám többet tenni ő sem tudott, állásfoglalása hatástalan maradt.

Az elnöki összefoglaló szerint egyébként mindenki mély benyomást tett Demeter József beadványa. A nemzeti bizottságot az vezérlé, jelentették ki, hogy a bűnösök bűnhődjenek, de az ártatlanokat, ha lehet, mentesítsék.

A pomázi svábok kiűzetése 1946. március 12-én megtörtént. 1032 honfitársunknak kellett elhagynia szülőföldjét és egy batyuba gyömösölt legszemélyesebb értékein kívül mindenét hátrahagyni.

Demeter József fia, *Demeter Miklós* elbeszélése szerint a távozókat szállító szerelvényénél édesapja, *Tölgyes Kálmán* plébános és *Beslity István* szerb pap is megjelent és megáldotta a távozókat. Eljött *Tiszolczy Lajos* körzeti orvos is, aki szívbemarkoló szavakkal búcsúzott az elűzöttektől.

A vonat dél körül indult el. Előtte a pomázi sváb fúvószenekar, amelynek tagjait szintén kiutasították, a Himnuszt játszotta: Isten áldd meg a magyart!

Hardi Péter

KÖNYVAJÁNLO

„Ne csodáld, hogy azt mondom néked: Szükség néktek újonnan születetek.” (Jn 3,7)

ÚJ ÉLETRE SZÜLETVE

Siklós József: *Az újszülött természetrajza* című könyvéről

Hadd kezdjem a – reményeim szerint – kedvcsináló beszámolómat azzal, hogy milyen körülmények között kaptam ezt a könyvet. Mint azt valószínűleg sokan tudják, az Úr nemrég egy kisfiúval ajándékozott meg minket, így a gyülekezeti irat-terjesztés kínálatát böngészve hamar felhívta magára a férjem figyelmét egy könyvborító, amelyen egy alvó újszülött volt látható. Miután pedig kicsit beleolvastam, maga is látta, hogy itt sokkal többről van szó, mint általában az újszülöttekről szóló kiadványokban – a Krisztusban újjászületett életéről! Így már méltó karácsonyi ajándéknak bizonyult.

Siklós József neve bizonyára sokuk számára kedves ismerősként cseng, mára a „magyar református egyház újjáébredési történetének egyik legáldottabb misszionárius-lelkészeként” aposztrofálják. Lelkipásztori szolgálata mellett keresztyén költészete is kiemelkedő, illetve a Magyarországi Református Egyház Iszákosmentő Missziójában végzett áldásos tevékenysége nyomán is ismert.

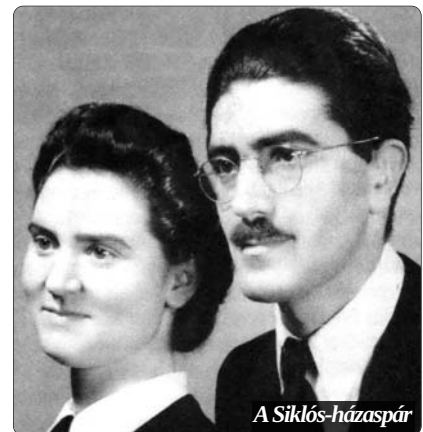
Az újszülött természetrajza című műve hívők több generációjának nyújtott már áldásos segítséget Krisztus követésében. Most új kiadásban is kezébe veheti az olvasó. A szerző gondosan felépítve, fejezetről-fejezetre, pontról-pontra tanít, melyek a Krisztusban újjászületett ember legfőbb jellemvonásai, illetve hogyan lehet elérni, hogy ezek a tulajdonságok a mi hívő életünket is jellemezzék.

Számomra – tekintve, hogy újdonsült édesanya vagyok – különösen találó volt a könyv felépítése, hiszen a szerző minden egyes fejezetben az újszülöttek sajátosságaival – a születésükkel, a sírásukkal, vagy akár a tisztába tételükkel – példázza a lelki újjászületést. Szíven talált a felfedezés, hogy

a lelki életünkre legalább annyi energiát kell áldoznunk, mint egy újszülött gondozására. A világos rendbe szedett gondolatok sorról-sorra kijózanítólag hatottak, egyértelműen és félreérthetetlenül magyarázva a Biblia alapvető, egyben legmélyebb tanításait. Sokszor nem volt könnyű olvasmány, hiszen az Úrnak hála, az Ő Igéjén keresztül bűnbánatra, mélyebb önismeretre is vezetett. Hálás vagyok, azért, hogy ezzel az olvasmány-élménnyel az Úr az Ő ismeretében is előbbre vitt.

Adja Isten, hogy Siklós József igei tanításán keresztül minél többek megtapasztalhassák, milyen Krisztusban új, gazdag és értelmet nyert életet kapni!

(*Siklós József: Az újszülött természetrajza – A hívő keresztyén élet ábécéje – Érted Magyarország Misszió – Kübekháza, 2014*)
Máthé Melinda

A Siklós-házaspár

NÁLUNK KERESZTELTEK

Faragó-Tóth Hedvig és Faragó-Tóth Vince Isten népéhez tartozik

Textus: Jel 3,20

Hátunk mögött a Karácsony. Készültünk rá. Megtettünk sok mindent. Megvetünk sok mindent. Takarítottunk, sütöttünk-főztünk, sürgöttünk-forogtunk, hogy szeretteinknek mindene meglegyen, hogy kicsinyeink örüljenek. Elfáradtunk. A mai igehirdetés segítsen abban, hogy mögöttünk az ünneppel – elcsöndesedve elgondolkodjunk azon, hogy aki miatt ez az ünnep adott, hol is van Karácsony után az életünkben? Másként fogalmazva: úr van-e a szívünkben, vagy az Úr van-e ott?

Az elhangzott igevers a Jelenések könyvéből szól hozzánk. A Biblia legutolsó könyvének szerzője, János apostol, aki idős korában Patmosz szigetén Jézusért viselte bilincseit a fogságban. Látomásában hét gyülekezetet szólít meg Isten igéjével, ezek közül az utolsó a Kis-Ázsiában – ma Törökországban található – Laodiceai gyülekezet. „*Íme az ajtó előtt állok és zörgetek*” – gyakran idézzük ezt a mondatot a Szentírásból. Azonban nem mindig emlékezünk arra, mi is előzi meg e szavakat:

„*A laodiceai gyülekezet angyalának írd meg: tudok cselekedeteidről, hogy nem vagy sem hideg, sem forró, bár csak hideg volnál, vagy forró. Így mivel langyos vagy és nem forró, sem pedig hideg, kiköplek a számból. Mivel ezt mondod: gazdag vagyok, meggazdagodtam, és nincs szükségem semmire és nem tudod, hogy te vagy a nyomorult, a szánalmas, a szegény, a vak és a meztelen, tanácsolom neked, végy tőlem tűzben tisztított aranyat, hogy meggazdagodj, és fehér ruhát, hogy felöltözz és ne lássék a szégyenletes meztelenséged és végy gyógyító irt, hogy bekend a szemedet és láss. Akit én szeretek megfeddem és megfenyítem, igyekezz tehát és térj meg.*”

Bizony kemény beszéd ez. Ne utasítsuk el mégsem! Isten mindig annak ad kemény eledelt, akít meg akar menteni. Ha ezzel a hittel hallgatjuk: Ő képessé tesz bennünket az eledel elfogyasztására.

„*Mivel langyos vagy és nem forró, sem hideg, kiköplek a számból.*”

Ha kicsit kitekintünk a világba – akkor szomorúan látjuk, mennyire igaz ez a mondat az ún. jóléti társadalmakra – és most nemcsak a tőlünk nyugatabbra levőkre gondolok.

A tévé egyik csatornáján van egy műsor, mely bemutatja, hogy Amerikában hogyan tesznek nem használt, régi üres épületeket újjávarázsolva lakhatóvá. Régi éttermeket, kisebb vendéglátói egységeket, de akár malomokat, vagy vasúti állomásokat is otthonná átalakítva át. Megdöbbenne láttam: egyre többször megüresedett, romosan álló templomokat alakítanak át lakóházzá. Nyugat-Európában egyre több az üresen álló, használaton kívüli templom. Muzulmán mecsetből egyre több lesz, keresztény templomból egyre kevesebb. Nem kellene, hogy ez így legyen. Csak Franciaországban már 2500-nál több mecsetet látogatnak a hithű muzulmánok, Dániában megépül a világ legnagyobb mecsetje, melynek alapterülete

vetekszik egy hatalmas bevásárló központtal. Nyugat-Európában a legtöbbszörnek mindene megvan – nincs mit kérniük. Hálát adni pedig – mint a tíz meggyógyult leprásból kilenc – a legtöbbször elfelejtettek.

A kérdést azonban így is fel kellene tenni: Hogy is van ez személyesen velem? Lélekben gazdaggá tett életemben? Megváltott, megmentett, megáldott életemben? Emlékezem-e még arra, hogy MINDENT az Úrnak köszönhetek?

Karácsony után – amikor a sürgés-forogás, a fénylő ünneplés után megfáradtunk, most e csöndes órában merjük venni a kemény eledelt, hogy valóban táplálhassa életünket. Merjük így feltenni a kérdést: vajon forró-e még az én hitem? Megélem-e igazán a mindennapjaimban? Teljes szívemből? Vagy már csak pisllákol bennem az egykori fény? Forró-e már az én hitem? Lehetséges, hogy még soha nem akartam igazán, hogy a bennem lévő úrt az Úr töltsse be jelenlétével? Vajon nem vagyok-e még, vagy már langyos hitű keresztényen, akiről igénk azt mondja: kiköplek a számból.

Istennek hála azonban, a kemény beszédben ott az elrejtett kegyelem szava: „*Íme az ajtó előtt állok és zörgetek, ha valaki meghallja a hangomat és kinyitja az ajtót, bemegyek ahhoz és vele vacsorálok, ő pedig énvelem. Aki győz, annak megadom, hogy velem együtt üljön az én trónusomon.*” (Jel 3,14-21)

„*Íme az ajtó előtt állok és zörgetek.*”

Szeretném most a kedves testvéreket egy egyszerű játékra meghívni. Csak a képzelőerőre lesz hozzá szükség. Hunyjuk be a szemünket egy pillantásra, és képzeljük el, hogy a szívünk egy ház! Milyen ez a ház? Nagy, tágas ház, világos szobákkal, nyitott ablakokkal, melyen beárad a napfény? Erdő szélén kicsi házikó, falon felkúszó vadrózsaággal? Vagy árnyas diófa alatti régi kőház, hatalmas terrasszal, ahol jó üldögélni?

Bizonyára ahányan vagyunk, annyiféle lehet. Egy közös pontja azonban minden háznak van. Mindegyiken van ajtó. Az én drága apósom a balatoni nyaralóját mindig

hét lakatra zárja, amikor ősszel hazautazik. Nagymamám ajtaján legtöbb kulcs fordítva nyílik; nála minden csavar, minden zár jobbra nyit és balra zár. Az egyik kedves barátnóm pedig soha, de tényleg soha nem zárja bekulccsal a házat. Az éjjel-nappal, mindig nyitva áll.

Most tekintsünk úgy a szívünkre – igénk tükrében –, mint egy házra. Bármilyen is ez a ház: egy közös pontja van mindegyiknek: Minden házon van ajtó. Minden ember szívén van egy ajtó. Akkor is, ha azt már évek óta nem nyitotta ki senkinek. És akkor is, ha azon az ajtón már olyan sok betolakodó és oda nem illő dolog besurrant, vagy akár hívásra jött be, ott van ez az ajtó.

Jézus ezen az ajtón kívül áll és zörget. Zörget az életünk, a szívünk ajtaján, mert tudja, hogy nekünk van Órea szükségünk. Zörget, mert bebocsátást kér. Zörget, kopogtat – Ő az Isten, Ő jön, hogy társunkká szegődhesse az életünkben.

Ez a mélyen megindító, ugyanakkor igazán döntésre hívó kép rögtön három dolgot vehet fel bennünk:

1. Egyáltalán meghalljuk-e a zörgetését?
2. Beengedtük-e már, és ha igen, mennyire?
3. Képesek vagyunk-e újra és újra felismerni az Urat életünk zörgetéseiben?

1. Zörget. De vajon meghalljuk-e az ő zörgetését?

Szoktuk mondani: az Úr az, aki egy temetésen a sír mellett megállít, hogy beleborzongjunk: egyszer véget ér. Nem olyan régen egy temetésen igazán szívem ütött ez a gondolat: rohannak az évek, vajon át tudom-e adni mindazt a sok jót másoknak, a szerettemnek, a mellettem élőknek, azt a sok jót, amit én is kaptam Istenemtől?

Meghalljuk-e zörgetését? Amikor e sorok keletkeztek még nem volt csengő. Kopogtató sem volt. Csak egyszerűen zörgetni lehetett.

Hallja-e a fülünk ezt a zörgetést? Szám-talan oka lehet annak, ha nem halljuk. Hadd soroljak fel néhányat:

Lehet, hogy túl nagy odabent a zaj. Szól, dübörög a zene. Harsog a tévé. A külvilág, a virtuális világ, elsősorban a fiatalokkal van így, de rajtuk kívül is nagyon sokan élnek ám ilyen harsogásban. Az én drága nagymamám szinte beledobogzik abba, ha elromlik a tévéje. Amikor csönd lesz, rosszul érzi magát. Vajon miért? Miért félünk a csöndtől? Mit hallunk meg a csöndben? A szívünk szavát? Ami vádolt és figyelmeztet vagy kiált? Állj meg, valami nincs rendben! Valaki hiányzik az életedből!

A szívünkben a saját bensőnk hangjai is eltompíthatják a zörgetés zaját. Tele vagyunk elkeseredett panaszos kiáltásokkal: Miért nem törődik velem senki? Miért nem ért meg senki igazán? Vagy egy régi seb, egy megkeseredett emlék hangja nem engedti át a Zörgetőt? A negatív érzelmek olyanokká tudnak válni, mint egy fildugó: süketé teszik a szívünket az igazán fontosra. Érdemes egy kicsit így magunkba tekinteni: lehet

ezért imádkozni: Uram szabadíts meg a lelki füldegóimtól! Hadd halljalak Téged!

S meglehet, a zaj nem is hangzavar, csak éppen valami folyamatos monotonía, valami belső kényszer, amit már teljesen megszoktunk; állandóan csinálnunk kell valamit, újabb és újabb feladatokat kell megtennünk, mi soha nem érünk rá semmire, az évek pedig szaladnak, és észre sem vesszük, hogy valaki csendben bebocsátást kér: Állj meg és figyelj, én zörgetek, hogy segítsék Neked, mielőtt kiégsz teljesen! Jézus ott áll a szívünk ajtaja előtt és csak annyit kér: Engedj be!

S tudjátok, hogy folytatódik az ige? Tudjátok, mit mond Jézus, ki engedi Őt be? Aki meghallja az Ő hangját. Mert Ő nemcsak zörget. Ő szól is! Légy egy kissé áldott csendben végre, hogy meghallad az Úr hangját! Mert Ő a hangjával közelít hozzád. Nem jelenést, nem látomást, nem álmod és nem jeleket kell várnunk. Hanem a hangját. A szavát. Ami innen szól hozzánk, az Igéből és az igehirdetés szavából. Dabar, Logosz – ez volt az Isten drága és titokzatos akarata –, hogy a hit hallásból legyen.

Ehhez azonban meg kell tanulnunk vágyakozni és odafigyelni az Ő hangjára. Ebben a zajos, forgatagos 21. században bizony ez az egyik legkomolyabb erőpróbánk: meg akarom-e teremteni azt a csöndességet, hogy egyáltalán felismerjem és meghalljam az Úr hozzám szóló szavát?

2. Beengedtük-e már a Zörgetőt, és ha igen, mennyire?

Miért félünk igazán és teljesen beengedni Jézust? Annyi minden besurrant és betolakodott már a szívünk ajtaján. Besurrannak, mint a tolvajok éjszaka; vannak ám mindannyiunk életében ilyen besurrano tolvajok. Hogy csak egy néhányat említsek: ott van például az aggodalom. Nem mi hívjuk. Mégis ha félszket rak a szívünkben, akkor nagyon nehéz onnan kiirtani. Félelemmé tud növekedni és rettegéssé. Nagyon kellemetlen, bántó betolakodó.

Vagy ott az irigység, a nagyravágyás, vagy a féltékenység. Mindannyian találkoztunk már velük. Besurrannak, betörnek a szívünk ajtaján. Pedig mi nem hívtuk őket. Mégis ránk törnek, gyötörnek és tönkreteszik a békességünket.

Vagy ott az irigység, a nagyravágyás, vagy a féltékenység. Mindannyian találkoztunk már velük. Besurrannak, betörnek a szívünk ajtaján. Pedig mi nem hívtuk őket. Mégis ránk törnek, gyötörnek és tönkreteszik a békességünket.

Vagy attól félünk, hogy mi nem vagyunk ehhez elég jók? A mi házunk nem elég tiszta, nem elég rendes, nincs eléggé feldíszítve? Sőt minden sarokban vannak dolgok, amiket jobb, ha nem lát senki. Minden zugban elrejtve vannak apró indulat kacatok, vagy régi, el nem feledett hazugságok, vagy olyan haragok, amiket mindig besöprünk a szőnyeg alá? Hát persze, hogy ilyen a házunk: ilyen a szívünk! Az lenne furcsa, akkor csapnánk be önmagunkat, ha nem így lenne.

Tudjátok, amikor várunk valakit, akkor

általában rendet rakunk, ugye? Ez az elvárás. Így szokták csinálni. Ha vendég jön, akkor a feleség ideges és egész nap takarít. A férj meg jobb esetben inkább elmegy hazulról, rosszabb esetben otthon lábatlankodik, vagy bosszantja élete párját.

Amikor a kisleányok megyek az oviba, akkor ő ott ül a szőnyegen, és amikor meglát, boldogan odaszalad hozzám. Az óvónéni azonban figyelmezteti: Pakolj el előbb Marcika! Valahogy úgy kéne mégis, ahogy Marcika csinálja. Boldogan odaszaladni először. Előbb boldogan odaszaladni. Odafutni az ajtóhoz: Jézus gyere be! Olyan régóta várom, hogy zörgezz! Olyan régóta remélem, hogy igazán eljöjj!

Az agyunk nincs ráállva arra, hogy Jézusnál pont fordítva vannak a dolgok. Mi abban élünk, hogy jaj vendég jön, akkor gyorsan elő a porszívót, és a végén már mi utáljuk a legjobban a vendéget, aki érkezik, mert az egész család hullafáradt és ideges, mire megjön. Jézusnál pont fordítva működik. Ezt hívja a Biblia kegyelemnek. Nem nekünk kell felnőni Istenhez. Ez teljességgel lehetetlen. Ő hajol le hozzánk egészen. Ő lesz gyermekké. Sebezhetővé, kicsinnyé. Ő zörget ott kint, hogy észrevedd és beengedd igazán a szívedbe. A takarítás utána következik. Mert az Ő fényében látjuk meg igazán: mit nem tettünk jól, mivel bántottunk meg másokat. Kit hanyagoltunk el. Mit tettünk meg, pedig nem kellett volna, és mit nem tettünk meg, pedig meg kellett volna. Sok minden jön elő, ha Jézus bejön a szívünk ajtaján.

Ilyenkor lehet sírni, lehet kérni: Uram bocsáss meg! Nem kell, hogy kitakaríts. Nem kell, hogy egész nap megjátszd, hogy jó tudsz lenni, hogy te mindig tökéletes szuperkeresztyén vagy. Azután ott legyél hullafáradt és kiegészve. Ha Ő zörget, akkor előbb ne próbáld jobb színben feltüntetni a lakásodat. Egy csomó minden az életben nem a mi hatáskörünk. Nem nekünk kell ködből palotát építeni. Ha a házunk falai belül tele vannak repedéssel, akkor hiába akasztunk oda képet, mi akkor is tudjuk, mi van alatta. Az sem baj, ha odabent nemcsak kupleráj van, hanem ott ül egy csomó megtúrt besurrano, vagy behívott vendég, mint pl. a nagyravágyás, vagy a füllesztés, vagy az irigység, vagy a féltékenység. Nem baj! Így hiteles! Ez van! Ő nem akarja, hogy a házadat, ami valójában egy romhalmaz, egy palotának próbáld bemutatni. Ő csak egyetlen dolgot szeretne: valóban veled lenni.

Legtöbbünkre – azt gondolom – az jellemző, hogy életünk folyamán nagyon sok mindent beengedtünk ezen az ajtón. Ki me-

red-e nyitni az Úr Jézusnak azt az ajtót, úgy ahogy vagy? Csak akkor fogod tudni igazán megérteni, KI is lépett be hozzád. Isten világosságában fogod igazán megérteni: Jézus, aki belépett, akkor is szeret téged, ha tele van pókhálással a szíved, és a szőnyeg alatt ott van ezernyi emlék, amit jobb lenne elfelejteni. Aki odáig azt hitted, hogy Téged senki sem ért meg igazán. Hogy Te reménytelen eset vagy.

És változni ekkor fogsz tudni elkezdni igazán.

Nem önerőből, hanem kegyelemből.

Nem megjátszásból, hanem engedelmeségből.

Nem azért, hogy megfelelj valaminek, valakinek – hanem hálából.

És legfőképpen: nem egyedül, hanem az Úrral.

Próbáld meg napról-napra egy kis csöndet teremteni magad körül, hogy meghallhasd: nem zörget-e valaki szíved ajtaján? Próbáld meg: ne kapsold be annyiszor a tévét, a gépet, mint máskor. Válaszd helyette a belső csöndességet, meglátod, csodákat fogsz átélni.

Ha most azt mondaná valaki nekem: képzelj el egy házat, akkor lehet, hogy egy meglehetősen rendetlen, helyenként piszkos, itt-ott kissé romos házat látnék magam előtt, mégis határtalan boldogsággal töltene el a tudat, hogy az ajtót kitárom, akkor beragyog a fény, és utána minden jobb lesz, sokkal jobb, mint addig a félhomályban.

Persze azért nem maradhatunk mi sem telenek. „Ora et labora” – ez volt a bencések jelszava is –, ez a hitünk dinamikája, örök mozgása: Veszem az adást, a csöndben odafigyelek, és utána megcselekszem. Vagyis engedek az Úrnak, mert Ő jobban tudja, mi jó nekem.

Mégis sokan vagyunk, akik meghallottuk Jézus hangját, nagy örömmel fogadtuk, beengedtük a szívünk ajtaján. De csak az előszobába. Tovább nem. Olyan ez, mint amikor nagy örömmel fogadunk egy kedves vendéget, kinyitjuk neki az ajtót, azután megállunk, lábaink éppen hogy átlépték a küszöböt, mégsem engedjük tovább. Pedig a vendég fáradt. Szeretne megpihenni. Szeretne velünk meghitlen beszélgetni. Esetleg átadni ajándékait. De mi nem engedjük tovább. Ott toporgunk az előszobában. Pedig Jézus nem azért jött el hozzánk, hogy csak beköszönjön: Itt jártam, hoztam egy örömhírt: örök életed van – azután tovább menjen, mint a postás, vagy a gázszámlás. Ő azért jött, hogy belépjen azon az ajtón, és egészen beköltözzön a szívünkbe. Vendégként érkezik, de ha hívjuk, nálunk marad. Nem az előszobában. Legbelül. A legbensőbb szentélyben is.

Hogy is folytatódik ez az igevers? ...”*bemegyek ahhoz és vele vacsorálok.*” Ez a legszebb pillanat. A legmélyebb kapcsolat jellemzése. A keleti gondolkodásmódban – azonban a keleti gyökerekben eredeztethető magyar gondolkodásban is – a közösen elfogyasztott vacsora szimbolizálta a lelki közösséget, egységet, a vendégemért mindent, ő az én védettem és én felelősséget vállalok érte. Ez tükröződik olyan csodálatosan az úrvacsorában.

Soha nem szoktak a bejárati ajtóban meghitt vacsorát elfogyasztani. Jézus nem csak futó vendég. Ő otthont keres a szívedben. Átengedett-e már Néki minden szobádat? Vagy még attól félsz, hogy ezzel elveszítesz valamit? Önállóságot? Szabadságot? A saját jussodat?

Hadd biztassak és erősítsek mindenkit abban: minél többet át merünk engedni életünk magánszférájából Istennek, annál mélyebben és erősebben élhetjük meg az Ő áldását, pusztán a jelenlétét. Én magam éveken át csak az előszobáig engedtem az Urat. Még jó, hogy Ő nem fordult ettől sarkon. Várt türelmesen.

Jöjj beljebb Jézus! Legyél a szívemnek lakója! Maradj nálam! Egyszerű ez a hajlék. Azt hittem, magamban jobb, de már tudom, hogy Te teszed igazán otthonná és boldoggá. Köszönöm, hogy megmutattad a sok besurranó tolvajról, ők nem igaz barátok.

Sokat gondolkodtam ezen: éveken át követni véltem az Urat. De nem gondoltam

arra, hogy mindent nekiadjak, minden szobát. Azután egy adventi időszakban kértem Őt: Uram, mutass rá mindarra, ami nem kedves Neked! Sorra jöttek elő ezután olyan dolgok, amiken nagyon-nagyon bántódtam. Régen megtörtént füllenések, haragok, féltékenységek, lustaságok, felelőtlen döntések, tévtanítások – a szívem besurranó tolvajai, sőt behívott bitorló. Tűnjetek el – mondtam ki én is –, nem veletek akarok élni.

Egyszer Nyilas tiszteletes úr egyik ige hirdetésében hallottam ezt, nagyon megmaradt bennem: Olyan ajtó van a szíveden, amin csak belülről van kilincs, kívülről nincs. Jézus nem fogja soha rád törni az ajtót. Igen, hiszem és vallom, ha beengedjük Őt az életünkbe, egyre több teret mi adhatunk Néki. Ő erre kényszeríteni soha nem fog. A kilincs a mi oldalunkon van.

S végezetül:

3. Felismerjük-e Őt újra és újra a Zörgetőben?

Igen, ez az igevers megtérésre hív: Add át teljesen a szívedet az Úrnak! Azonban hitem szerint a történet nem ér itt véget. Isten gondoskodni fog arról, hogy egyre inkább felismerd Őt. Olyan események, olyan emberek, olyan lehetőségek fognak zörgetni a szívedre, melyeket igazából Ő küld. Vagy úgy is fogalmazhatunk, melyeken át Ő jön.

A legapróbb részletekig így van ez. Csak példákat hadd mondjak:

Gyermeked ül a tévé előtt és bámul ki a fejből. Odaülsz-e mellé, hogy átkarold a vállát: minden rendben van kisfiam, nem akarsz inkább velem beszélgetni?

Párod fáradtan esik haza a munkából,

leroskad a konyhaasztal mellé, nem vette le a cipőjét. Előbb rendre utasítod, vagy megöleled és megkérdezed: melegítsem a vacsorádat?

Anyósod rosszállóan nézi, hogy a gyerekek mennyi mindent kaptak karácsonyra, bezzeg az én időmben. Legyintesz-e, hagyjuk ezt, vagy megsimogatod a kezét: tudom, hogy nagyon nehéz lehetett, és valóban néha túl sokat megengedünk a gyerekeknek.

Egy közös ismerősről pletykálnak a munkahelyeden. Figyelsz, hogy megtudsz-e valami érdekeset, vagy csöndesen csak annyit mondasz: nem esne jól neki, ha hallaná.

Jézus kopogtat a szívünk ajtaján. Ha behívjuk Őt, látóvá tesz bennünket arra, hogy életünk eseményeiben, döntéshelyzeteiben és a mellettünk élőben egyre inkább felismerjük Őt.

Végezetül egy történettel zárom, amit kislányom mondott el nekem.

A menyország kapujában egy férfi fogadja az érkezőket. Meghal egy híres író. A kapuban álló férfi csöndesen megkérdi tőle:

- Ismered-e Jézust?

- Hát hogyne – mondja az író. –

Több könyvet is írtam róla, életét számtalanszor bemutattam, e könyveket többször is kiadták, nagyon sokan olvasták, mindenki tudja, hogy ismerem Jézust.

Meghal egy püspök is. A férfi a kapuban állva fogadja.

- Ismered-e Jézust? – kérdi tőle is.

- Ó hogyne – mondja azonnal a püspök. –

Sokszor prédikáltam róla. Sokan hallgatták ige hirdetéseimet. Sokat tanítottam Jézusról. Mindenki tudja, hogy ismerem Jézust.

Meghal egy töpörödött kis asszony is.

A kapuban álló férfi fogadja.

- Ismered-e Jézust? – kérdezi csöndesen.

Az asszony ráemeli tekintetét:

- Ismerlek, Jézus! – mondja, és az arca felragyog.

Jézus valóban eljött, hogy megváltotta ezt a világot. Valóban eljött, hogy kopogtasson a szívünk ajtaján. És mindent, igenis mindent meg tud változtatni, ha beengedjük Őt szívünk ajtaján. Áldott életet élhetünk. Ámen!

Sebestényné Jáger Orsolya lelkipásztor

(Elhangzott: 2015. december 27-én Csobánkán és Pomázon)

Ím, az ajtó előtt állok,
És zörgetek türelmesen.

Tudom, benn vagy, ezért várok
Mind reggel, mind estelen.
És ha majd egyszer meghallod
Ajtódon halk kopogásom,
Együtt leszünk mi akkor ott,
És én veled vacsorázom.

De mi lesz, ha nem ismered meg,
Azt hiszed, csak a szél zörget?
Pedig vállamon a keresztsz.
Mi takarja el szemedet?
Jézus ezt most tőled kérde.

SOÓS LÁSZLÓ: JÉZUS ZÖRGET

A te ajtódnak van még zárva.
A kulcsfordulást Ő kéri,
Nem egy koldus, nem egy árva.

Én is egyszer, nagyon régen
Zörgettem egy ház ajtaján.
Háborúból hazatértem.
Tudtam, hogy vár édesanyám.
Jött és kinézett az ajtón.
Látta, ott áll egy csavargó.
Nem néztem ki túl biztatón,
És csak nem nyílt ki az ajtó.

Édesanyám megkérdezte:
„Kit is tetszik itt keresni?”
Rongyos ruhámat csak nézte,
Szíve nem kezdett repesni.
Csak amikor megszólaltam:
„Anyám! Miért nem enged be?”
Felsikoltott: „Fiam! Fiam!”
„Hát te vagy az? Jöjj sietve!”

Vándor áll az ajtódnak előtt.
Lehet, hogy rongyos ruhája.
Nézd meg jobban, még mielőtt

Becsapod az ajtódnak rája!
Lehet, hogy nem is csavargó,
Nem koldus, nem ismeretlen.
Előtte a csukott ajtó,
Zörget reggel és estelen.

Szép arca el van torzulva,
Fejét tövis koszorúzza,
Szent testét sok korbács sújtja,
Kezét, lábát hóhér zúzza.
Íme, Ő áll ajtódnak előtt,
Nem egy hajléktalan árva.
Jézus zörget, Üdvözítőd.
Ne maradjon ajtódnak zárva!

NAPLÓ

ALKALMAINK VOLTAK:

2016. január 3. ■ Presbiteri gyűlés.
 2016. január 16. ■ Presbiteri gyűlés. A Kiránduló kör túsója a Rezső-kilátóhoz és a Klostromkerthez.
 2016. január 18-24. ■ Ökumenikus imahét Pomázon.
 2016. január 24. ■ Ünnepi hálaadó istentisztelet a pomázi templom megújulásáért *Dr. Szabó István* püspök szolgálatával.
 2016. február 7. – Főgondnok választó közgyűlés Pomázon.
 2016. február 8-12. – Evangelizáció a pomázi gyülekezetben *Dr. P. Tóth Béla* lpt. szolgálatával.
 2016. február 14. – Felnőtt konfirmáció. Délután a Psalmus énekkar szolgálata a Leányfalui Református Idősek Otthonában. Gyermekdélután. Presbiteri gyűlés.
 2016. február 21. – Böjti istentisztelet úrvacsorai közösségben, *Pap Lászlóné* lpt. szolgálatával.

TERVEZETT ALKALMAINK:

2016. február 26-27. ■ 25 órás felolvasás Wass Albert műveiből.
 2016. március 6. ■ Bibliavasárnapi istentisztelet Csobánkán (9.00) és Pomázon (10.30).
 2016. március 13. ■ Missziói vasárnap *Galsi Árpád* lpt. szolgálatával, gyermekek szolgálata a pomázi istentiszteleten. Az alkalom után kedvezményes könyvvásár a Kálvin Kiadó könyveiből. Gyermekdélután. Presbiteri gyűlés.
 2016. március 20. ■ Virágvasárnapi istentisztelet Csobánkán (9.00) és Pomázon (10.30).
 2016. március 21, 23. ■ Bűnbánati alkalom Pomázon.
 2016. március 22, 24. ■ Bűnbánati alkalom Csobánkán.
 2016. március 25. ■ Nagypénteki ünnepi istentisztelet úrvacsorai közösséggel Csobánkán (9.00) és Pomázon (18.00).
 2016. március 26. ■ Nagyszombati ünnepi istentisztelet *Dr. Szűcs Ferenc* lpt. szolgálatával Pomázon (18.00).
 2016. március 27. – Húsvéti ünnepi istentisztelet úrvacsorai közösségben Csobánkán (9.00), Pomázon (10.30) és Pilisszentkereszten (17.00).
 2016. március 28. – Húsvéti ünnepi istentisztelet Csobánkán (9.00), és úrvacsorai közösségben Pomázon (10.30).

KERESZTELŐ:

2016. január 17. ■ **Faragó-Tóth Hedvig; Faragó-Tóth Vince** (Csobánka).

HALÁLOZÁS, TEMETÉSEK:

2016. január 4-én elhunyt **Galambo Istvánné** (†70) testvérünk, temetése 2016. január 19-én volt a csobánkai ravatalozóból.
 2016. január 7-én elhunyt **Dr. Farkas Mártonné** (†91) testvérünk, temetése 2016. február 3-án volt az óbudai ravatalozóból.
 2016. január 26-án elhunyt **Oláh Istvánné** (†86) testvérünk, temetése 2016. február 10-én volt a szentendrei ravatalozóból.
 2016. január 30-án elhunyt **Duró Kálmán** (†79) testvérünk, temetése 2016. február 12-én volt az Angyalföldi Szent Mihály plébániatemplom urnatemetőjében.

ÁLDÁS, BÉKESSÉG!

A Pomáz-Csobánkai Református Társegyházközség lapja

Cím: 2013 Pomáz, Hősök tere 1.; – **Telefon:** 06-26-325-297

Csobánkai Gyülekezeti Ház: 2014 Csobánka, Béke u. 19.

E-mail cím: pomaz-csobanka@reformatus.hu

Honlapcím: http://www.pomaz.reformatus.hu

Gyülekezetünk számlaszámai:

Pomáz: 10918001-00000034-47170002

Csobánka: 10918001-00000034-47170019

Felelős kiadó: Nyilas Zoltán lelkipásztor

(e-mail: znyilas@freemail.hu)

Szerkesztőbizottság: Nyilas Zoltán, Hardi Péter, Mazaray Sándor, Görbe Ferenc, Dr. Puskás Attila.

Szerkesztő: Dr. Puskás Attila

(e-mail: dr.puskas.attila@t-online.hu; Tel.: +36-20-9355-362)

Terjesztési felelős: Erdélyi Sándor

(e-mail: erkuchenbauer@gmail.com; Tel.: +36-20-9325-110)

Megjelenik kéthavonta 400 példányban, ingyenes terjesztésben.

Adományokat köszönettel elfogadunk.

**ÖKUMENIKUS IMAHÉT
2016. JANUÁR 17-24.**

**Gyülekezeti újságunk következő száma várhatóan
2016. április 24-én jelenik meg.**

FŐGONDNOK VÁLASZTÁS

A 2016. február 7-ei közgyűlésen gyülekezetünk nagy többséggel **SÁNTHA JÁNOS** presbiter választotta meg főgondnoknak. Megbízatása 2017. december 31-éig szól. Szolgálatára Mindenható Urunk áldását kívánjuk, és kérjük testvérünket, hogy főgondnokként mindig a gyülekezetünk egységéért, békéjéért, lelki növekedéséért munkálkodjék, és hogy szolgálatában való elkötelezettsége, hűsége mutasson utat mindannyiunk számára Jézus Krisztus felé. Ehhez kérjük Urunk segítségét, vezetését, munkájához pedig jó egészséget kívánunk.

Sánta János főgondnok